

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

4

динара

БРОЈ

1245

7.11.1975. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXVI

КОМПЛЕТАН
СТРИП
ИСТРАЖИВАЧИ
СВЕМИРА

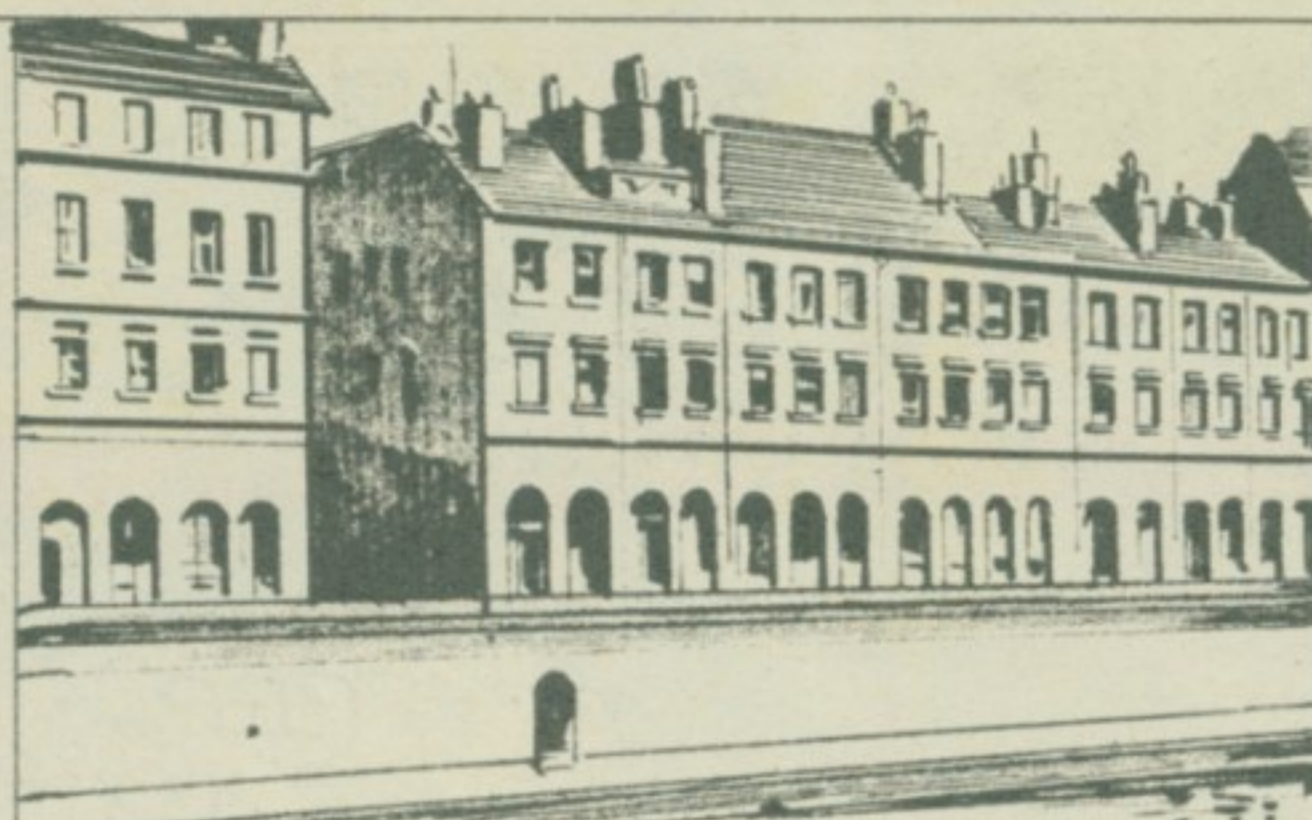
Ripley

Веровати или не!

ПРАВА БРАЧНА ВЕЗА

У ТАЈЛАНДУ СЕ БРАК ОЗВАНЧАВА НА ТАЈ НАЦИН ШТО СЕ ВЕЖУ ДВЕ ВРПЦЕ ЧИЈИ ЈЕ ДРУГИ КРАЈ ОМОТАН ОКО ГЛАВЕ МЛАДЕНАЦА.

КЕЈ ВОБАН

У БЕЗАНСОНУ (ФРАНЦУСКА) НИЈЕ ИЗГРАДИО ЧУВЕНИ ГРАДИТЕЉ РАТНИХ УТВРЂЕЊА ВОБАН. КЕЈ ЈЕ ЗА ВРЕМЕ ВОБАНОВОГ ОДСУСТВА ПОДИГАО ЈЕДАН ДРУГИ АРХИТЕКТ-ШТО ЈЕ ТОЛИКО РАЗБЕСНЕЛО ВОБАНА ДА ЈЕ СВОГ СУПАРНИКА ПОГУБИО.

СТЕНА ЗВАНА АДВОКАТ С ПЕРИКОМ

У БЛИЗИНИ ДАНЕДИНА (НОВИ ЗЕЛАНД) ВАЈАРСКО ЈЕ ДЕЛО ПРИРОДЕ.

Сове

ЛЕТЕ ПОТПУНО НЕЧУЈНО ЈЕР ПО ИВИЦАМА ЛЕТНИХ ПЕРА ИМАЈУ МЕКО ПАПЕРЈЕ.

ПА КО САД ДА СЕ ЖЕНИ!

ДОЗВОЛА ЗА СКЛАПАЊЕ БРАКА

СТАЈАЛА ЈЕ 1776. ГОДИНЕ У ОКРУГУ ОРИНД (САД) 1500,00 ДИНАРА.

ПРАВИ БЛИЗНАЦИ

ЈЕДНА НАДГРОБНА ПЛОЧА ОБЕЛЕЖАВА ГРОВОВЕ ЏЕМСА И САРЕ КНАП, БЛИЗНАЦА РОЂЕНИХ 14 МАЈА 1854. КОЈИ СУ УМРЛИ ИСТОГ ДАНА - 13 ОКТОБРА 1858. (ГРАС ВАЛИ, САД).

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● новорођенче крокодила дугачко је свега неколико сантиметара.

● најкраћи дани у години - 21, 22 и 23 децембар - нису и најхладнији, како се верује. До краја јануара Земља испушта више топлоте него што прима од Сунца.

● праисторијска животиња стегозаурис била је тешка око шест тона док јој је мозак тежио једва 70 грама.

● британски стручњаци су пре извесног времена конструисали алармни систем за возила који реагује само на вибрације високе фреквенције. Апарат не реагује на јако љуљање и друге ударе ниске фреквенције али

открива покрет од 0,000025 мм или у фреквенцијама изражено од око хиљаду херца који се осећа када неко наслино отвара врата или прозоре. Алармни механизам који је прикључен уз трубу или сирену, аутоматски се поново подешава после десет секунди.

● острига отвара своју шкољку и почиње да гута храну у оном тренутку кад Месец пролази кроз меридијан места на коме се она налази.

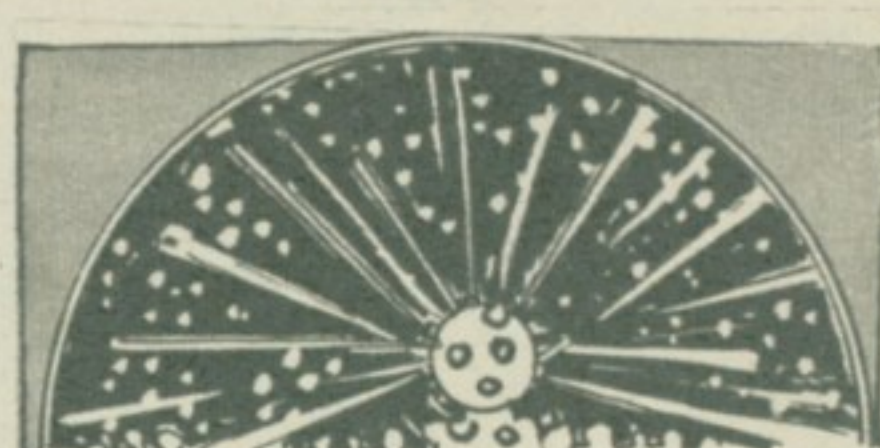

● у ведриси с поклопцем од брезове коре течност се не замрзава чак ни на веома јаким мразевима.

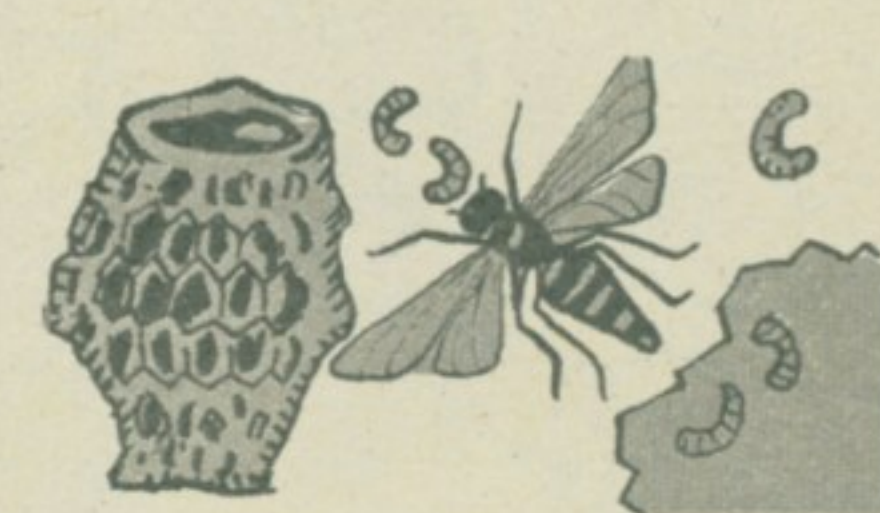
● дрвена типографска слова била су позната у Индији много векова пре Гутенберга.

● немачки музеј у Минхену славио је пре извесног времена педесетогодишњицу. Од 7. маја 1925. откад је саграђен, у музеју се налазе ремек-дела науке и технике. Између осталог ту је чувена хемисфера из Магдебур-

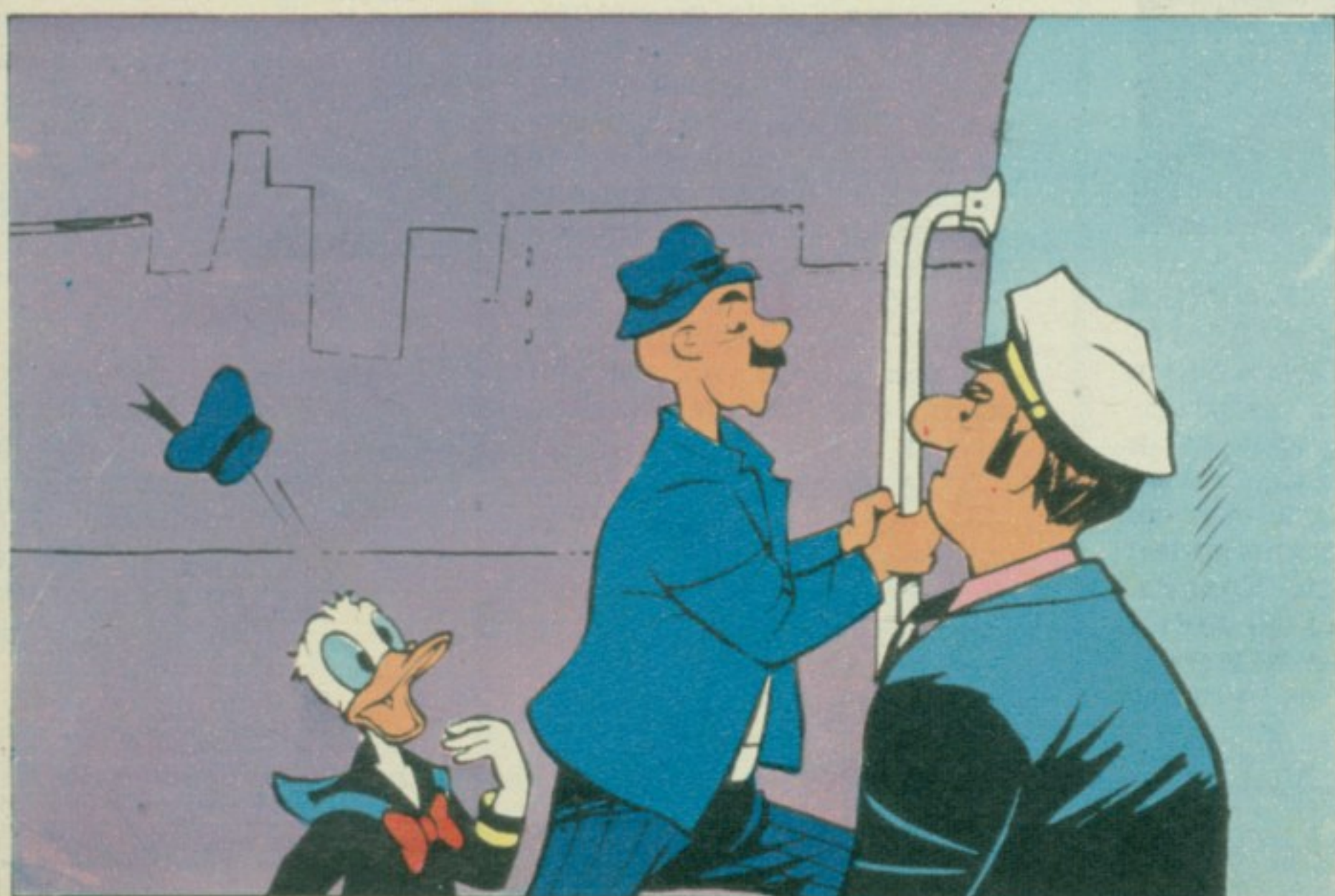
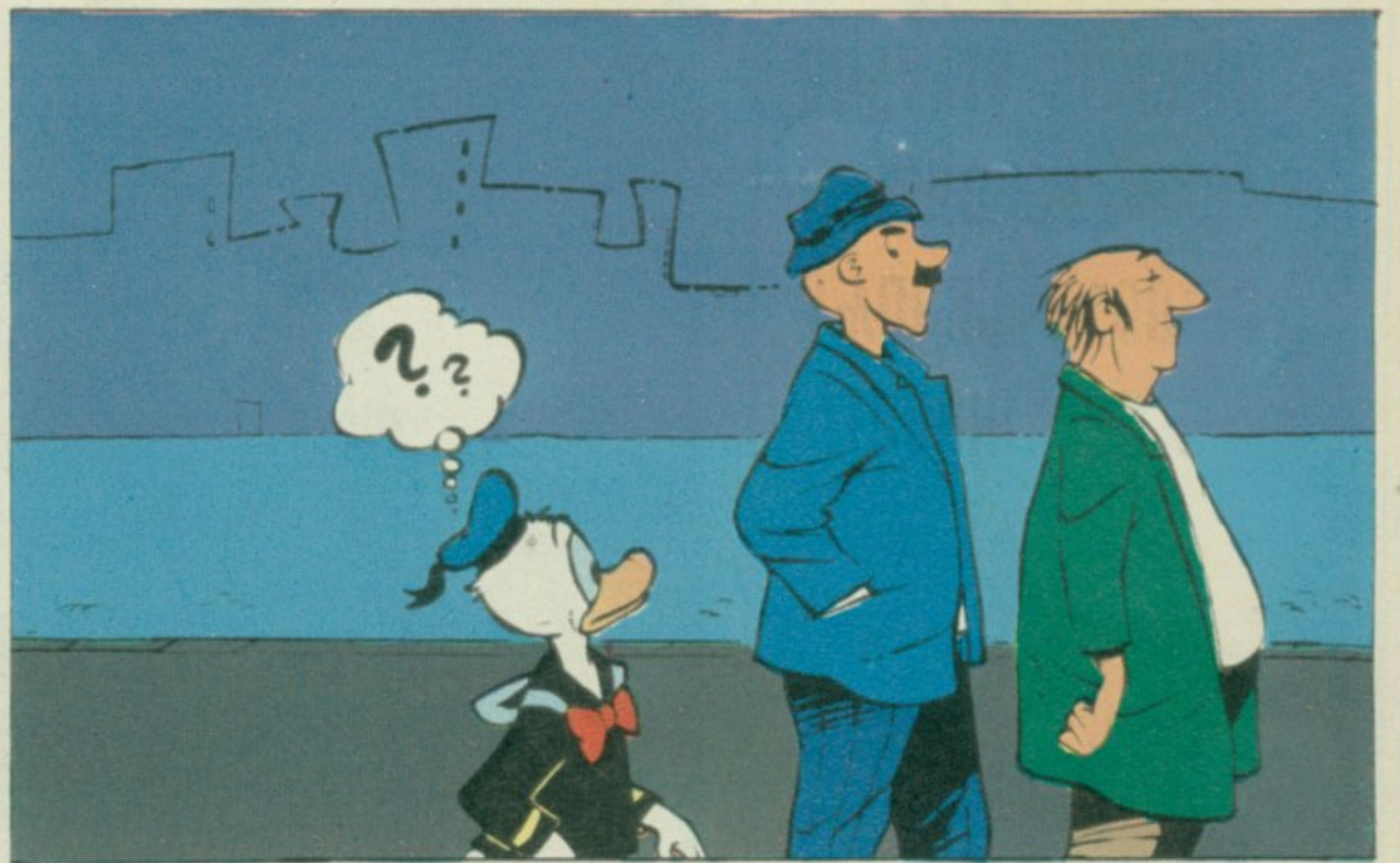
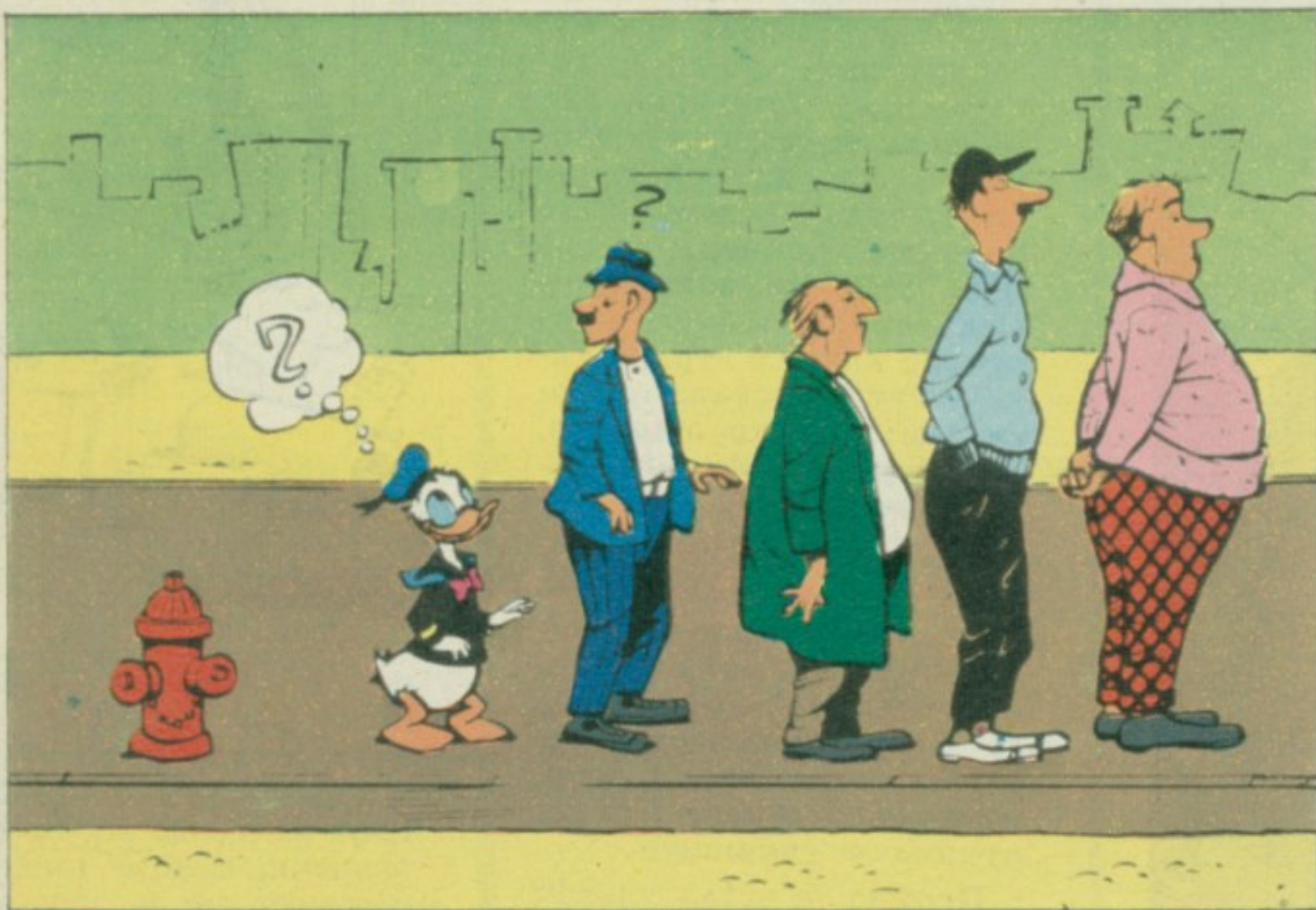
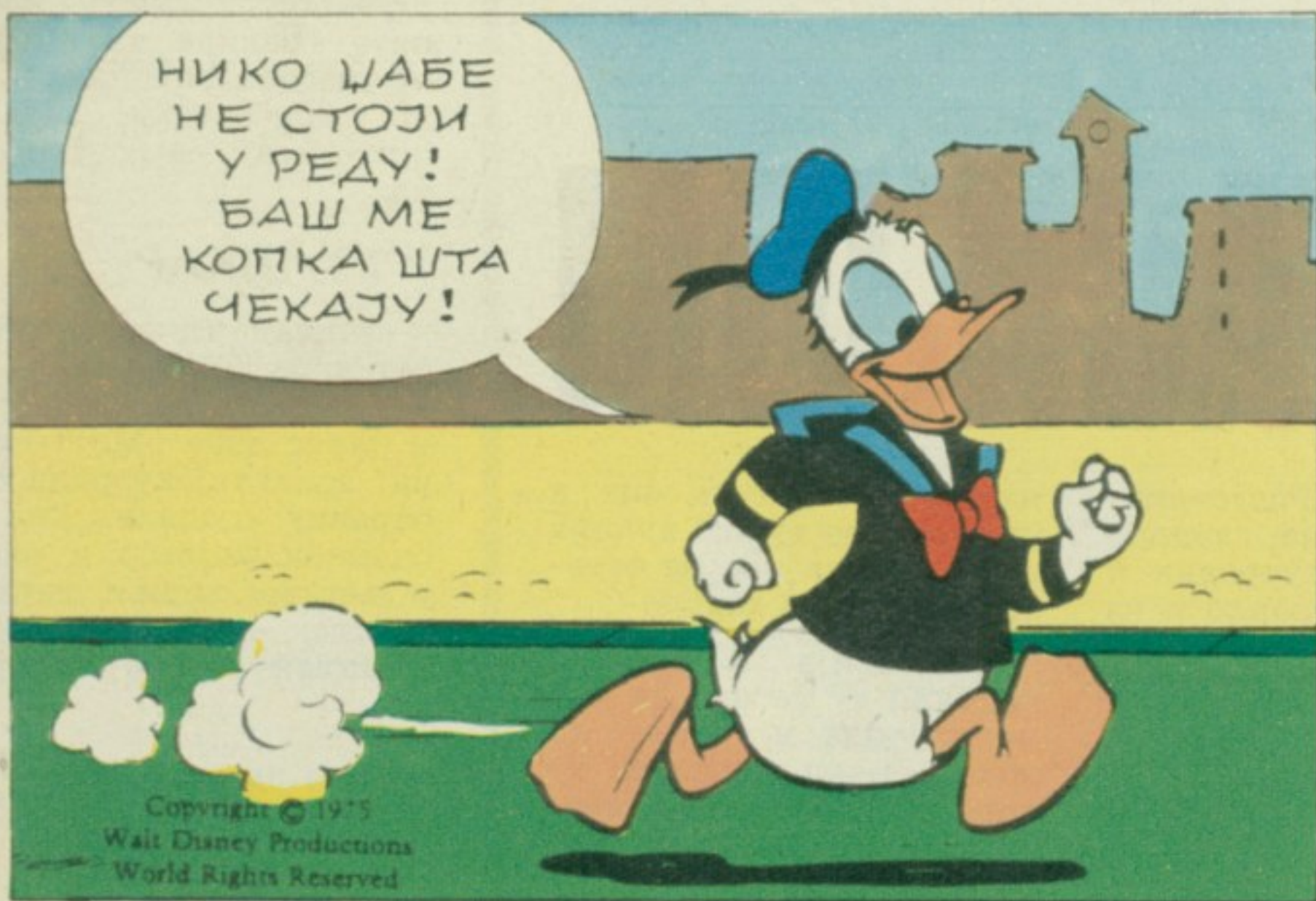
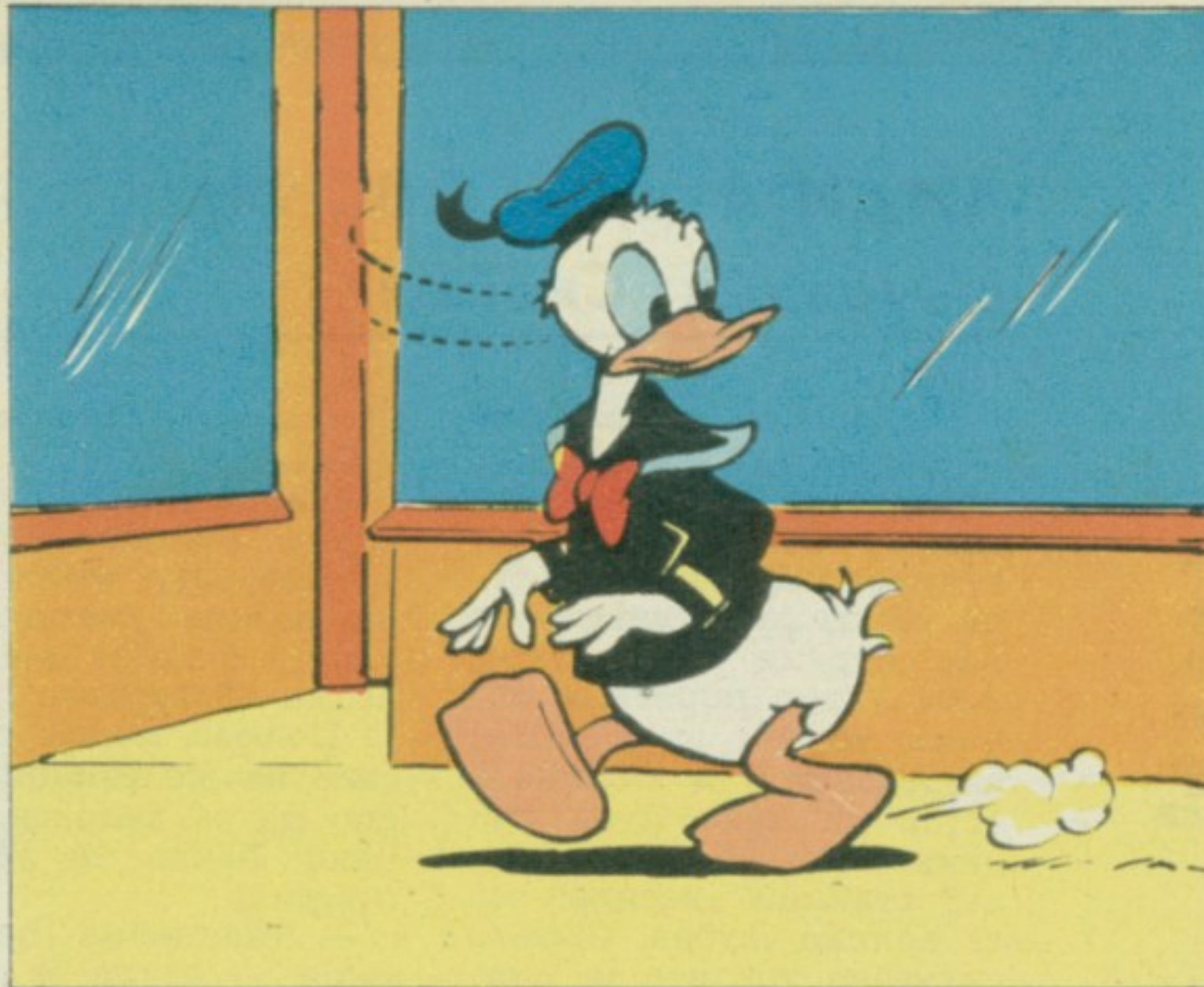
га, први Сименсов динамо, први Дизелов мотор, први аутомобил на педале, па све до најмодернијих возила. Највећу пажњу посетилаца ипак привлачи „Планетаријум“ Карла Цајса који пројектује на једну куполу облике звезданог свода уз серију интересантних објашњења.

● за време зиме осице се хране својим ларвама.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

У ПОТРАЗИ ЗА ПРАДЕДОМ

Ано знате нешто занимљиво из прошлости своје породице, опишите догађај и пошаљите. Најбоље прилоге ћемо објавити и наградити. Не заборавите и старе фотографије тих својих предана. Пишите на адресу: »Политикин забавник«, 11001 Београд, поштански фах 124, са назнаком »Родослов«.

ЛИДИЈА ДРАГОВСКА, скупљеник, Скопје

Упутио се према југу и стигао у Скопје. Намеравао је да ту ухвати воз за Солун и у овој великој међународној луци укрца се на неки брод као морнар машиниста. Али, у тим поратним данима возови нису ишли најредовније и Пепино је остао да чека пуна три дана. И, ту, на железничкој станици »десила« му се велика љубав. Сасвим случајно упознао је младу Скопљанку Анастасију и заљубио се у њу на

Солун и на брод и остао у Скопљу.

Анастасија је била необична девојка. Ишла је у гимназију, много читала, волела уметност, историју, била за оно време веома образована. И, кад је Пепино, пошто се запалио на железници, пожурио да је запоси, њена мама Ленка та је лепо примила.

— Анастасија ће бити твоја — рекла је она — али под једним условом. Сачекај је да заврши гим

Неколико црногорских племена напустило је почетком 19. века постојбину и запутило се на север, у питсмије и плодније крајеве. Вукосављевићи, Миловановићи и Лијескићи су своја нова огњишта запалили на терсту јужно од Ужица, у селу Дрежнику, испод камените Градине чије падине неодољиво подсећају на црногорски пејзаж, постојбину ових горштака.

ПУШКАР

Милан Вукосављевић, један од досељеника, отворио је на месту које се и данас зове »Милановина« занатлијску радњу за оправку пушака. Био је сличан мајстор и чатра у његовој радњи није се гасила.

Милан је био оштар и

љут човек, али веома правичан. Његова реч била је закон не само у породици већ и у радњи. Није волео да му се противречи, а није трпео ни ценкања, па је због оних који су на такав начин уговарали посао, знао често планути и ражестити се. Због тога је добио надимак »Жеравица« који временом постаје и породично име Миланових наследника...

БОЈАЦИЈА

Ређале су се генерације Жеравица који су често поред земљорадње радили и као занатлије увећавајући тако приходе и прехранујући многобројне чланове породице. Тако је Василије, брат мога чукундеде Бока, био бојација у Ужицу. Са женом Јешом живео је у кући која је пре

ЉУБАВ С АНАСТАСИЈОМ

Чекаојући воз за Солун где је требало да се укрца на неки брод, Пепино је угледао лепу девојку и остао у Скопљу — цео живот!

су поверовале, чак је оптужен да је руски шпијун! Морао је да хитно оде из Ријеке.

први поглед. Разговарали су првог дана, гледали се, исто то и сутрадан и Пепино је заборавио и на

назију. Она нема оца и ја перем по туђим кућама веш само да она не остане као ја без школе...

Анастасија и Пепино венчали су се чим је она матурирала и почели да живе заједно, срећни. Уврзо су добили два сина: Александра (то је мој тата) и Миодрата.

Изненада, Анастасија се тешко разболела. Туберкулоза — рекли су лекари и од тога дана она је лежала сама у одвојеној соби да болест не би прешла на децу. Тако целе две године, а да синове није ни додирнула. Посматрала их је кроз прозор како се играју, како расту, милосала их погледом и тихо плакала. Знала је да неће још дуго живети.

Кад је умрла, имала је само двадесет седам година. Њена последња жеља била је да прошета по априлском сунцу и да Пепино је, никако не верујући да је то крај, изнео своју Анастасију на рукама у двориште...

Пепино је остао удовац са тридесет и три године, али никад није ни помислио да се поново ожени. Довео је Анастасијину мајку да се брине о децама — мом тати је тада било седам а стрицу Миодрату свега четири године. Ситови су му били добри и кад су завршили школу обојица су се запослили на железници где им је и отац радио.

Кад је мој тата добио прву жер и дао јој име Анастасија, деда Пепино је био везан себе од радости. Тата прича да је из прада дослазио с рукама пуних дарова за своју миленицу...

(Хонорар: 200,00)

ЦРНОГОРЦИ, ПА ХРВАТИ, ПА МАКЕДОНЦИ — На фотографији је мој деда Пепино Драговић сликан у Бечу док је још био нежењен. Иако, наши преци потичу од познатог црногорског племена Драгових. Не зна се кад се и зашто неки од њих преселили у приморје, у Ријеку, где се родио мој прадеда Никола. Он се оженио Италијанки Бјанком и добио три сина: Милана, Љуба и Пепина. Они су били Хрвати. Пепино се оженио Македонком и остао да живи у Скопљу где су му се родили синовци и унуци. Ми смо постали Македонци и зато се уместо Драговић презимом Драговски.

За мог деду Пепина сви су говорили да има златне руке: умео је да поправи сваки мотор који је макар једном видео. Из Ријеке, која је тада била под Аустро-Угарском и звала се Фиума, пловио је и упознао многе земље и научио о моторима све што један машиниста може да научи. А онда је дошао први светски рат.

Пепино је упућен на фронт, заробљен и одведен у Русију. С времена на време враћао би се у Ријеку неки од његових другова, измршавео и нагло сазрео, а од Пепина није било ни трага ни гласа. Његови су већ помишљали на најгоре кад се он једног дана појавио. Испричао је да су га Руси задржали и пошто је рат био завршен јер им је био потребан добар мајстор.

Међутим, власти му ни-

ЈОВАН ЖЕРАВЧИЋ, Тишово Ужице

ТО СУ ЖЕРАВИЦЕ!

Оним муштеријама које би дошле по сашивено одело обећавајући да ће платити касније, терзија Раде би одшивао џепове, парео рукаве и ногавице.

две године порушена због дотрајалости. Али, ја је се и те како добро сећам.

Састојала се из две просторије. У једној, мањој, спавало се, док се у другој радило и ручавало. Огњиште са веригама било је на средњој просторије десно су у угловима биле наџве, буце (бачве за воду), бурад, пољопривредне алатке. Ватра са огњишта је сушила месо које је висило на тавану. Под је био

гомира. Рако се родио на Св. три јерарха и на исти тај дан шест година касније утопио се у бари. По смрти прве жене, Раде се оженио Ђуком из Криве Реке с којом није имао деце, а кад је и она умрла Смиљом Карапацић из Гајева с којом је имао кћер Драгињу.

Раде није доживео дубоку старост иако је био здрав и јак човек. Погинуо је приликом одсту-

пања на Крф, негде у Албанији, као и многи други.

Деда Драгомир је тада имао непуних тринаест година. Он је остао на очевом имању и вредним радом настојао да га прошири. Године 1920. оженио се Персом Паунсвић. Бака Перка, како смо је звали, изродила је девет синова и кћери: Матија (отац ми), Ратомир, Олга, Новка, Борка (умрла у 19. години), Вориша, близанце Милка и Милојка и Љубица.

ЗЕМЉОРАДНИК

Једног септембарског дана 1950. деда је, како се то овде каже, „мето конопља“ у Језеру. По подне, при повратку кући закукао је да је, болестан, ушао у кућу и умро. Ба-

ба Перка је умрла 1973. године.

Пред други светски рат деда Драгомир је поред старе саградио нову, мању, али лепшу кућу. Она још и данас стоји у сеници високог дуда и јабуке. Увек кад дођем у Дрежњик код чича-Ворише и нађем се крај овог кућерка, сетим се детињства које сам по правилу сваког лета проводио овде. У мисли ми се врате земљани лонац у коме се крчка најлепши пасуљ, ниска сињка са трношцима и обавезни недељни ручак целе породице у хладњаци испред куће са качамаком, млеком, сиром, кајмаком.

Данас се поред насве, једносратне зграде у околици шарени још неколико кућа Жеравица који су остали овде. Дру-

ги су се временом распршили по читавој Југославији.

»ТУРИСТА«

На крају морам објаснити још нешто. Сви чланови наше породице данас носе презиме Жеравчић. Али, кад се говори о свим Жеравчићима каже се: „То су Жеравице“. Како је дошло до ове мале промене у презимену, нисам успео да разјасним тек могу да констатујем, после прича које сам чуо о старим Жеравицама, да моја генерација није ни оштра, ни љута као наши стари, али да знамо да планско к'о жеравица.

Ја сам у јуну дипломирао у Средњој туристичкој школи у Титовом Ужицу.

(Хонорар: 300 динара)

земљан. Просторија за спавање имала је зидове од брвана, а друга просторија је била од испреплетаног прућа преко кога је набијена земља — такозвани набој. Кров је био покривен сламом.

ТЕРЗИЈА

И Ђоков син Радомир Жеравица живео је у тој истој кући. Настављајући традицију занатлија у породици, Раде, како су га звали, бавио се шивењем одела, био је терзија. По много чему сличио је Милану. Није волео дугове, па је сном ко није могао платити рад у потпуности, одшивао џепове или рашивао рукаве и ногавице.

Прадеда Раде женио се три пута. Са првом женом Драганом имао је три сина: Петка, Рака и Дра-

НЕЛА ХАНДАЋ, Мостар

ПОБЕЂИВАО ЈЕ ПЕЛИВАНЕ

Нико у Југославији, колико ја знам, нема презиме које ја носим. Има сличних, али баш Хандаћ — тако се презива само наша породица.

Некад смо се звали Арпацић, па се мислило да смо можда од Арпада из Мађарске или Арпацића из Црне Горе. Али, то није тако ни интересантно. Најинтересантнији је мој прадед Салих. Он се родио негде између 1850. и 1855. и живио око 85 година. Бавио се трговином стоке и пропјешачио читаву Херцеговину тргујући. Сви су га знали, свачија врата су му била отворена. Чак и у старости, зашавши у осму деценију, ходао је и љети и зими у истој одјећи — бјела платнена кошуља и гаће. Једва би га натјерали да зими некад обуче џемпер, али груди су му увијек биле раздрљене. Једне зиме, изузетно оштре, враћао се, успешно обавивши посао, из Гацка у Мостар. Снежиг и вјетар пратили су га читавим путем. Кад се најзад вратио кући, личио је

— Зар вас двојица не можете да подигнете то на коња — наљутио се деда, зграбио обе бале сена и с лакоћом подигао. Сељаци су остали забезежнути.

на утвару — на огромној бради и обрвама ухватило се сње, а од учију до груди висиле су двије леденице. Чак и тада, кошуља му је била раскопчана.

Од ране младости показивао је изванредну снагу и авантуристички дух. Једном је чак и у Турску отишао да се рве с пеливанима. За његову снагу везан је постанак презимена Хандаћ.

Враћао се он са сточне

пијаце тонећи пред собом стадо оваца. Одједном му се нешто препријечило на путу. Кад је пришао ближе, угледао је два сељака како покушавају да дигну на коња двије бале сјена, али им то никако није успијевало. Јадни сељаци извукли су добру грдњу:

— Зар вас двојица не можете да подигнете један хандаћ на коња? — (Један хандаћ је у ствари мјера за сјено, а то је то

ЗАКОПЧАН ЗА СЛИКАЊЕ — На овој слици је мој прадед, већ остарио. Не знам како су га натјерали да се овако обуче.

лико сјена колико може да понесе коњ натоварен са обје стране). Наљутио се, зграбио сјено и с лакоћом га натоварио на коња. Сељаци су остали забезежнути:

— Људи, набаци хандаћ сјена, људи...

Од тада у свој околини мој прадед је био познат као Хандаћ. Њему се то свиђало и узео је Хандаћ као друго презиме, уз своје старо — Арпацић. Мој дјед, његов син, га је прихватио и тако продужио његов вијек.

Као једина успомена на првог Хандаћа, тог изузетно јаког човјека, одста ле су његове слике. Оне га приказују снаског какав је био — немарно обучен, зарастао у браду, али као да из њега зрачи нека снага и вјера.

(Хонорар: 200 динара)

Л. СРЕДАНОВИЌ

**ДИКАН И
СТАРИ СЛОВЕНИ**

Б. ЂУРИЦА

ГВОЗДЕНИ ВОЈВОДА

Многи мостови, насарне, споменици, ратни бродови и авиони у Великој Британији носе име славног Артура Велзлија — војводе од Веллингтона.

Средњег раста, ускрлица са високим челом и дутим повијеним носем, ситних продорних очију, Артур Велзли, војвода од Веллингтона, остављао је утисак хладног, охолог и строгог човека. То је, уосталом, и био. Нимало се није устручавао да покаже свој презир према „простом пуку“, како је називао све оне који нису припадали његовом друштвеном staleжу. Британску војску на чијем је челу стајао називао је „последњим олошем“. А кад би се догодило да га на улици обаспу погрдама, Веллингтон би презриво одмахнуо руком и надмено узвратио:

— Та руља је толико бедна и безначајна да на њу уопште не треба обраћати пажњу.

И управо због тога права је загонетка због чега је цела нација гајила дубоко поштовање и љубав према Веллингтону. Можда тајна лежи у његовим војничким и дипломатским способностима. А оне се не могу оспорити. Чак ни највећи пакосници нису могли а да не поштују његов изванредно развијен осећај дужности и поштовања. Он је увек на прво место стављао интересе своје земље!

Свестан својих вредности, Веллингтон никада није бригу о томе шта други мисле о њему. Једноставно, туђа мишљења су га остављала равнодушним. Тако је имао више времена да мисли о државним пословима, војној тактици и стратегији. Све остало за њега је било безначајно.

ОН НЕ ОПРАШТА

Артур Велзли, потоњи војвода од Веллингтона, рођен је у Даблину 1769. исте године када и Наполеон. Као четврти син у породици сиромашног ирског племића, Артур је у свом нај-

Био је врло омражен и веома омиљен. Људи су га се плашили и дивили му се а он их је заузврат — презирао!

ранијем детињству био у сенци старије браће. Штавише, родитељи и рођаци сматрали су га приглупим дечаком чија је једина шанса лежала у неком забаченом корпусу. Међутим, млађи Артур је врло брзо показао да није нимало глуп. Ван свих очекивања, постао је потпуковник у 24. години!

Своје војничке способности показао је много пре Ватерлоа, битке која ће га прославити. Провео је девет година у Индији, а од 1808. године био је на челу енглеско-португалских снага на Пиринејском полуострву, које су заједно са шпанском ослободилачком војском задале прве поразе Наполеоновој армији.

Због тога никог није ни зачурила одлука чланова Седме коалиције (Енглеске, Пруске, Аустрије и Русије) да га именују врховним командантом савезничких снага у одлучујућој бици против Наполеона.

Осамнаестог јуна после подне 1815. године, кад се британским трупама које су бројале око 67.000 људи придружио и пруски фелдмаршал Блихер са 30.000 војника, Веллингтон је натерао повратника са Едбе да схвати да је његов сан о покосравању Европе неостварљив.

Та чувена битка у којој је страдало око 80.000 војника и из које је Веллингтон изишао као победник без икакве сумње је не само одраз његових тактичких способности већ и изванредне организације војске. Наиме, у првој половини 19. века, британска војска је важила за најспособнију и најбоље организовану војску тог времена. Наравно, захваљујући пре свега гвозденој дисциплини коју је завео Веллингтон.

И сам врло дисциплинован, војвода није опраштао ни најмањи наговештај непослушности; сурово бичевање била је најблажа казна. Покушај дезертерства или плачке кажњавао је смрћу. Причало се да су се његови војници више плашили њега него непријатеља.

Надимак „Гвоздени војвода“ није добио по томе што је у војсци завео гвоздену дисциплину, како би се то, у први мах, помислило. У доба његове највеће славе у Ливерпулу је поринут брод који је добио име „Војвода од Веллингтона“. Обзиром на то да је тај брод један од првих који је начињен од гвожђа добио је и надимак:

Војници су га подругљиво звали Носоња, али над би се и усред битне елегантно одевен појављивао на свом чувеном коњу, поздрављали су га с одушевљењем.

мак: „Гвоздени војвода“. А пошто се за брод говорило да је исто тако јак и постојан као Веллингтон, то је надимак брода пренет и на војводу!

НЕОБИЧНО УДВАРАЊЕ

Веллингтон као да није хтео да зна за речцу „не“, поготову ако би неко од његових потчињених покушао да је употреби. Ни у приватном животу Веллинг-

тон није допуштао никакво одбијање. Овај хладни и охоли човек није одустајао од својих принципа чак ни кад је у питању — удварање!

У младости, удварао се Катарини Пакенхем, девојци из угледне племићке куће. Међутим, њена породица није одобравала ову везу а и дужности су одве- ле Веллингтона далеко од Ирске. Тако је он ускоро заборавио Катарину. Али, када се овенчан славом девет година касније вратио из Индије и чуо да се она још није удала, написао јој је писмо којим је обавештава да ће за неколико недеља доћи у Ирску да се венчају. Да ли сна жели да се уда за њега или не — Веллингтон се није ни за-

војвода је нанишанио и уместо звери погодио — праљу. Када је рањена жена почела да запомаже, војвода јој је презриво одбрусио:

— Добра жена, ово је најсрећнији дан у твојем животу! Имала си част да те погоди метак војводе од Веллингтона!

ПОСЛЕДЊА БИТКА

У време битке на Ватерлоу, Веллингтон је имао 46 година. Била је то његова највећа и — последња битка. После ње одлучио је да се сасвим посвети политици, у којој је, исто тако, имао успеха.

Веллингтон је годинама био огорчени противник разних реформи али и прва личност којој се у време кризе влада обраћала за савет. Доследан својим принципима увек је имао једноставно решење за све, па чак и онда кад су Енглеску потресли немири и штрајкови индустријских радника. Тако је на једној седници Парламента Веллингтон претећи изјавио:

— Будите сигурни да ће се народ у Енглеској смирити. Уколико то не учини сам, учинићемо ми.

Наравно, овакве претње нису могле да му донесу

неку популарност међу народом. Но, зато су још више учврстиле његов углед у очима краљице Викторије која га је сматрала својим најбољим и најповерљивијим саветником.

О О О

Колико је војвода био пун себе показује и случај који се догодио за време лова 1818. Гонећи дивљач војвода се у једном тренутку нашао у близини потока на којем је нека жена прала рубље. Како је животиња шмугнула у грм, тик поред жениних ногу,

Кад је 1852. Веллингтон умро у 83. години, Парламент је добио 80.000 фунти добровољног прилога да великом војсковођи и некадашњем председнику владе организује што свечанији погреб!

О. В.

ФРАНЦИ

Германско племе Франци помиње се још у 3. веку. Тада је овај народ насељавао области око реке Рајне. Половином 5. века под владавином Клодовика (481-511) Франци почињу да освајају поједине области Галије и од тада Франачка држава (Regnum Francorum) доживљава свој успон све до средине 9. века када унуци Карла Великог (742-814) Верденским уговором 843. године деле царство на три дела: Француску, Немачку и Италију.

Поред Клодовика, оснивача династије Меровинга, велику улогу у јачању франачке државе игра и Карло Велики, оснивач династије Каролинга. За његове владавине Франци освајају територију данашње Немачке, Белгије, Холандије, као и делове Италије, Паноније и Бал-

канског полуострва. Штавише, он успева да обнови Западноримско Царство а 800. године бива у Риму проглашен за римског цара.

Франци су насељавали пространства обрасла густим шумама а своје колибе од дрвећа и прућа подизали су на пропланцима. Мушкарци су се углавном бавили ловом, прерађивањем коже, обрадом дрвета и ковањем твожђа. Већину франачке војске сачињавала је пешадија. Од оружја у почетку су имали само секире (чувене франачке секире) које су им истовремено служиле и као алатка, да би касније витешка опрема постала богатија. Допуњена је копљем и кратким мачем с необичном оштрицом.

На овим странама доносимо неколико цртежа о животу Франака.

I — ВЛАДАРСКА КУЋА

1) Кула од дрвета, претеча средњовековних замкова 2) Земљани насип окружен јарком испуњеним водом 3) Помоћне зграде 4) Велико двориште с дрвећем 5) Амбар 6) Камене поређано у круг служило је уместо столица 7) Храм посвећен германским боговима 8) Ограда и јарак с водом који опасује насеље.

II — ЦЕРЕМОНИЈА СА ШТИТОВИМА

9) Штит на којем се налази млади Клодовик 10) Само су племићи имали право да јашу на коњима 11) Племић 12) Војник — ерибан — позиван само у случају рата 13) Ратници под оружјем.

III — НАСЕЉЕ

14) Округле германске колибе 15) Осматрачка кула изнад бедема 16) Осматрачи 17) Мушкарци за обедом 18) Наоружани ратник 19) Хришћански свештеник 20) Племкиња у раскошној одећи 21) Мали племић 22) Волонска запрега 23) Роб са кратком косом.

IV — ГЛАВНА КУЛА

24) Подножје куле 25) Ризница с благом 26) Балкон 27) Одбрамбени део 28) Осматрачка кула 29) Круна франачког краља украшена гвозденим копљима 30) Кључ 31) Прстен 32) Копча на појасу богато украшена 33) Ведро за воду 34) Грнчарија с ручно рађеним украсима 35) Штит 36) Копље 37) Жиг (печат) 38) Клодовиков новац 39) Сигисмундов новац 40) Франачки мач у корицама 41 и 42) Франачке секире.

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА

РАМАДАНОВА НОЋ

Вукући га за руку, убеђивао је возача да му покаже где се налази вентил на цистерни из које је шикљао отровни гас. Обећао је да ће га сам затворити.

У бело окреченој ватрогасној станици Ваљаонице бакура „Слободан Пенезић Крцун“ у Севојну само је у једној соби горела светлост. Ту је, у малој просторији, налажњен на сто, с преклопљеним шакама на које је наслоњено главу седео педесетогодишњи Рамадан Нежири и замишљено зурio у под.

Кроз полусидишкривута врата у собу се увлачила јара јунске ноћи и нека чудна тишина која је Рамадану увек била непријатна. У таквим тренуцима који као да нешто одуле поново се преслишавало да ли је све фабричке просторије добро прегледао. Јер, велика је одговорност бити ватрогасац у фабрици. Сваке вечери, чим стиже на посао, завирио је у хале, собе и ходнике и свуда тражио подмуклог лопова, тако је звао ватру. Толико пута је слушао да је због нечије непажње за само неколико минута пожар уништио целу фабрику.

ЗВУКОВИ ФАБРИКЕ

А Ваљаоницу у Севојну градио је и он, циглу по циглу — зид, зид по зид — халу, халу по халу — фабрика је нарастала, ширила се по некадашњој каменитој ледини. Када је изградња завршена, Рамадан је одлучио да постане ватрогасац, тако ће моћи најбоље да је чува. Никад није питао у којој ће смени радити. Истина, највише је волео да посматра димњаке ноћу, изгледали су му грдно велики према засенченом небу.

И те ноћи, док су други спаваели, Рамадан, некадашњи борац Прве пролетерске бригаде, обилазио је фабрику, нечујно се шуњао ходницима баш као да је хтео да изненади крдашљивца — пламен.

Изненада, прену га из размишљања ниски звук. Већ следећег тренутка јасно је разазнао шиштање, као да је млаз ватре под великим притиском излазио из цистерне слазине.

Прзо што је помислио било је да је то један од звукова којим општи фабрика. Током година научио је да разликује: ударце чекића од преса, брујање мотора кранова од камиона, ударце гвозденим вратима која се затварају на хали лево од оне у дну просторног дворишта. Али, овај звук био му је потпуно непознат...

Уто у собу утрча радник Радоје Ђоковић, страх му је избочио лице:

— Несрећа! Бутан излази из цистерне. Сваког тренутка може да букне пожар! Спасевај, спасавај!

СУЗЕ СЕ — ЗАЛЕДИЛЕ

Скочио је Рамадан, рукнуо је Рамадан. Осетио је како надљудска снага нараста у њему и разлива се по читавом телу. У тренутку постао је кран, димњак, зажарена пећ која топи бакар, постао је фабрика, па десет таквих грдоција... згасиће ли ватру!

Појурио је кроз двориште, голорук. Трчи према цистерни. Одлуче јару, он сам, један Рамадан. Пожар? Заблела га је та реч. П-ропаст, О-чај, Ж-алост, А-а-ааа, Рупевине... срицао је у себи словате ужасне речи и безгласно јецао док је замишљао катастрофу. Најлепше дане провео је у фабрици...

Када је Ваљаоници бакура у Севојну запретила ужасна несрећа, ватрогасац Нежири први је појурио да је спречи.

Шиштање је постајало све јаче, све продорније. Стигао је до огромног резервоара који запрета хилуаду тона бутана неопходног за рад у фабрици. Испред је стајао камион-цистерна. Али, пожар није угледао. Осетио је само миготав стравног гаса, омамљив и пецава... Приликом његовог претакања из камиона-цистерне у опроман челични „гасбус“ касно је примећено да је нечијом непажњом један вентил остао отворен. Кроз њега је неметом излазио гушљиви бутан који се из течност стања, какав је под притиском био у цистерни, сада претварао у гас и мешао се са ваздухом.

Катастрофа је била на помолу. Сваког тренутка могло је да дође

до експлозије. Запалило би се тада и небо.

А људи? Нико и не слуги да у овом тренутку, док једни раде у трећој смени а други после напорног рада мирно спавају, ту, у њиховој близини почиње драматична борба за њихове животе, за животе њихове деце, за фабрику која само у једном трену може да нестане у пламену страховите експлозије. Очевици су се склонили, били су далеко, немоћни пред стихијом која је претила. Иза слабих заклона стајали су као приквани и гледали тамо где је жуљао гас, као једним паром очију.

Рамадан је само за трен застало, пуним плућима удахнуо ваздух и појурио према смрти, да заврне вентил. Ако треба и својим телом, ће га зачепити, да спасе фабрику... нудио је живот за толико туђих.

Али, где да тражи ту трсклету пукотину. Био је сам у мраку а неопипљива смрт га је све више опкољавали. И, док је сваки његов нерз био напаст а боре му се дубоко уссале на челу, осетио је сузе. Није плакао од страха! Нити због тескобе што га је све више притискало, већ од немоћи што је човек, што се гуши, посустаје и погрбе, што губи снагу.

И где чуда! Сузе су почеле да се лопе на његовом лицу. Бутан, који је из течност стања прелазно у гасовито, стјепном је снижио темпратуру испод нуле. И тада, усред лета, за неколико минута ухватило се мње на траги и Рамаданској коси. Укоченим прстима од хладноће и даље је покушавао да напипа вентил. Али, никако није успевао.

БОРБА ЈЕ ЗАВРШЕНА

Онда је почео да дозива помоћ. Његов глас је језиво одјекивао кроз ноћ, тог 30. јуна 1975. године. Нико му није одговарао. Људи су дрхтали над својом судбином тамо негде у тами, дрхтали су и чекали, очајавали су и чекали, чекали су и надали се да ће их спасти Рамадан. Колико су му веровали!

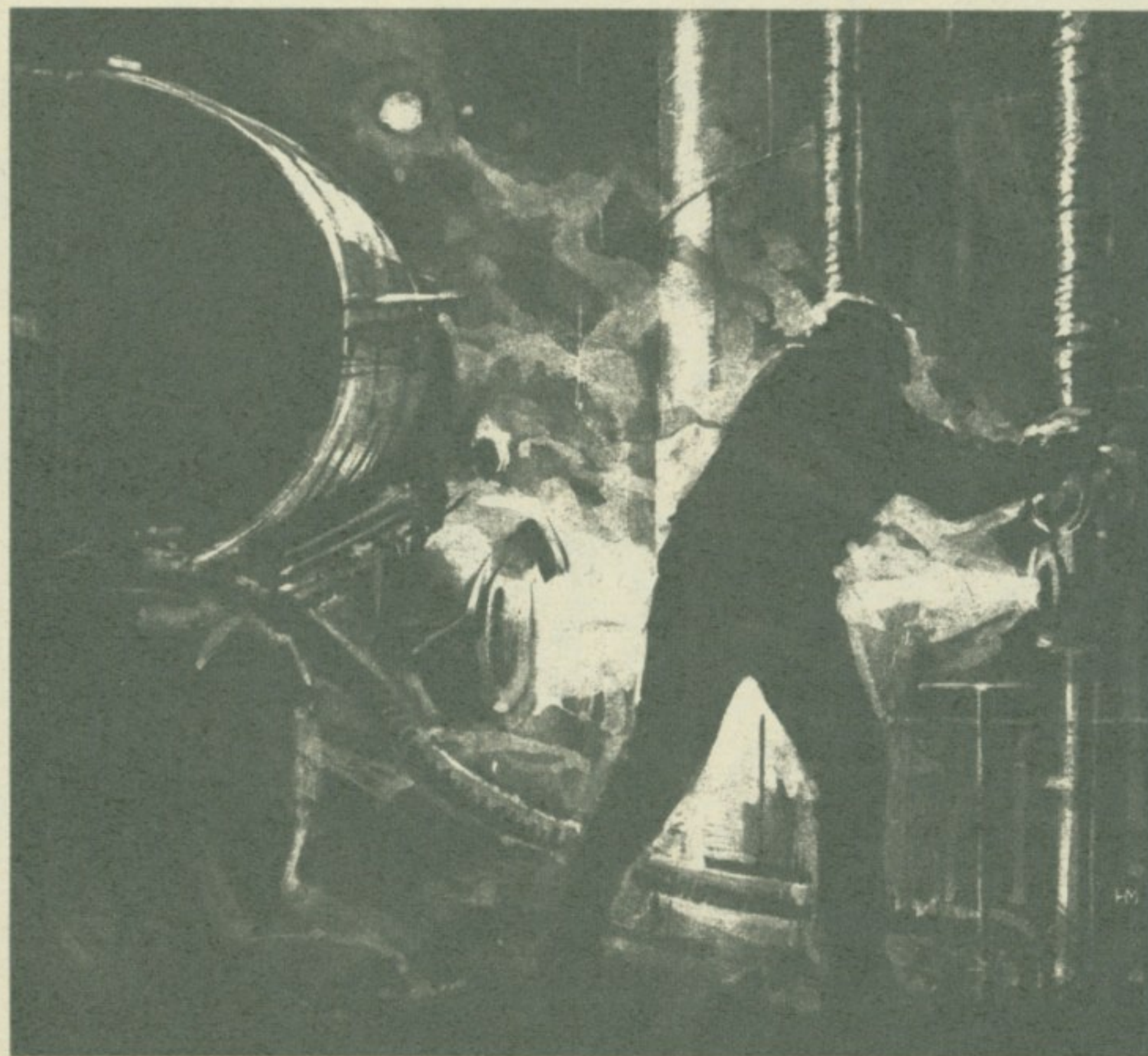
— Онда сам схватио да без помоћи возача цистерне нећу моћи ништа да учиним — причао је касније. — Причрчао сам му, ухватио га за руку и почео да убеђујем да ми покаже где се налази вентил. Обећао сам му да ћу га сам заврнути.

Тако је и било. Успели су да пронађу вентил. Рамадан га је затворио, борба са гасом била је завршена.

А после, сви су му честитали, милиција која је спречавала прилаз цистерни, његови другови ватрогасци, његови другови радници. Радостан је био Рамадан, гледао је према Ваљасници и смејао се.

Б. Јеренић

(Хонорар за ову рубрику, у износу од 250 динара, припада Добривоју Стјеповићу из Севојна који нам је послао информацију).

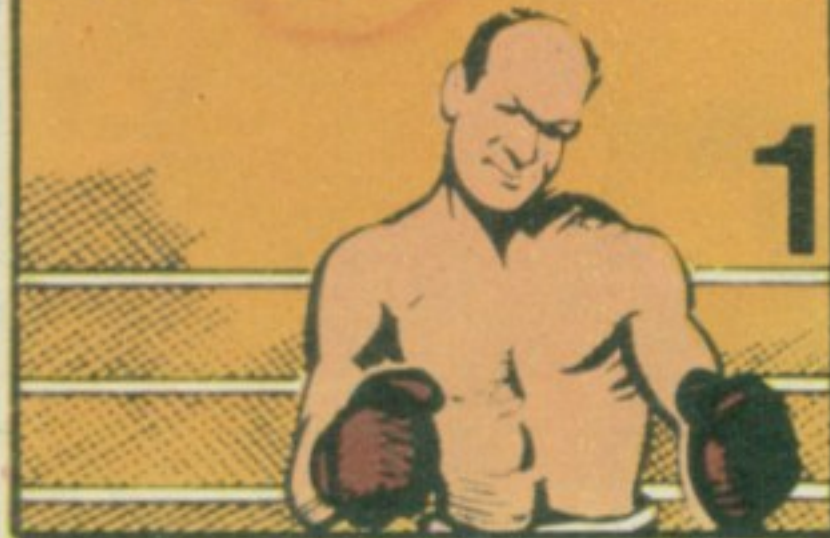
Ано треба, и својим телом зачепиће ту проклету пукотину... Нудио је живот за толико других.

СПОРТСКА КВИЗИЈАДА

Боксерски шампиони – ОТАЦ И СИН

Два боксера тешке категорије, отац и син, били су шампиони Енглеске. Знате ли како су се звали и којих година су освајали титулу шампиона?

Сплитски Хајдук био је првак Југославије у фудбалу и пре рата, и то два пута. Знате ли када?

Ко је био олимпијски победник у маратону 1972. године?

Који је наш ватерполиста учествовао у десет такмичења за Куп европских шампиона у ватерполу?

Знате ли која је ова дисциплина у веслању?

ОДГОВОРИ:

1. Боксерски шампиони Енглеске у тешкој категорији били су отац Џек Лисдон 1944. године и син Брајан Лисдон 1958. године; 2. Сплитски Хајдук био је првак Југославије у фудбалу 1927. и 1929. године; 3. Олимпијски победник у маратону 1972. године био је Американец Шортер; 4. Ватерполиста Мирко Сандић учествовао је у десет такмичења за Куп европских шампиона у ватерполу; 5. Ова дисциплина у веслању зове се скиф.

Слобода се брани и оружјем... 30

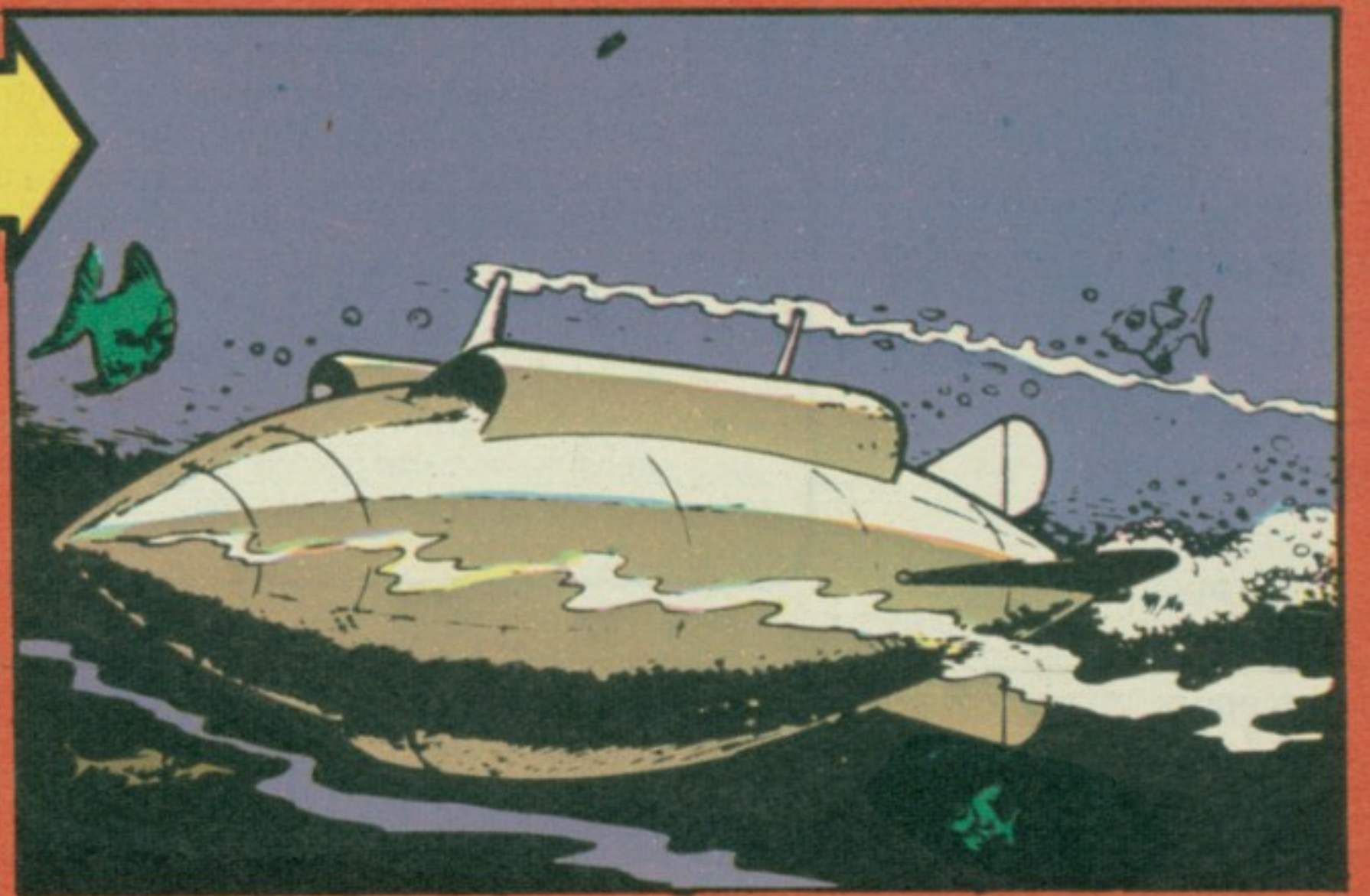
Настављамо с објављивањем необичних пројеката оруђа чији је век био кратак: неки су бар једном употребљени, док су други остали само на папиру. Лево видите шешир-топ извесног А.

Дејвисов торпедо-топ (1917) са артиљеријским зрном.

Немачки троналазачи покушали су 1917. године да торпедују енглеску луку Денкерк чамцима напуњеним експлозивом којим се управљало на даљину помоћу електричних проводника (цртеж лево). Цртеж десно приказује минијатурну подморницу, без посаде са два торпеда којом се управљало радио-везом. Оба пројекта нису оставила видније трагове у историји.

ПРОБОШЋУ ТЕ НА КРАЈУ БАЛАДЕ!

ДОВИКУЈЕ ВЕСЕЛО СИРАНО ДЕ
БЕРЖЕРАК МАРКИЗУ ВАЛВЕРУ
ЗА ВРЕМЕ ДВОБОЈА У БУРГОЊ-
СКОЈ ПАЛАТИ И ВЕШТИМ ПО-
ТЕЗИМА МАЧА УБИЈА — ПРО-
СТОТУ И ГЛУПОСТ ЉУДСКУ.

Едмон Ростан је још
тао од страха над су га,
после премијере „Сирана
де Бернерака“, позвали
на позорницу и — прог-
ласили за витеза Легије
части.

У тристогодишњој историји француске модерне позоришне уметности само се два позоришна комада могу по успеху мерити са Ростановим „Сираном де Бержером“.

Први звездани тренутак била је премијера Корнејевог „Сиде“, у доба кардинала Ришеља, други Во маршеова „Фигарова же- нидба“, у предвечерје француске револуције.

Премијера „Сирана де Бержерака“, 28. децембра 1898. године, у позоришту Порт Сен Мартен одуше- вила је публику више не- го иједна представа до та- да. Читав сат после пред- ставе гледаоци су остали и аплаузом приморавали глумце и аутора да небро- јено пута изађу пред за- весу. Трагикомични јунак огромног носа, песник и кавгаџија, страшан и не- жан, оличење верности, и његова несрећна љубав пре- ма лепој Роксани освоји- ли су срца Парижана а затим свих Француза.

РУЖНИ ПЕСНИК И ЛЕПИ МУЦАВКО

После премијере Едмон Ростан је штампао своју драму и захтевао да на пр- вој страници буде посве- та:

„Намеравао сам да ово дело посветим Сирановој души. Но, пошто је она, Коклене, прешла у вас, посвећујем га вама.“

Песник је своје ремек- дело с пуно разлога пос- ветио Констану Коклену, највећем француском глум- цу тог времена, који је пр- ви на позорници оживео Сирана. Да није било Кок- лена, Ростан не би никад ни написао комад који га је учинио славним.

Једне априлске вечери 1896. у кафаници на Мон- парнасу, уз боцу руменог вина, седели су глумац Ко- клен и млади песник Рос- тан.

— Где сте се, млади при- јатељу, скривали ових да- на? — запитао је у једном тренутку глумац. — Да ни- је нека тајна љубав?

— Да, љубав је посреди! — осмехнуо се Ростан. — Али, на жалост, не моја! Глумац га је радознало одмерио:

— Говорите у загонетка- ма.

Годину дана после тријумфа премијере Роста- нове херојске трагикомедије у стиховима, уг- ледни париски лист „Журнал“ поставио је чи- таоцима два питања. Женама: „Који вам је литерар- ни јунак најдражи?“ а мушкарцима: „Који бисте литерарни јунак желели да будете?“ Да помогне читаоцима, „Журнал“ је набројио имена књижевних јунака Док Кихот, Ернани, Вертер, Монте Кристо, Шерлок Холмс, Ромео...

Највише гласова добио је Сирано — који није био на листи — 2.817 женских и 1.615 мушких. Далеко иза њега налазили су се Д'Артањан из „Три муске- тара“ и Жан Валжан из Игсових „Јадника“.

— Нема ту загонетке, драги Коклене! — песник диже чашу. — Чујте! Пре извесног времена срео сам Амадеа, пријатеља из ране младости. Једва сам га пре- познао, толико се тај весе- љак променио. Попрљан,

блед, запуштене косе, неу- ређеног одела. Он, кицош! Упитао сам га шта му је, да није болестан. Погле- дао ме је изгубљено и ре- као: „Заљубљен сам, а она ме неће! Рекао сам јој да је волим, а она је слегла раменима!“

Рекао сам му да је сигур- но неспретно изјавио љу- бав, а он се обрећуо на мене: „Рекао сам јој глас- но и јасно да је волим! Зар се девојци може на десет начина изразити љубав?“ „Може, заљубљениче, и на сто начина!“, покушао сам да га утешим. „Женама ни- кад није доста прича о љу- бави! Кад човек изјављује жени љубав, треба да буде песник! Зар не живимо на „крају века“? „А кад човек није песник, Едмоне?“ за-

Амадео? Долази сваке вече- ри к мени. Научићу те ка- ко да освојиш срце твоје Дулчинеје, а написаћу ти неколико писама за њу, да- ћу ти неколико часова из песничког изражавања!“

Коклен је са све већим интересовањем слушао Ро- станову причу.

— Послушао ме је! — настави Ростан. — После извесног времена неприс- тупачна лепотица, помало ситничарка, каћиперка и сноб, извесила је белу зас- таву. Управо сам се вра- тио из Лиона са Амадео- ве свадбе за коју сам лич- но добрим делом крив!

— Дивота! — кликну Ко- клен. — Песник који оста- је у сенци и својом умет- ношћу служи љубави не- ког другог! Ето сижеа за позориште! Да, то је од- лична тема, Ростане! Слу- шајте! Песник је заљуб- љен у лепотицу, али се плаши да јој то каже и она не зна за његова осе- ћања. Он пати у тишини. Он другом заљубљенику, супарнику који је тупогла- ви муцавко, ставља у уста своја осећања. Тупавко, ле- потан и углађено осваја лепотицу! Ојајно, Едмоне, сјајно, кажем вам!

— Зашто песник, богата душа, осећајан човек, пле- менит, паметан да сам не изјави љубав вољеној же- ни? Зашто да помаже дру- том да је освоји? — побу- нио се Ростан.

— Зато што је ружан, што нема ност, што има лепру или тако нешто, па се не усуђује! — Коклен је у одушевљењу махао ру- кама. — Напишите такав

комад, Едмоне, и ја ћу иг- рати вашег несрећног ју- нака!

СМРТНО РАЊЕН

Едмон Ростан је послу- шао Коклена. За главног јунака трагикомедије иза браа је стварну личност, Сирана де Бержерака ро- ђеног 1619. године у Пари- зу. Као краљев гардиста Вержерак је отишао 1637. године у тридесетогодиш- њи рат. Кад се вратио, бо- лестан и пун рана, пос- ветио се литератури. Био је Молијеров пријатељ. Пи- сао је комедије, трагедију „Агрипинина смрт“ и нео- бичне, фантастичне приче „Смешна историја држава и царства на Месецу и Сунцу“. У својим делима, пуним заједљивости и са- тире, исмејао је неке моћ- нике и стекао низ непри- јатеља који су спречавали извођење и штампање ње- гвих дела. Умро је сиро- машан, несрећним случа- јем: за време једног пожа- ра пала му је на главу прсторела греда.

Прави Сирано имао је рођаку Мадлену Робен, у- довицу извесног Кристија- на де Невилета, али он ни- кад није био заљубљен у њу. По портретима које су насликали савременици ви- димо да је Сирано имао велики, орловски нос, ка- каз је у оно време сматран украсом мушког лица, а не нос којим би га чинио на- казним.

Едмон Ростан је измис- лио другачијег Сирана.

Парижанин је постао Гаскоњац. Маркантан мушкарца постао је ружни носона. Дисциплиновани краљев гардист и уморни ратник постао је гаскоњски кадет и пустија.

Сиранова Мадлен Робен постала је Роксана. Сирано је у њу лудо заљубљен, али зато што је ружан не усуђује се да јој то каже, већ помаже лепотану Кристијану да је освоји. За Кристијану пише пламена песничка писма Роксани. У писмима Сирано изражава, у ствари, сопствена осећања. Роксана, освојена тобожњом Кристијановом речитости, даје му на балкону пољубац, залог вечне љубави, а несрећни носона Сирано у сенци шапће: „На његовим уснама љуби речи моје!“

Срећник у љубави, Кристијан гине, а Сирано тек четрнаест година касније, у предсмртним тренуцима, нехотице признаје Роксани да је одувек воли.

Сирано кога су из потаје охотно разили плаћсници уверених великаша, халуцинирајући у атонији, бори се против својих вечних непријатеља, лажи, подлости, подрепаштва, кукавичлука.

КОКЛЕН НЕ ГУБИ ВЕРУ

Почетком 1897. године Ростан је завршио трагикомедију, али дуго није мо

гао да нађе позориште које би је извело.

— Драма у стиховима, у римованим александринцима! — чудили су се директори позоришта. — Шта вам је, Ростане? Зар мислите да живимо у доба романтизма, у доба Виктора Игоа? Данашња публика то не може да „прогута“!

Само је Коклен храбрио преника:

— То ће бити наш заједнички пун погодак! — понављао је.

Захваљујући Кокленовој популарности, директори позоришта Порт Сен Мартен, браћа Флери, пристају да изведу комад, али је од почетка припрема све пошло наопако. Глумци су гукћали да ће то бити најцрњи фијаско, тај Сирано у стиховима. Критичари који су присуствовали пробама наговарали су Ростана да избаци „ону досадну тираду о носу“, да смањи Сирану нос, јер такву носину нико не може да има, а није је имао ни прави Сирано. Браћа Флери су се покајала што су се упустила у спасну авантуру, па су одбили да купе скупе костиме, саветујући песнику да смањи број лица у комаду. Ростан се задужио и купио костиме о свом трошку.

Премијера је била заказана за 28. децембар 1897. године. Кад су десет дана пре премијере декоратори поставили кулисе, Ростан је пао у очајање: били су

то обични цртежи на параванима. Чак су и печени пилићи у чувеној Рагновој печењарници били нацртани. Уочи саме премијере глумица Марија Лего, која је играла Роксану, разболела се. Префињена париска позоришна публика била је спремна да прослави један изванредан фијаско.

Ростан је намеравао да повуче комад, спремао се да побегне из Париза, али га је непоколебљиви Коклен спречио:

— Побрините се да ваши рођаци на сутрашњу премијеру донесу неколико правих пилића и право вино за сцену у Рагновој печењарници! Остало препустите мени. Биће то тријумф, Едмоне!

ЗАГРЉАЈ У ИМЕ ФРАНЦУСКЕ

Позориште је било испуњено до последњег места. Кад су три удараца у гонг означила да треба дићи завесу, Ростан је у сузама пао на колена пред Кокленом:

— Опростите, пријатељу! — цвилео је — Због мене ћете вечерас испати смешни! Опростите!

Представа је почела. У публици се није чуо ни најмањи шум. Кад је Коклен-Сирано, још невидљив, завитлао штапом и грмнуо на несрећног дебелка Монфлери да се изгуби с позорнице, публика је живнула. Појавио се најзад Сирано, кочоперан, огромног носа, с руком на мачу, закорачио је на просценијум и „позвао на двобој цео партер скупа“.

Из публике је одјекнуо први, стидљиви аплауз. Што је комад даље одмицао, публика је била све „присутнија“. Глумци су то осетили, температура на сцени је порасла, одједном су се глумци и посматрачи стопили у једну целину. Све чешће су и све дуже одјекивали аплаузи. Кад је у завршној сцени, у последњем боју против неправде, глупости, предрасуда и јудских мана Сирано падајући узвикнуо: „Бела прејаница моја!“ — у гледишту је настало одушевљење.

Коклен је изашао пред завесу:

— Даме и господа! — рекао је. — Вечерас смо имали част да, изведемо премијеру комада који је написао Едмон Ростан. Дозволите да вам представимо аутора!

Ростана су једва пронашли. Скривао се дрхтећи од страха и среће, готово ван себе, иза кулиса. Дуто се клањао пред гледаоцима. Онда су га позвали у ложу где се налазио министар Кошери.

— Господине Ростане! — рекао је министар песнику. — Ја овде вечерас представљам председника Републике Клемансоа. У његово име проглашава вас вечерас за витеза Легије части! Дозволите да вам груди украсим орденом и да вас загрлим у име Француске!

А. Радаковић

МОЗАИК

ЗА СВАЧИЈИ УКУС

Једна енглеска издавачка кућа објавила је недавно овакав оглас „Сви ви који одлазите на море обавезно треба да понесете са собом наше издање Колриџових стихова — „Песме старог морнара“. Та књига не само што ће вас спасавати од досаде, већ, у случају бродолома, спасти од

страшне смрти од глади. Јер, књига се цела може појести пошто је хартија за њу израђена од хранљивог морског растиња“.

Приручник „Рибе Карипског мора“, објављен у Сједињеним Америчким Државама и намењен подводним риболовцима, штампан је на пластици која је отпорна на морску воду. Међутим, по мишљењу париских издавача, пластика није погодна за оне љубитеље књига који су навикли да читају лежећи у кади јер то не, а какво је задовољство ако читаво време купања треба да књигу држите у руци? Зато француски издавачи нуде за такве љубитеље књига и купања издање штампано на специјалној врсти груме. „Преимућство наших издања још је у томе што изврсно могу да замене сунђере за прање па на тај начин штеде ваш цеп“.

НЕ ВРЕЂАЈТЕ МАЈМУНЕ

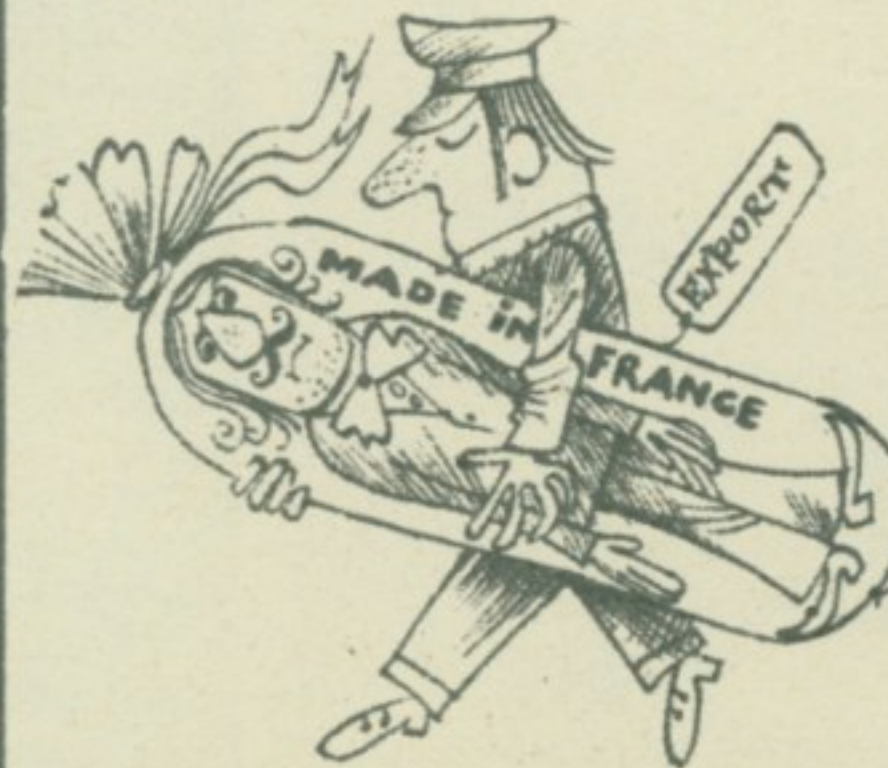

Службеници општинских управа у Енглеској давно су још приметили да су ставовници великих градова све мање склони да се усељавају у партерне станове. То је сада постао прави проблем за инвеститоре и градитеље чисто стамбених квартова где се партери не могу користити као трговине и пословне просторије.

Лондонска општина била је најзад приморана да се за објашњење ове појаве обрати психологу, доктору Веслију. „Није искључено — одговорио је он — да се овде сусрећемо с једном посебном врстом атавизма. Треба знати да многе врсте мајмуна такође најрадије проводе ноћ високо у крошњама дрвета“.

Социолози се, међутим, не слажу с мишљењем доктора Веслија. Чему потрзати мајмуне, питају се они. Њихова једина кривица је у томе што су они преци и оних грађана који су осуђени да живе у партеру као и крадљиваца који могу лако, право с улице, да упадну у њихове станове“

ГЛАСАЈТЕ ЗА НАС!

Драге жене, као што знате код нас у Костарики мало је неочењених мушкараца. Али, обећавамо вам да ћемо, чим дођемо на власт, сместа почети да увозимо младожење из Западне Немачке, Француске и Шпаније. Зато, гласајте за нас!“

Овакав оглас објављен је пре две године уочи избора

једне од политичких партија у Порторику. Иако су за ту партију гласале многе жене, она је на изборима ипак пропала

DIK
BROWNE

ХОТАР СТРАШНИ

ТАЈАНСТВЕНИ ДОЖИВЉАЈИ ЛЕПЕ ЂОКОНДЕ

Листајући часописе и листове који су излазили пре сто, па и више година, наишли смо на занимљиве рубрике објављиване „на ползу и увеселеније“ тадашњих читалаца. Многе од тих рубричица ни до данас нису изгубиле нешто од своје занимљивости. Преносимо их под истим насловима под којима су некад објављене трудећи се да сачувамо њихов стил.

ЗНАМЕНИТЕ ДЕБЕЉУЦЕ

Енглеска се дуго поносила господином Хопкинсом, најдебљим човеком на свету, тешким 449 килограма.

Поређења ради можемо навести једног другог Енглеца, извесног Спунера, који се, задобивши ножем у пределу стомака рану 12 сантиметара дубоку, извукао само с распараном кожом.

Лета 1753. у Батавији је због са-ла око срца умро плантажер један тежак 321 килограма. При крају живота он дотле доспео беше да сваког дана по 850 грама, па чак и по килограм читав, додаје тежини својој.

У грофовији Линкол, у Енглеској, живео је човек тежак 264 килограма који у обиму имахаше 3,04 метра. У панталоне тог дебељака могло је да стане седам људи, нормалног раста и дебелине.

Спик, знаменит по томе што је језеро Викторија открио, причао је да принцеза Буганде достижу огромну дебелину која је за њихов узвишени положај обавезна.

„Ова принцеза — прича он за једну од њих — стоји на ногама само захваљујући тежини меса што јој са руку виси. Жена која такву тежину достигне ићи другачије не може сем четвороношке“.

(1913)

КОЊСКА СТАТИСТИКА

Министарство земљорадње Сједињених Америчких Држави објавило је недавно занимљиву статистику о распрострањености коња на земљаској кугули. На површини читаве Земље око 75 милиона коња има. Од броја тог у Европи се налази 40 милиона грла, у Америци 23 милиона, у Азији 9, у Аустралији 2, а у Африци један милион. У читавом свету коњима најбогатија земља је Русија: у њој има 21 милион грла, док у Аустрији има 3 милиона 750 хиљада; Француска 2 милиона и 900 хиљада. Из исте те статистике може се видети да на Земљиној кугли једанаест милиона магараца и мазги има, и то: 3 милиона у Европи, 5 милиона у Америци, 2 милиона у Аустралији и један милион у Африци.

(1903)

Осмог августа лета 1911, из париског музеја Лувра, нестало је дело великог Леонарда да Винчија, слика што представља божанствену Ђоконду.

Много узбуне изазвао је нестанак овај. Али, нема догађаја у свету који у заборав не би пао. О нестанку Ђоконде говорили су и писали, тражили је али нашли нису. И смирили се, заборавили.

И тако протекоше две године. И слика се нађе. Нашла се у истом граду оном из којег је ни однети није требало. У истом оном граду где и насликана беше — у Фиренци.

И људи којима срцу прирасло је божанствено дело великог мајстора најзад одахнуше душом.

Јер, постојала је бојазан да крадљивац њен, из страха да ухаваћен не буде — а продати је тешко да би му успело — слику не уништи.

Али човек који слику из музеја узе, не беше обичан крадљивац. Жеља његова беше да врати Италији благо које јој, по мишљењу његовом, бесправно одузе Наполеон I. Тај човек је — радник Вин-

ченцо Перуџа. По занимању је молер и радио је у Лувру.

Он је однео слику из музеја и чувао је брижно, као светињу какву, две пуне године.

И ево сада, он је слику предао Италији. А Италија предаде крадљивца у руке правди, а Мона Лиза, осмехнувши се последњи пут отаџбини својој, враћа се сад, заувек вероватно, да опет царује у Лувру.

(1913)

КО ЈЕ ИЗУМЕО МОНОКЛ?

Потпуно је могуће да је монокл изумео једнооки неки човек, али историја га није забележила. Први монокл, или нешто њему слично, који историја помиње, употребљавао је император Нерон. Беше то веома велик и до савршенства углачан сафир који цар стављаше на око да га од сунчевих зракова заштити. Употреба монокла у савременом друштву непосредну везу има с лупама које су се у XII и X веку за разгледање минијатура и гравура употребљавале. У време Теофила Готјеа таква се лупа моноклом називаше и у то време некако настаде мода да се на око комадић стакла ставља. Познати списатељ Емил де Жирарден један од првих присталица ове моде беше. Постоји много различитих врста монокла. У време царства гроф де Саган уведе у моду лорњон са оквиrom од корњачиног оклопа и широком од моаре-свиле траком. Постојали су и четвороугаони мо-

нокли. Орелијан Шол носаше монокл без икаквог оквира или украса. Варатање моноклом представља собом уметност своје врсте. Неки монокли дају особи која их носи изглед пријатан, другој пак дрзак. У наше време својим моноклом прочуо се гласовити енглески министар Чемберлен, мада се рећи не може да монокл његовом глатко избријаном лицу пристаје баш.

(1903)

ИЗ ЛЕГЕНДИ ЕКВАТОРИЈАЛНЕ АФРИКЕ

У својим погледима на мајку природу црнци често показују много наивне поетике и за сваку њима необичну појаву какву легенду старају се изаткати.

У екваторијалној западној Африци живе огромне горице а и савским мали мајмуни. Ови последњи обично на врховима дрвећа седе а црнци навику ову тих малечких животиња на следећи начин објашњавају. Велики мајмун енгана (гориле то јест), моћни господар шума, одлучи да кћер своју уда

и за супруга јој предложи онога који у састојању буде да без штење по себе буре рума испије.

Први се као просци јавише слон, леопард и дивљи вепар. И слон, с презрењем гледајући на буренце, рече: „Ја испијам много таквих бурића воде, победа ће лака бити и ја ћу постати муж кћери царске“. Али, при првом гутљају већ он у страху подиже сурлу своју и јаросно трубећи у шуму побеже. Леопард се, на трбуху пузећи, опрезно поткрао и испио гутљај. Али, сместа је заурлао као да је језик

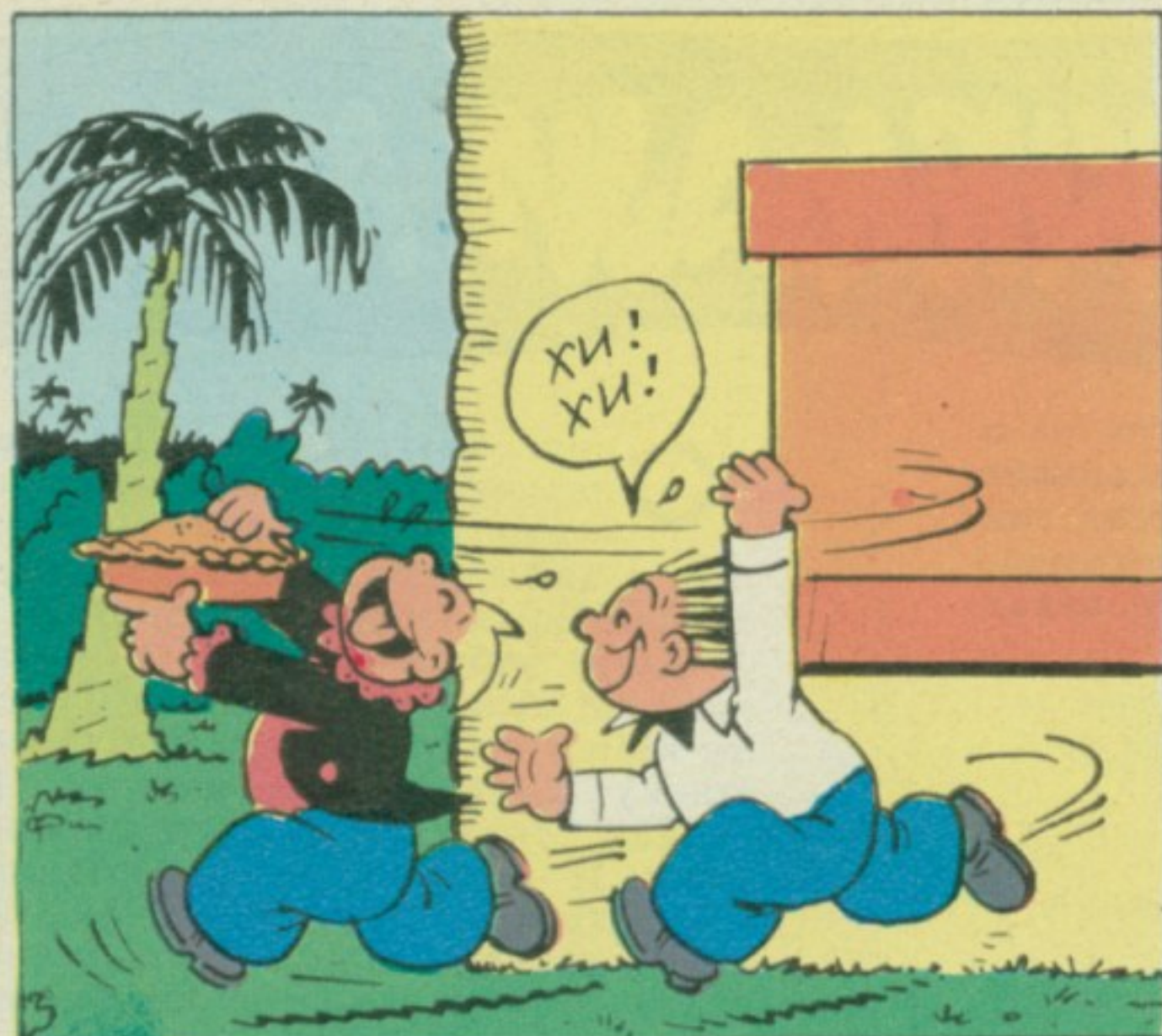
опекао, и повијена репа побегао. Ни дивљи вепар се не усуди да други гутљај попије.

Тада приступи сићушни теленга (мали мајмун) и замоли да се после сваког гутљаја малчице удаљи не би ли предахнуо јер је, како рече, и од самог буренцета много мањи. То му дозволише. Но, у близини сеђаше сијасет њему подобних малих мајмуна који по реду прилажаху и по један гутљај испијаху а енгана сматраше да то пије све једна те иста животиња. Када и последња кап попијена

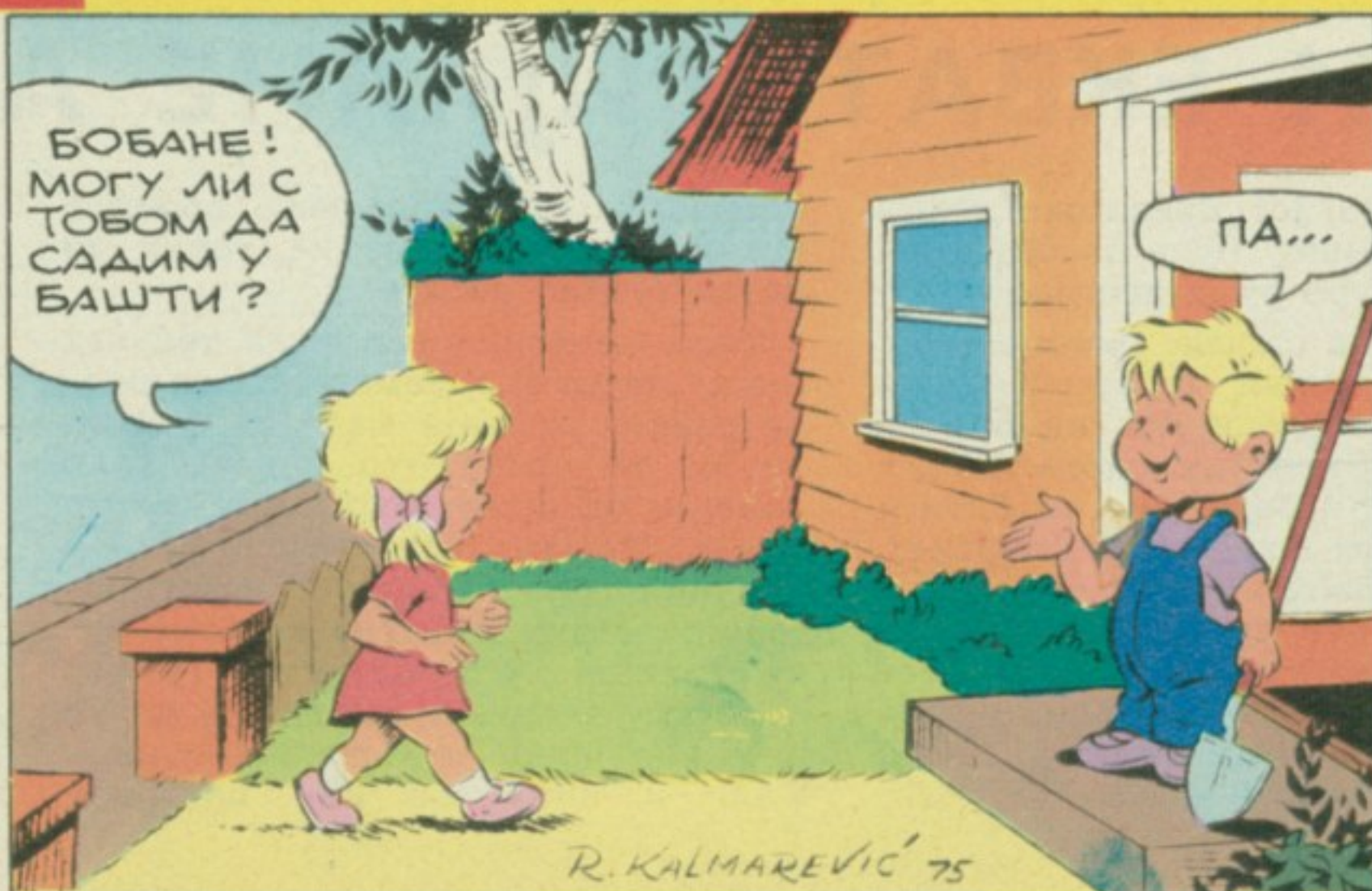
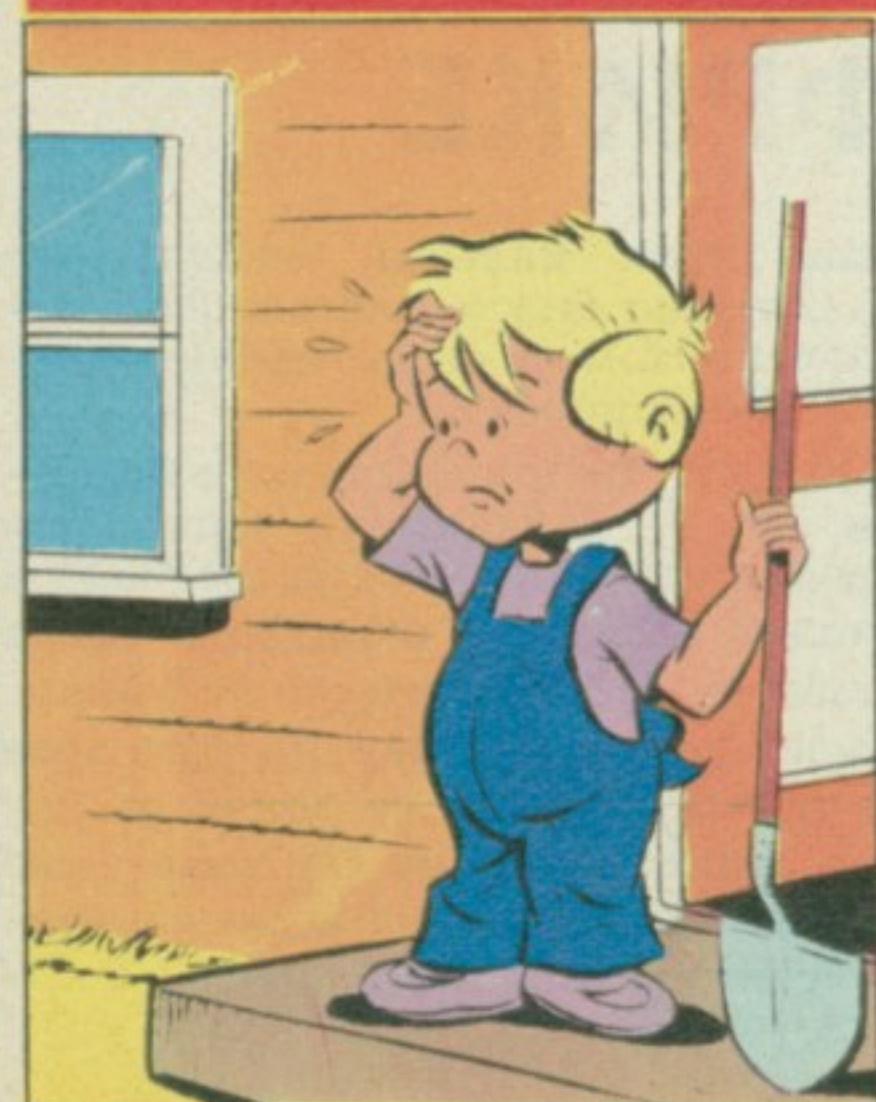
беше први малечни мајмун већ се испавео био и благодарећи лукавству том постаде срећни супруг кћери царске.

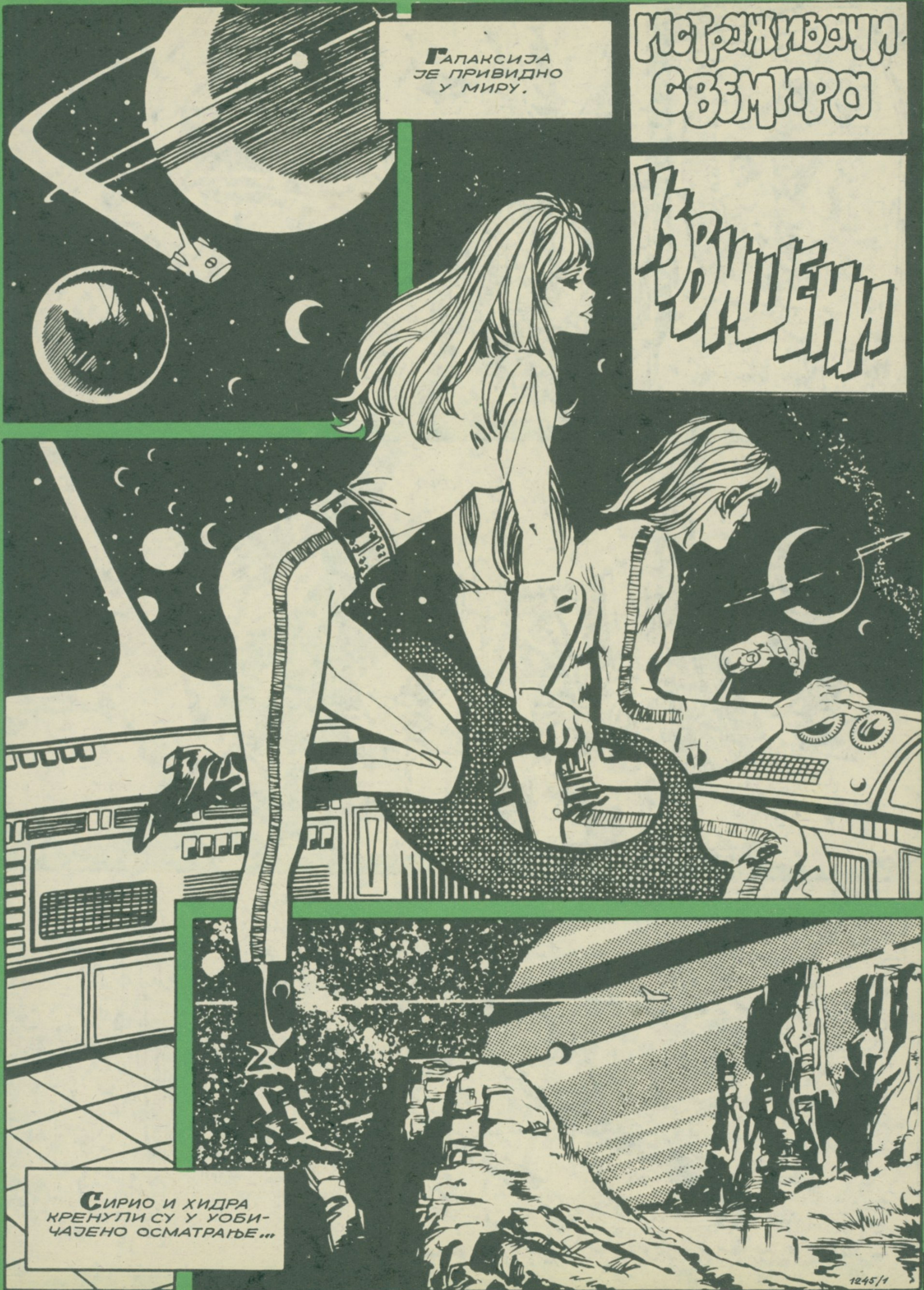
Када су супрузи кренули по шуми да се прошетају, завидљиви пропали просци — слон, леопард и дивљи вепар — нападоше малог мајмуна и само што га не убише. Уплашена животиња на врх дрвета побеже и тамо се закле да никад више не крочи на земљу где никакве правде нема и где самовоља смилних влада.

БИМ и JOE MUSIAL БУМ

БОБАН

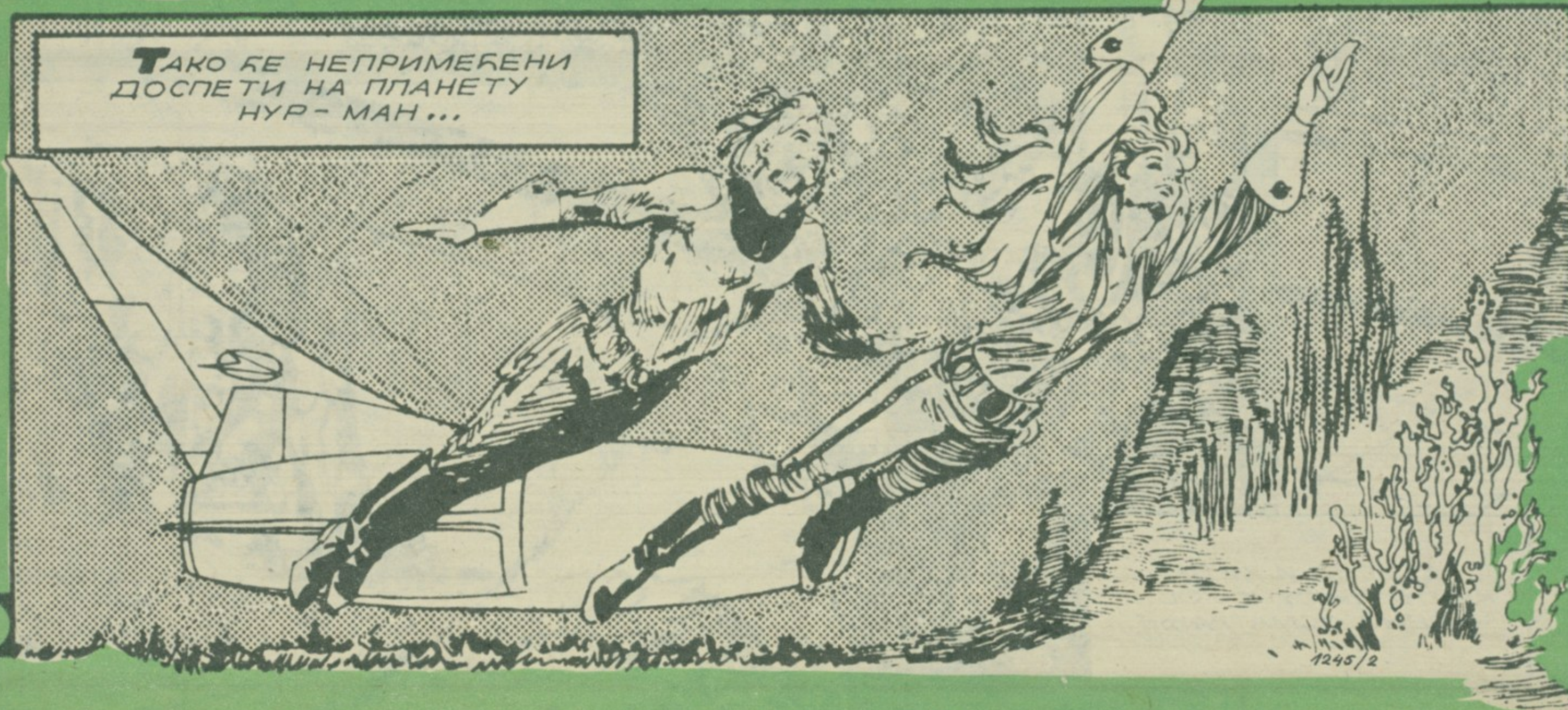
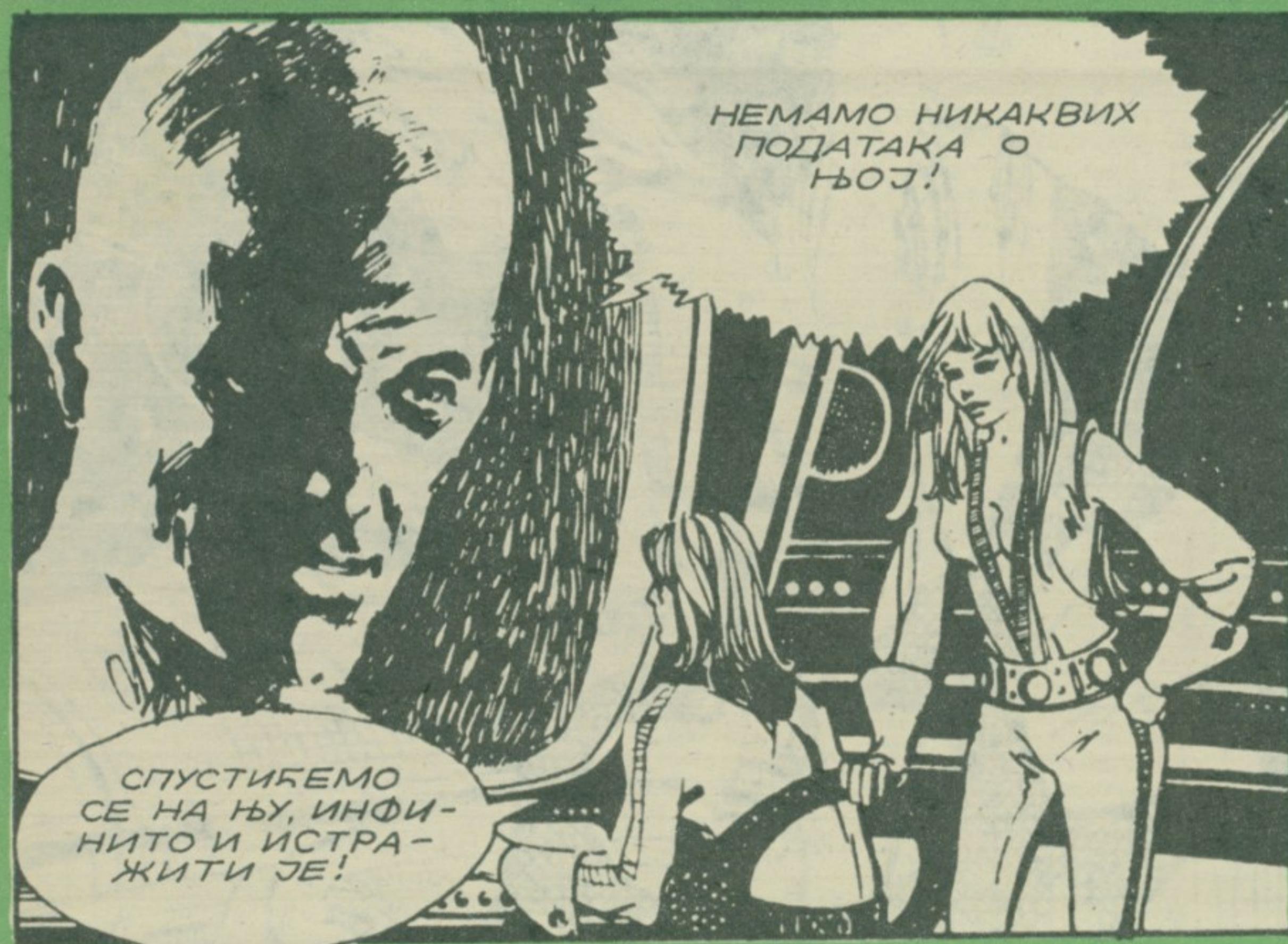

ГАЛАКСИЈА
ЈЕ ПРИВИДНО
У МИРУ.

Истраживачи
СВЕМИРА

УЗВИШЕНИ

СИРИО И ХИДРА
КРЕНУЛИ СУ У УОБИ-
ЧАЈЕНО ОСМАТРАЊЕ...

СИРИО И ХИДРА
ДОШЛИ СУ У ДОДИР
СА ПОТПУНО НЕПО-
ЗНАТИМ СВЕТОМ...

ПОЛАКО,
ХИДРА!

ИЗГЛЕДА
ДА ЖИВЕ НА ТА-
КО НИСКОМ СТУ-
ПЊУ РАЗВИТКА
КАО НАШ ПРА-
ЧОВЕК!

ПОГЛЕДАЈ,
ДОМОРОДАЦ
СЕ УОПШТЕ
НЕ БОЈИ ТИ-
ГРА!

РАСТРГЊУБЕ
ГА!

ТИГАР СЕ
УСТРЕМИО...

... АЛИ НЕ НА
ДОМОРОЦА
ВЕК НА ХИД-
РУ...

1245/3

УЖАСНУТА,
ХИДРА СЕ СРУШИ-
ЛА НА ЗЕМЉУ
...

МОРАМ
ДА
ПУЦАМ!

ЗАШТО СТЕ ГА
УБИЛИ?
САДА БИХ БИО
МРТАВ!

ЗАШТО ЖЕ-
ЛИШ ДА УМРЕШ
?

ДА БИХ СЕ
ПРИДРУЖИО ПОКАЖ-
НИЦИМА! ТАДА БИ
МИ УЗВИШЕНИ ОТ-
ВОРИО СВОЈА ВРА-
ТА!

ЗОВЕМ СЕ
ЗОР И ВОЛИМ
ЛИЗУ! ОНА ЈЕ
ВЕК МЕЂУ ПО-
КАЖНИЦИ-
МА!

ОТКУД ЗНАШ
ДА СЕ ЛИЖА НА-
ПАЗИ У ТОМ
СВЕТУ?

ВИДЕО САМ
КАДА СУ ЈЕ
КРИПАТИ ЉУ-
ДИ УЗВИШЕ-
НОГ ОДНЕЛИ
!

СВЕ МИ ЈЕ
ТО ТАКО
ЧУДНО!

МОЖДА ЋЕ НАС
ОН ОДВЕСТИ ДО
ПОКАЗНИКА!

ОДЕНУЋЕМО
СЕ У ТИГРОВУ КО-
ЖУ ДА НЕ БИ СМО
СКРЕНУЛИ ПАЖ-
ЊУ НА СЕБЕ!

САМО ЉУДИ
УЗВИШЕНОГ
МОГУ УБИ У
ТАЈ СВЕТА!

АКО СЕ
БОЈИШ ДА
КРЕНЕШ С НА-
МА, ПОКАЖИ
НАМ САМО ПУТ!

ОВО ЈЕ УПАЗ
У ПЕЋИНУ!
РАЗБЕСНЕЋЕТЕ
УЗВИШЕНОГ
АКО УЋЕТЕ!

ЗОР ЈЕ ДРХТАО ОД СТРА-
ХА, АЛИ ЉУБАВ ПРЕМА ДЕ-
ВОЈЦИ ГОНИЛА ГА ЈЕ НАПРЕД...

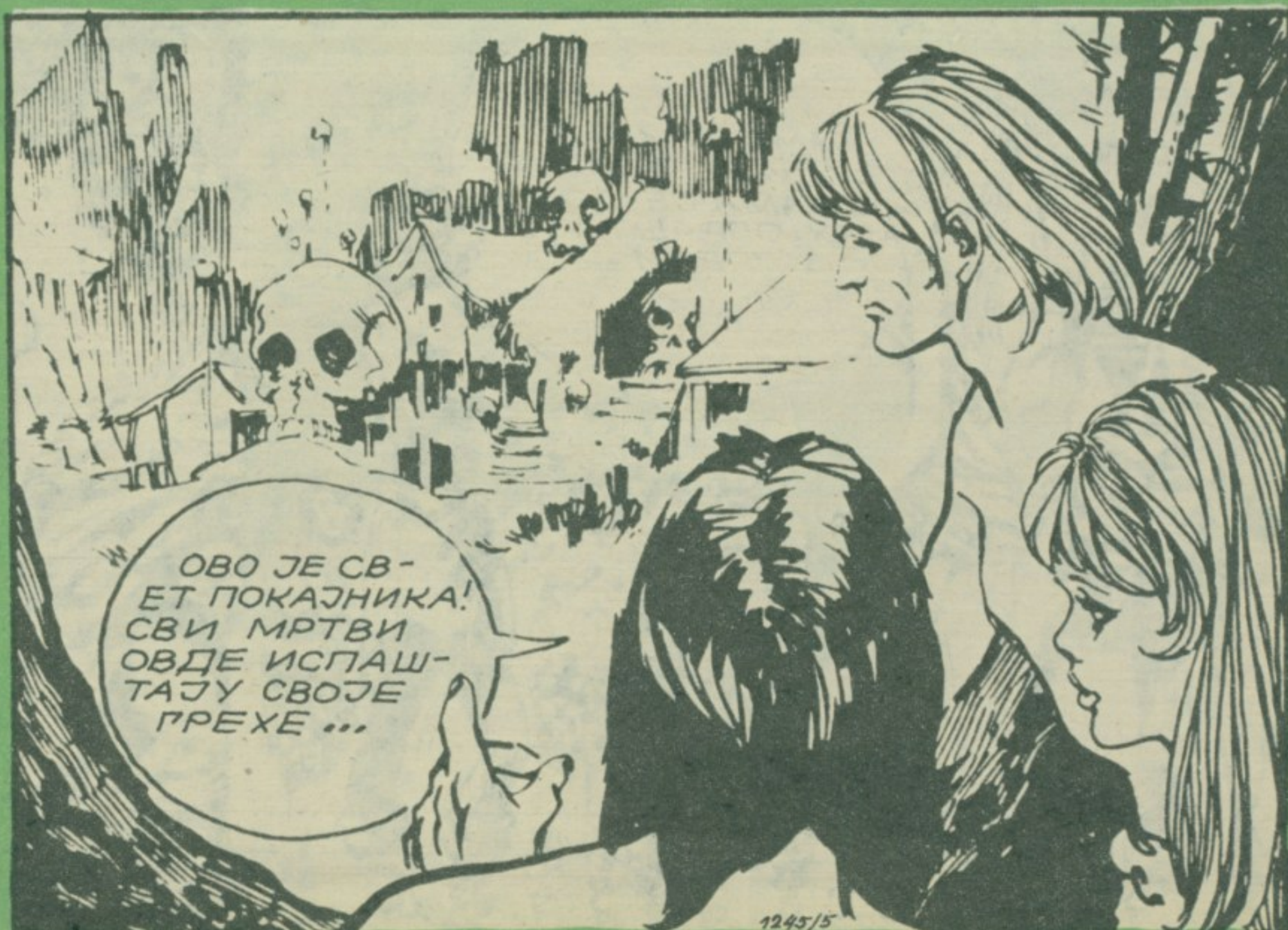

И ЈА ЋУ
ПОЋИ!

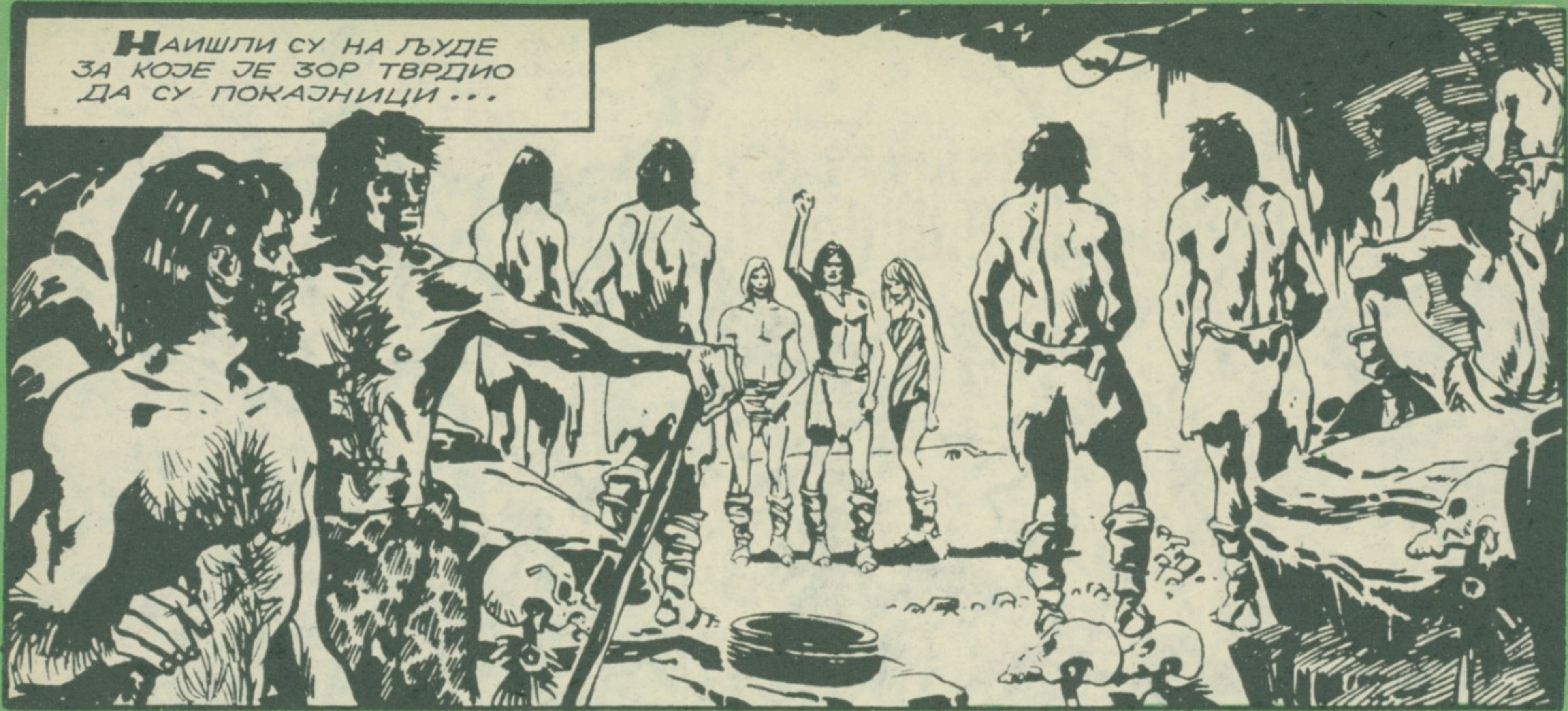
КАКО СУ
СЈАЈНЕ
ОВЕ СТЕНЕ!

УЗВИШЕНИ
ЈЕ ВЕШТАЧ-
КОМ СВЕТЛОШ-
ЋУ ОБАСЈАО
ПЕЋИНУ!

ОВО ЈЕ СВ-
ЕТ ПОКАЗНИКА!
СВИ МРТВИ
ОВДЕ ИСПАШ-
ТАЈУ СВОЈЕ
ПРЕХЕ...

НАИШЛИ СУ НА ЉУДЕ
ЗА КОЈЕ ЈЕ ЗОР ТВРДИО
ДА СУ ПОКАЗНИЦИ...

ТРАЖИМ ПИЗУ!
ДА СЕ НЕ НАПА-
ЗИ МЕЋУ ВАМА?

КРИЛАТИ ЉУДИ УЗ-
ВИШЕНОГ ОДНЕЛИ СУ
ЈЕ НА ЊЕГОВ ДВОР
КАО И СВЕ ОСТАЛЕ
ЖЕНЕ!

СВЕ МИ ЈЕ ОВО
СУМЊИВО! РЕЦИ НАМ
КАКО СЕ СТИЖЕ ДО
УЗВИШЕНОГ!

САМО КРИЛАТИ
ЉУДИ ТО ЗНАЈУ!
ЖЕНАМА СЕ ОД-
МАХ ОПРАШТАЈУ
ГРЕСИ...

...А МУШКАРЦИ
У ОВОЈ ПЕКИНИ ОДА-
БРАНИ СУ ЗБОГ СВО-
ЈЕ СНАГЕ И ХРАБ-
РОСТИ!

У ТОМ ТРЕНУТКУ
ПОЈАВИЛИ СУ СЕ
КРИПАТИ ЉУДИ ...

ПУСТИ-
ТЕ ЈЕ!

ПРОКЛЕТ-
НИЦИ!

КАКО СЕ УСУ-
БУЈЕШ ДА ПРЕ-
ТИШ? ТО ТРЕБА
ДА ЈОЈ БУДЕ ЧАСТ
!

ПОДИГЛИ СУ У
ВАЗДУХ УПЛАШЕ-
НУ ХИДРУ ...

КУДА
ЛИ ЈЕ
ОДНОСЕ?

СУТРА ИДЕ-
МО У ЛОВ! АКО
СЕ ИСТАКНЕШ ХРА-
БРОШКУ, УЗВИШЕ-
НИ ЋЕ ТЕ ПОЗВА-
ТИ!

БИЋЕ ТО
ПРИЛИКА
И ЗА
МЕНЕ!

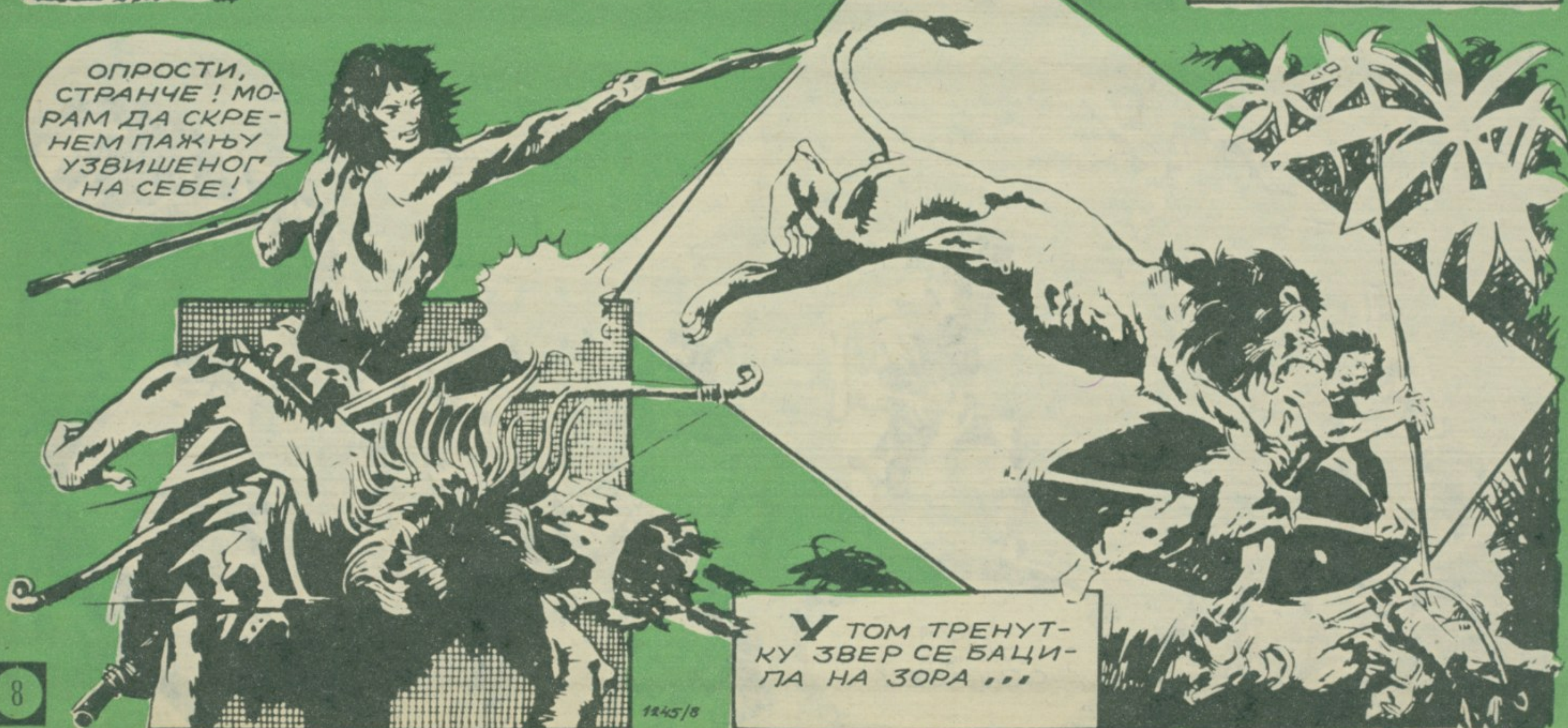
НЕОБИЧНА СВЕТОСТ
ОБАСЈАВАЛА ЈЕ ОВАЈ СВЕТО
КАДА СУ СУТРАДАН КРЕНУ-
ЛИ У ЛОВ ...

КАКВЕ ЖИ-
ВОТИЋЕ ЖИ-
ВЕ ОВДЕ
ЗОР?

НЕ ЗНАМ,
ПРИЈАТЕЉУ!
НИКАДА ОВ-
ДЕ НИСАМ
БИО!

ЗОР И СИРИО
УДАЉИЛИ СУ СЕ ОД
ГРУПЕ. ОГРОМАН
ЛАЗ ИМ СЕ ПРИ-
БЛИЖИО ...

ОПРОСТИ,
СТРАНЧЕ! МО-
РАМ ДА СКРЕ-
НЕМ ПАЖЊУ
УЗВИШЕНОГ
НА СЕБЕ!

У ТОМ ТРЕНУТ-
КУ ЗВЕР СЕ БАЦИ-
ЛА НА ЗОРА ...

ОЧАЈНИЧКИ ЈЕ
ПОКУШАО ДА ИЗВУ-
ЧЕ НОЖ ...

ИЗГУБИО
САМ СВОЈЕ
ЈЕДИНО ОРУ-
ЖЈЕ !

ЖИВОТИЊА СЕ ПО-
НОВО БАЦИЛА НА
ЗОРА ...

МОРАМ
МУ
ПОМОГИ !

РАСТРГНУ-
ЋЕ ГА АКО
НЕ БУДЕМ ДО-
ВОЉНО БРЗ
И ТАЧАН !

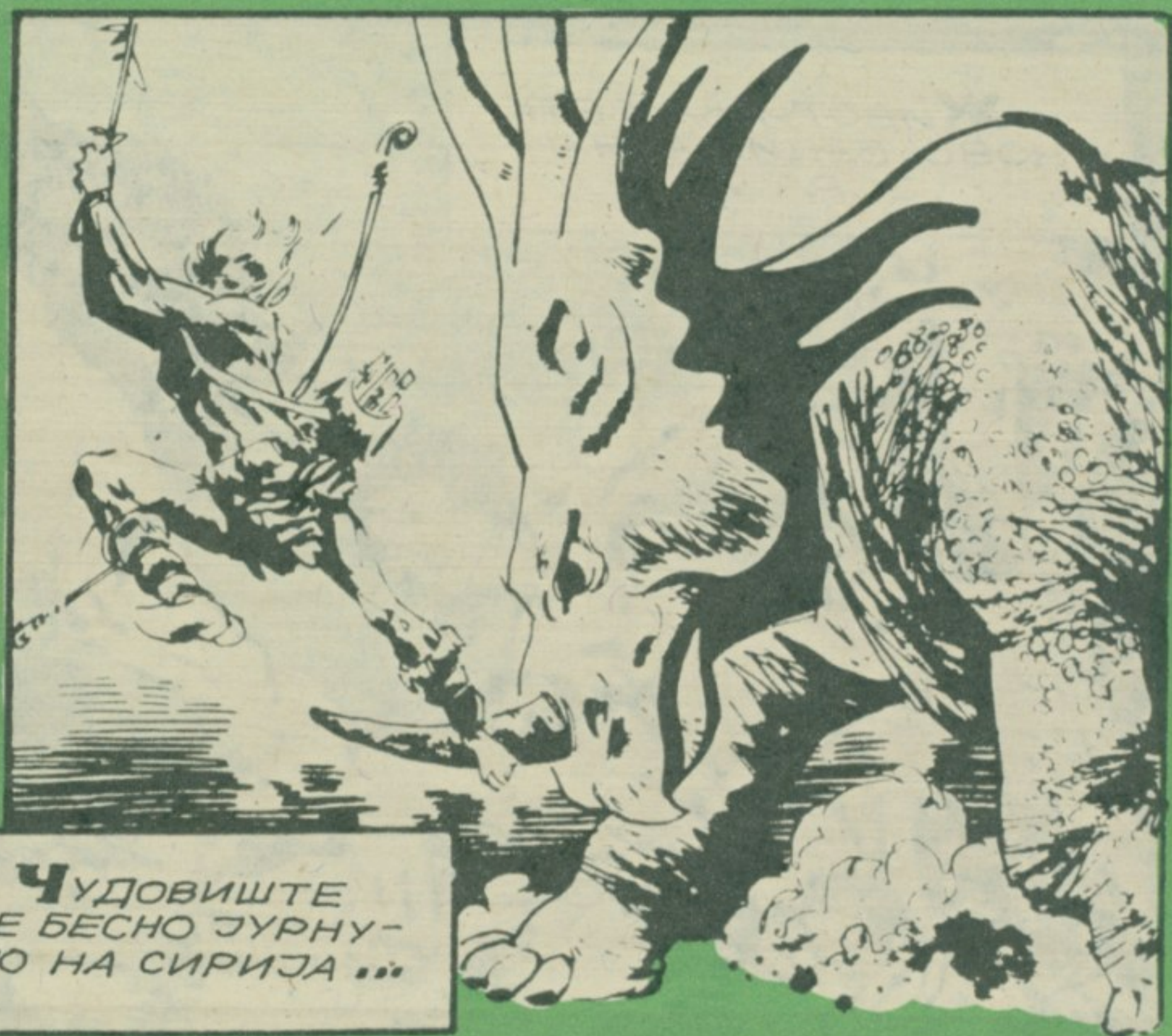

СТРЕЛА ЈЕ
МУЊЕВИТО ПО-
ЛЕТЕЛА КРОЗ
ВАЗДУХ ...

... И ЗАРИПА СЕ
У ЛАВА.

НИКАДА НИ-
САМ ВИДЕО ОВА-
КВУ ЖИВОТИ-
ЊУ!

ЧУДОВИШТЕ
ЈЕ БЕСНО ЈУРНУ-
ЛО НА СИРИЈА ...

ПОНОВО
ЋЕ МЕ
НАПАСТИ!

ЗА ДЛАКУ ЈЕ ИЗБЕ-
ГАО СИГУРНУ СМРТ ...

4245/10

ЊЕГОВО ЈЕДИ-
НО ОРУЖЈЕ СУ ОВО
ДРВО, ПОНОР И ЛИ-
ЈАНА!

00000

ЕВО ЈЕ,
ДОПАЗИ!

ХОБЕ ЛИ
МЕ САМО ИЗ-
ДРЖАТИ ОВА
ЛИЈАНА?

УСПЕО ЈЕ ДА
СЕ ДОКОПА ЧВР-
СТОГ ТЛА.

ОПРАШ -
ТАМ ТИ ШТО
СИМЕ УДАРИО
ПРИЈАТЕЉУ!
ТВОЈА ЖЕЉА
ДА ДОБЕШ ДО
ЛИЈЕ ОПРО-
МНА ЈЕ!

САМО ЈЕ
ОНЕСВЕШ-
БЕН!

ИЗНЕНАДА СУ СЕ ПО-
ЈАВИЛИ ЛЕТЕЋИ ЉУДИ

1245/11

НЕ БОЈ СЕ!
УЗВИШЕНИ ЈЕ
ЗАДИВЉЕН
ТВОЈОМ ХРАБ-
РОШЋУ И ПОЗИ-
ВА ТЕ КОД СЕ-
БЕ!

ДОШАО ЈЕ ОД-
ПУЧУЈУЋИ ТРЕ-
НУТАК!

ЧЕКАЈТЕ!
ПОВЕДИТЕ И
МОГ ПРИЈАТЕЉА
ЗОРА КОЈИ МИ ЈЕ
СПАСАО ЖИВОТ!

ПРИХВАТИЛИ
СУ СИРИОВУ ЛАЖ...

ИСПОД
КРИПА ИМА-
ЈУ УГРАБЕН
МЕХАНИЗАМ
ЗА ЛЕТЕЊЕ!

ПРЕПЕТЕЛИ СУ
НАЈНЕОБИЧНИЈА МЕ-
СТА КОЈА ЈЕ СИРИО
ИКАД ВИДЕО...

СТИГЛИ СУ
НА ДВОР УЗВИ-
ШЕНОГ...

БИЛИ СТЕ ХРАБРИ,
МОМЦИ! ОПРАШТАМ ВАМ
СВЕ ГРЕХЕ ВАШЕГ ПРЕ-
БАШЊЕГ ЖИВОТА! ЛИЈА,
ДРАГА, ЗАЖЕЛИ ИМ ДО-
БРОДОШЛИЦУ!

ЛИЈА,
ШТА
РАДИШ
ОВДЕ?

ДРАГО МИ ЈЕ
ШТО ТЕ ВИДИМ,
ЗОР! АЛИ ЗАБОРА-
ВИ СВЕ ШТО ЈЕ
БИЛО МЕЂУ НА-
МА!

УЗВИШЕНИ ЈЕ
ОДЛУЧИО ДА ЖИ-
ВИШ С ОСТАЛИМ
РАТНИЦИМА, А ЈА,
ЊЕГОВА ИЗАБРАНИ-
ЦА, ОСТАЋУ ОВДЕ!

МОЖИ ГЉУ-
ДИ КЕ ВАС
ОТПРАТИТИ
ДО ВАШИХ
СОБА!

ТРЕНУТАК!
ГДЕ ЈЕ
ХИДРА?

У ДВОРАНИ
ЗА
ОДМОР!

ЖЕЛИМОД-
МАХ ДА ЈЕ
ВИДИМ!

ЗБОГОМ,
ЛИЈА!

СИГУРАН САМ
ДА ЋЕ ВАМ
СЕ ОВДЕ
ДОПАСТИ!

ДИВНА ЈЕ
ДЕВОЈКА
ТА ХИДРА!

ДВОРАНА ЗА ОДМОР ИМА-
ЛА ЈЕ ПРЕТЕКИ ИЗГЛЕД...

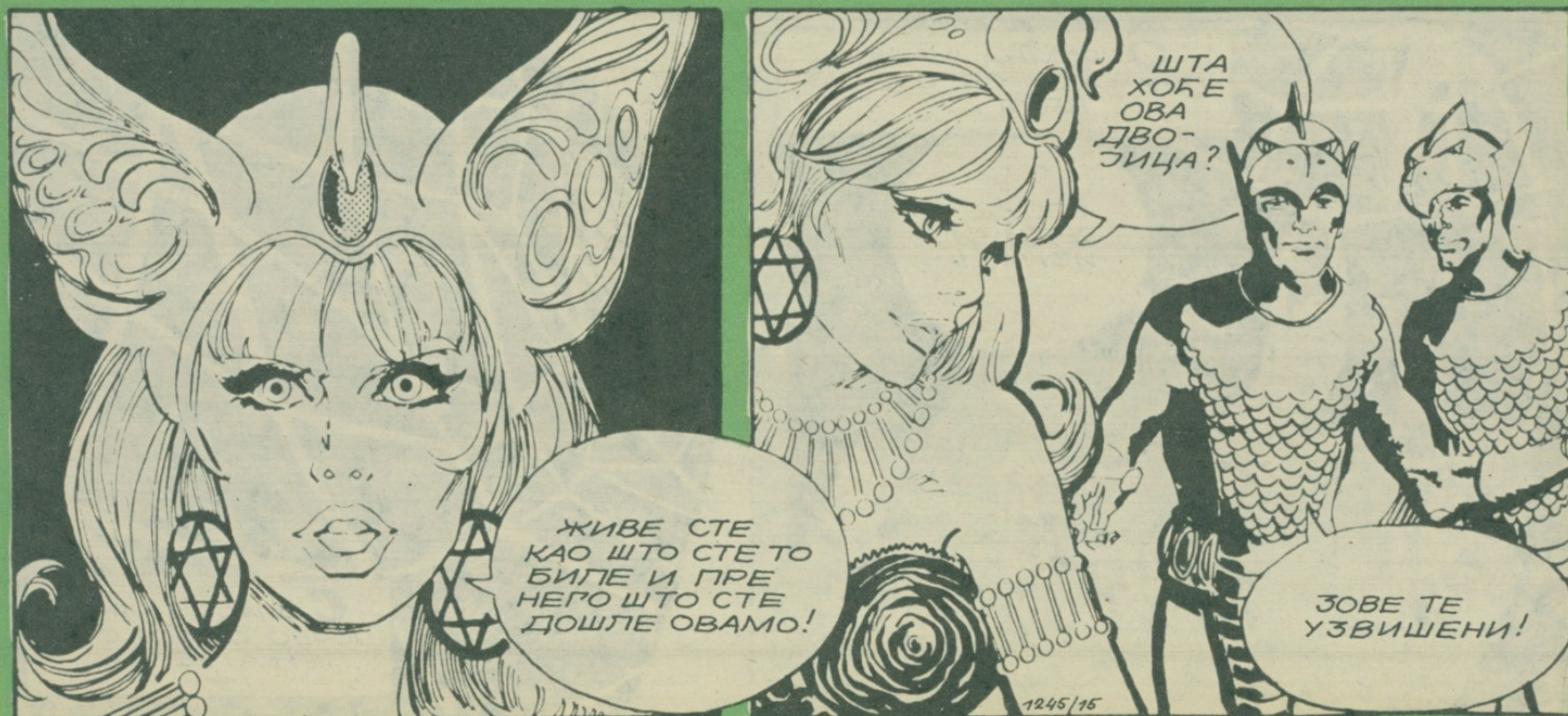
ЛЕТЕКИ ЉУДИ
СУ ИХ НАГЛО НА-
ПУСТИЛИ!

НЕ ВИДИМ
НИГДЕ
ХИДРУ!

ГЛУПАНИ!
СВРШЕНО ЈЕ
С ВАМА!

СИРИО И ЗОР НИ-
СУ БИЛИ САМИ ...

ТА ХУЉА
ТЕ ЈЕ ПРЕВА-
РИПА, СИРИО,
КАО И СВЕ НАС!
ХИДРА НИЈЕ
ОВДЕ!

УЗВИШЕНИ
НАС ЈЕ ЗАТВО-
РИО ОВДЕ ЈЕР
НАС СЕ БОЖИ...

У ПРАВУ
СИ!

ПРОКЛЕТСТВО!
КАКО ДА ИЗИЂЕМО
ОДАВДЕ?

ТО НАМ
НЕГЕ ПОБИ
ЗА РУКОМ!

ОГРОМНА МРЕЖА
ПРУЖАЛА СЕ СВЕ ДО
ВРХА ...

ОВО ЈЕ
ЈЕДИНИ
ИЗЛАЗ!

СИРИО ЈЕ ПРВИ
ПОЧЕО ОПАСНО
ПЕЊАЊЕ ...

ДА ЛИ ЋЕ И ОС-
ТАПИ МОГИ ДА ГА
СЛЕДЕ?

ПОКИДАЋУ
ЈЕДАН КОНОП-
АЦ! ТАКО ЋЕ
ИМ БИТИ ЛАК-
ШЕ ДА СЕ ПЕ-
ЊУ!

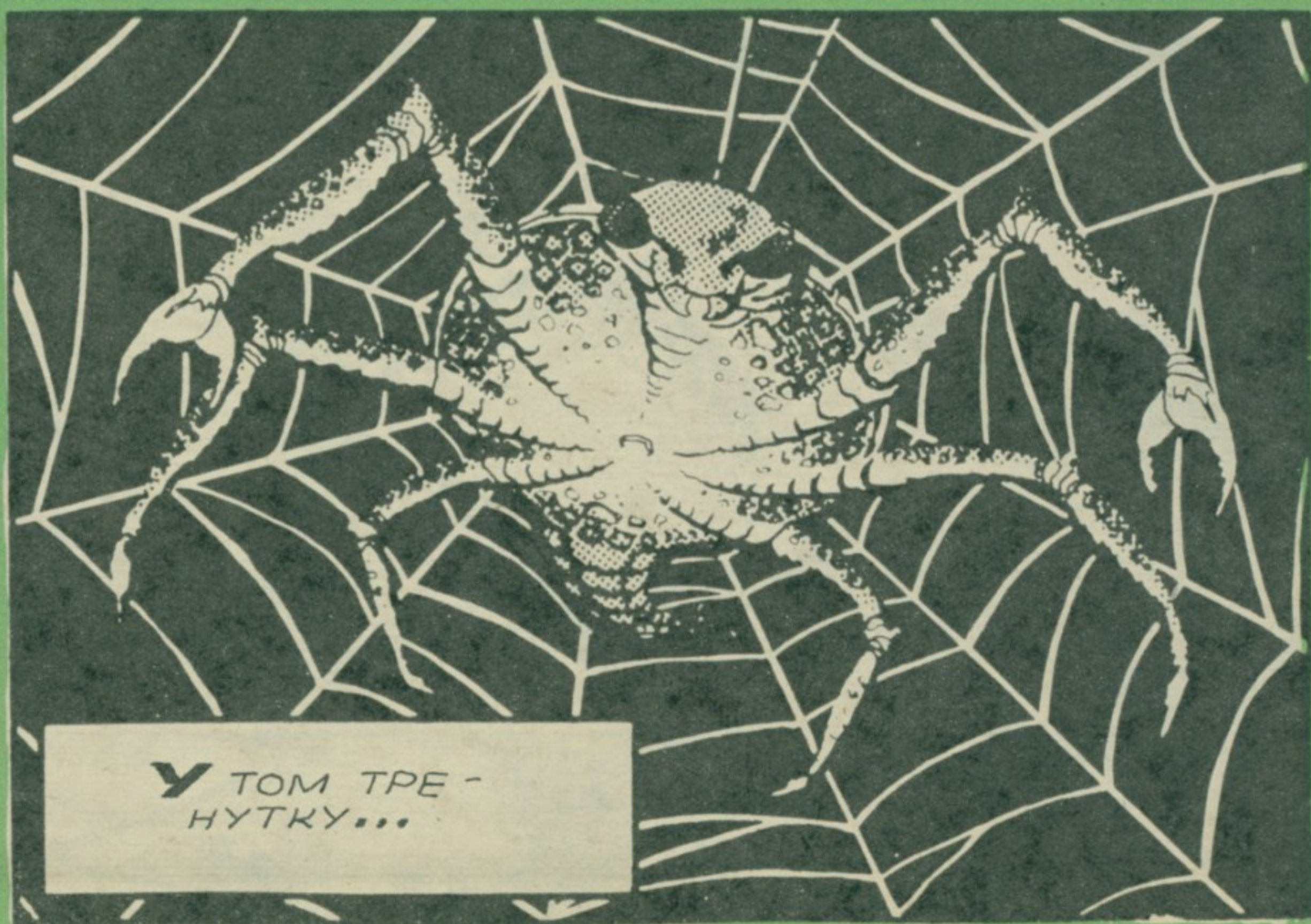
ПРЕТЕГА
ТИШИНА...

... И СТРАХ ДА СЕ НИКА-
ДА НЕБЕ ИЗВУКИ ОДАВ-
ДЕ ГОНИО ИХ ЈЕ НАПРЕД
...

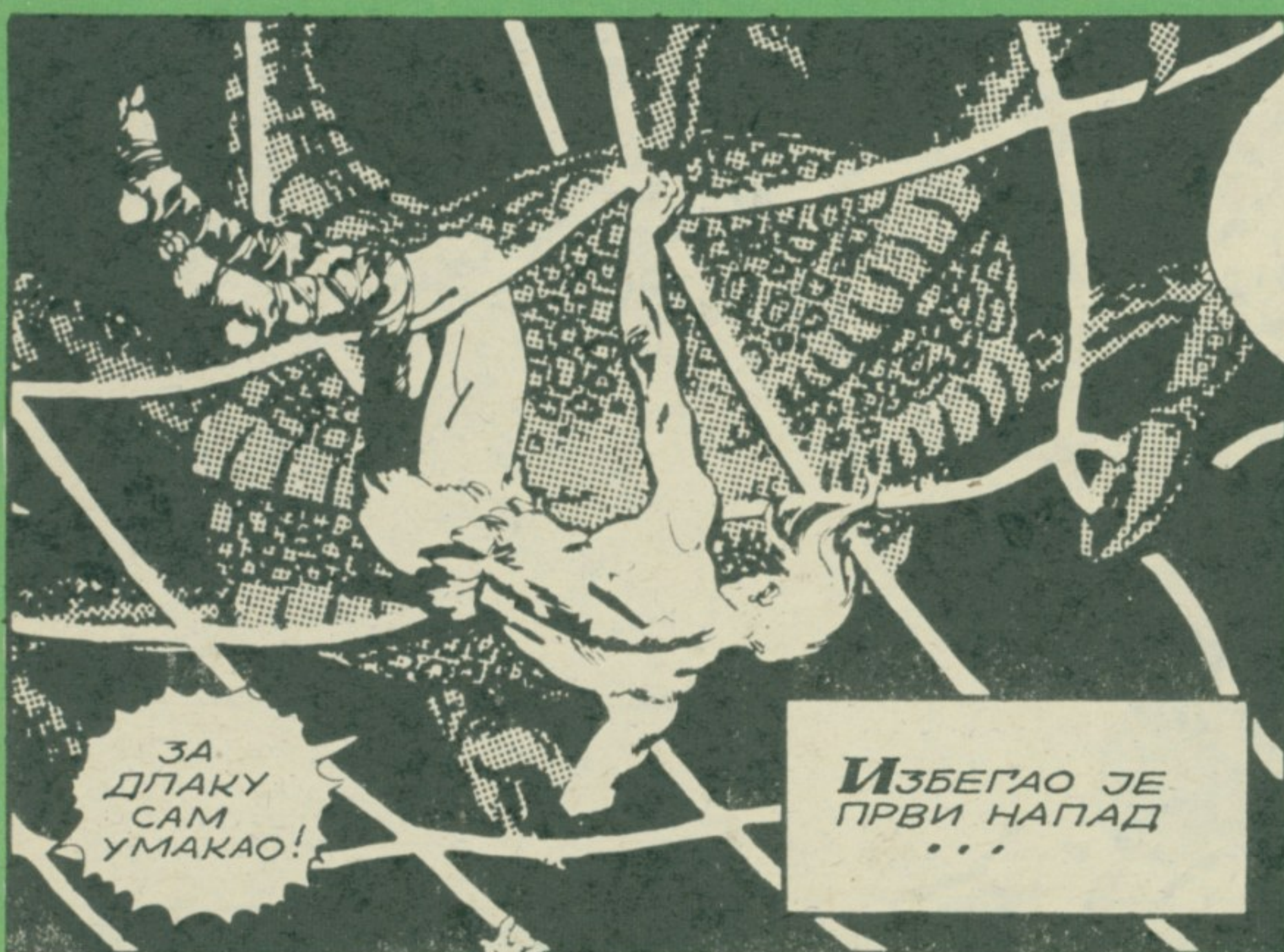
ЗАШТО
ЛИ ЈЕ УЗВИ-
ШЕНИ ОСТА-
ВИО ОБУМРЕ-
ЖУ ПОМОГУ КО-
ЈЕ МОЖЕМО
ЛАКО ПОБЕ-
ГИ?

У ТОМ ТРЕ-
НУТКУ...

НИКАДА НИ-
САМ ВИДЕО ОВА-
КО ВЕЛИКОГ
ПАУКА!

ЗА
ДЛАКУ
САМ
УМАКАО!

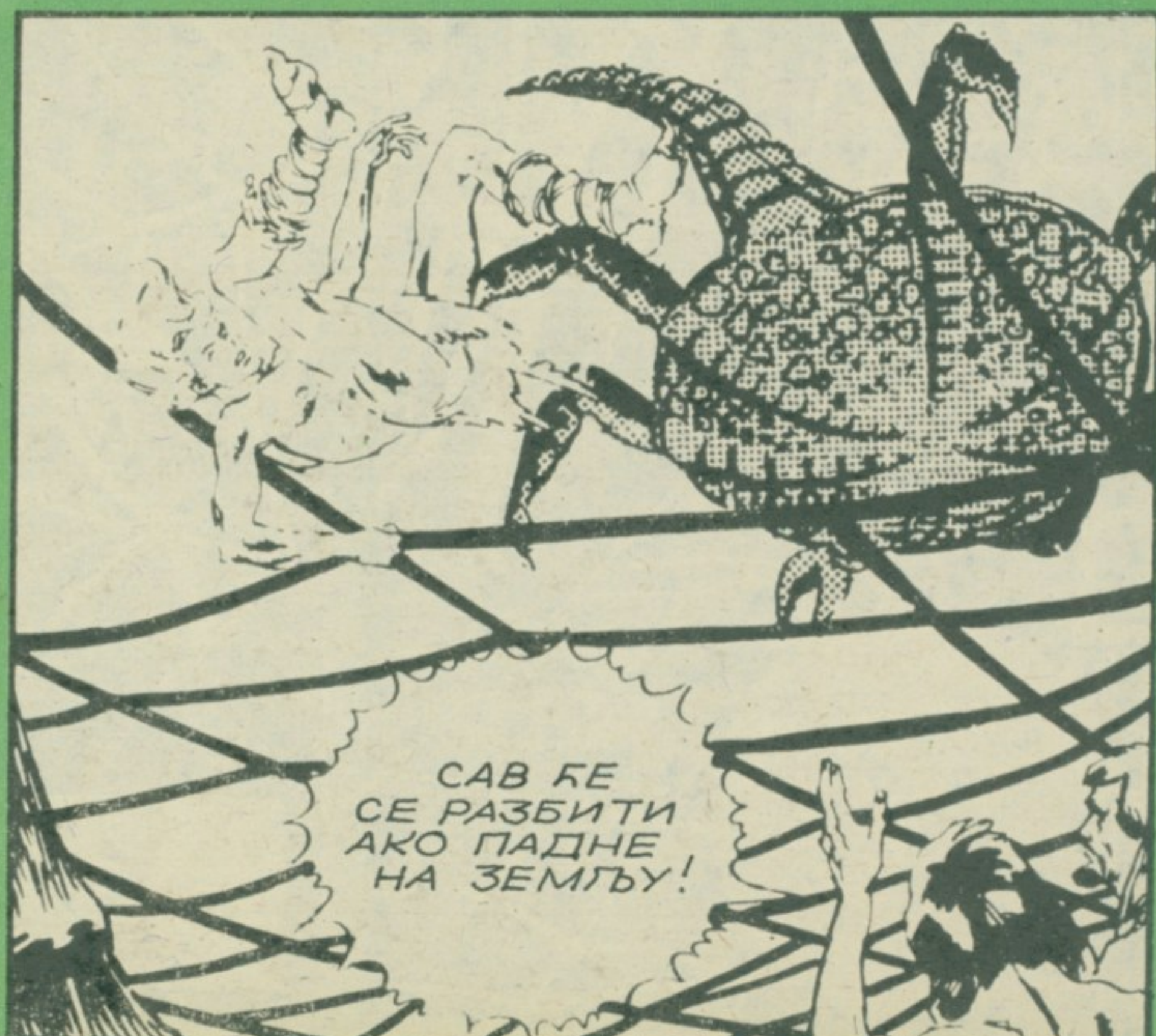
ИЗБЕГАО ЈЕ
ПРВИ НАПАД
...

КАКО
ЈЕ
БРЗ!

ОГРОМНИ ПИП-
ЦИ ШЧЕПАЛИ СУ
СИРИЈА!

САВ ЋЕ
СЕ РАЗБИТИ
АКО ПАДНЕ
НА ЗЕМЉУ!

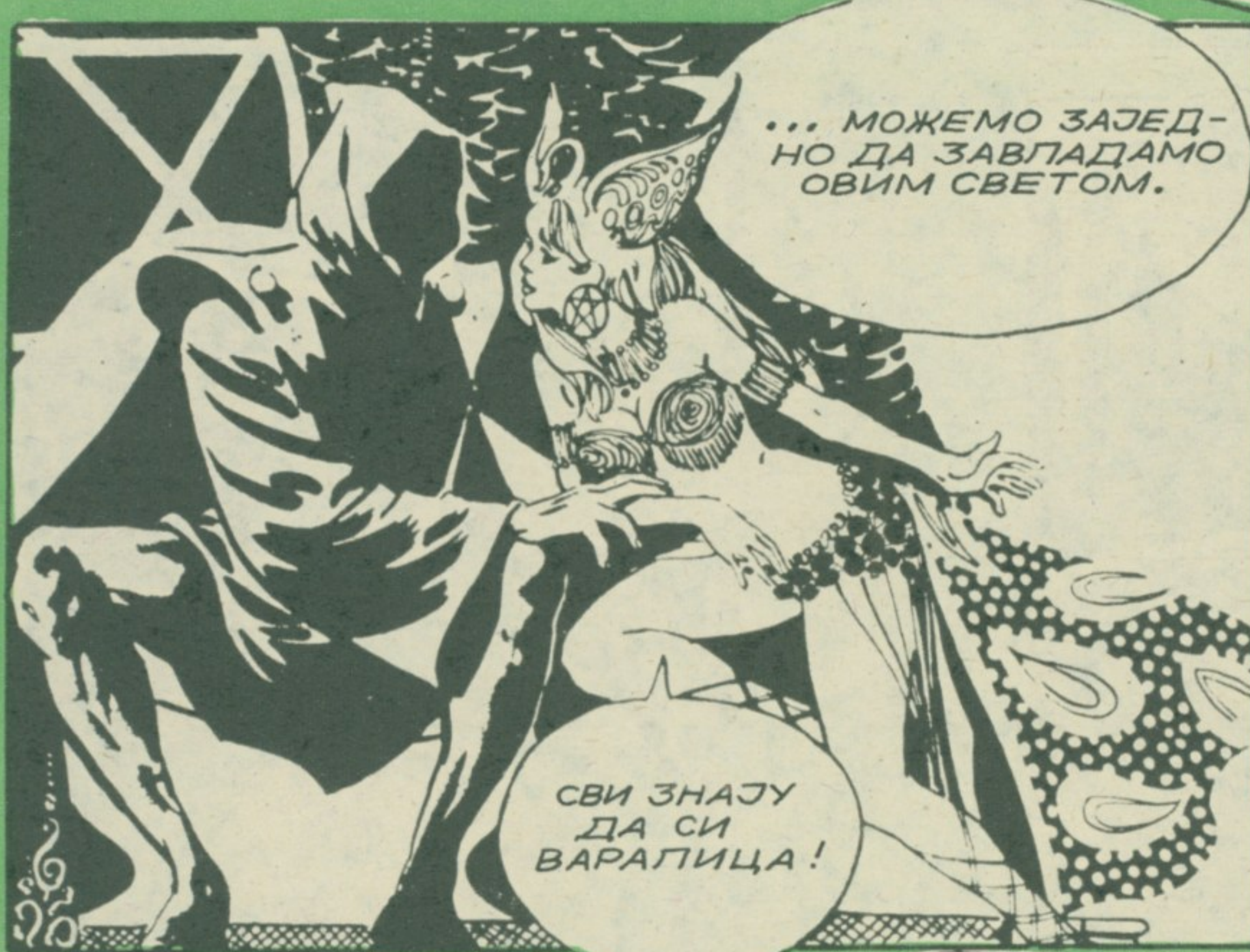

ЗА ТО ВРЕМЕ
ХИДРУ СУ ИЗ-
ВЕПИ ПРЕД УЗ-
ВИШЕНОГ...

ДОПАДАШ МИ СЕ
ДЕВОЈКО! МИСЛИМ
ДА ТИ И ЈА...

ШТА ХО-
БЕШ ТИМЕ
ДА КАЖЕШ?

... МОЖЕМО ЗАЈЕД-
НО ДА ЗАВЛАДАМО
ОВИМ СВЕТОМ.

СВИ ЗНАЈУ
ДА СИ
ВАРАЛИЦА!

ПРОК-
ЛЕТ-
НИЦЕ!

УСКРОРО БЕ
СЕ СВИ ДИ-
БИ ПРОТИВ
ТЕБЕ!

ЗАТВОРИТЕ ЈЕ
И СТАВИТЕ
НА МУКЕ!

ПОЈАВИЛЕ СУ
СЕ УЖАСНЕ ПРИ-
ЛИКЕ!

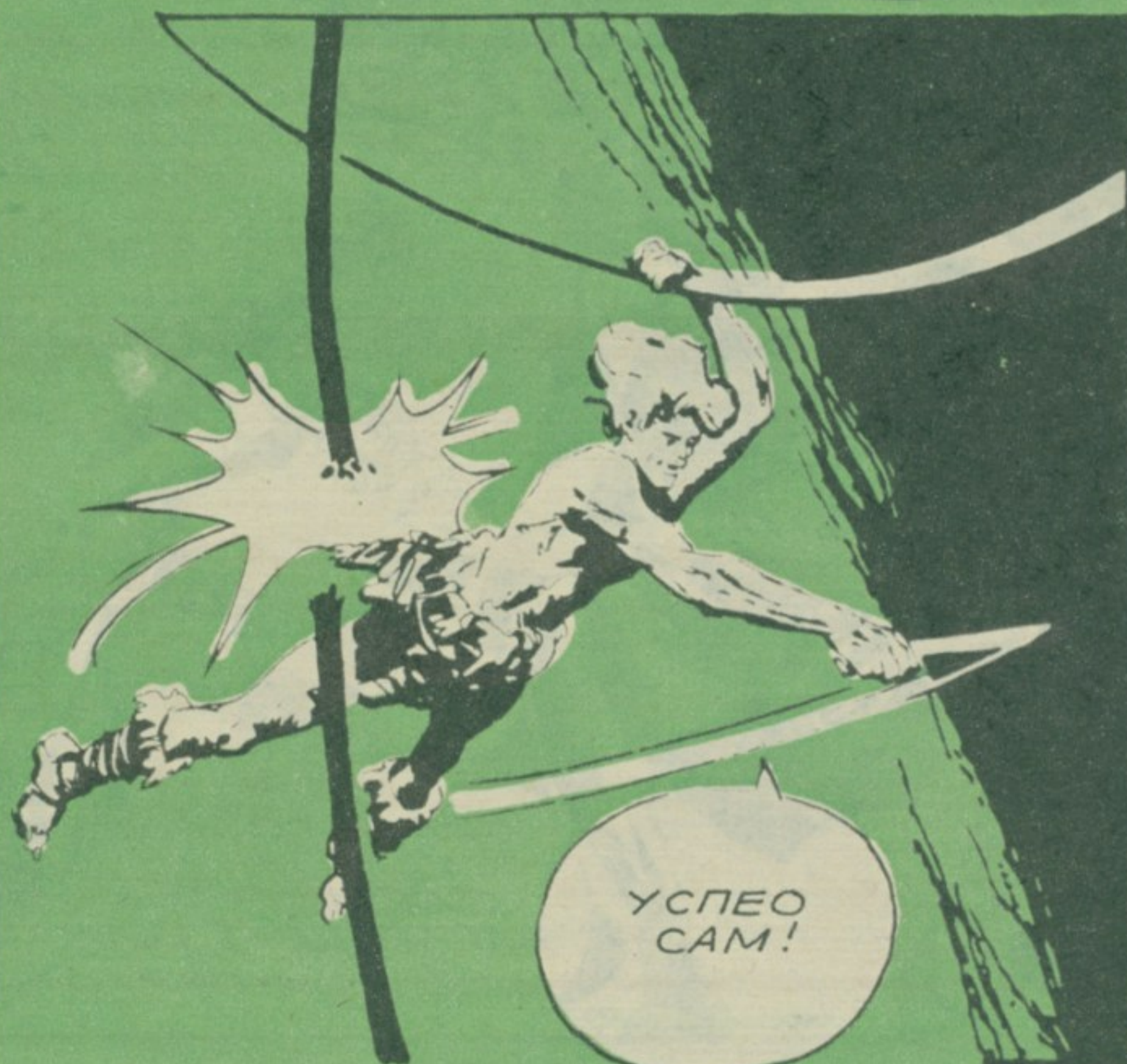
СИРИО СЕ
СТРМОГЛАВИО...

ОВО
УЖЕ МЕ
ЈЕ СПАС-
ЛО!

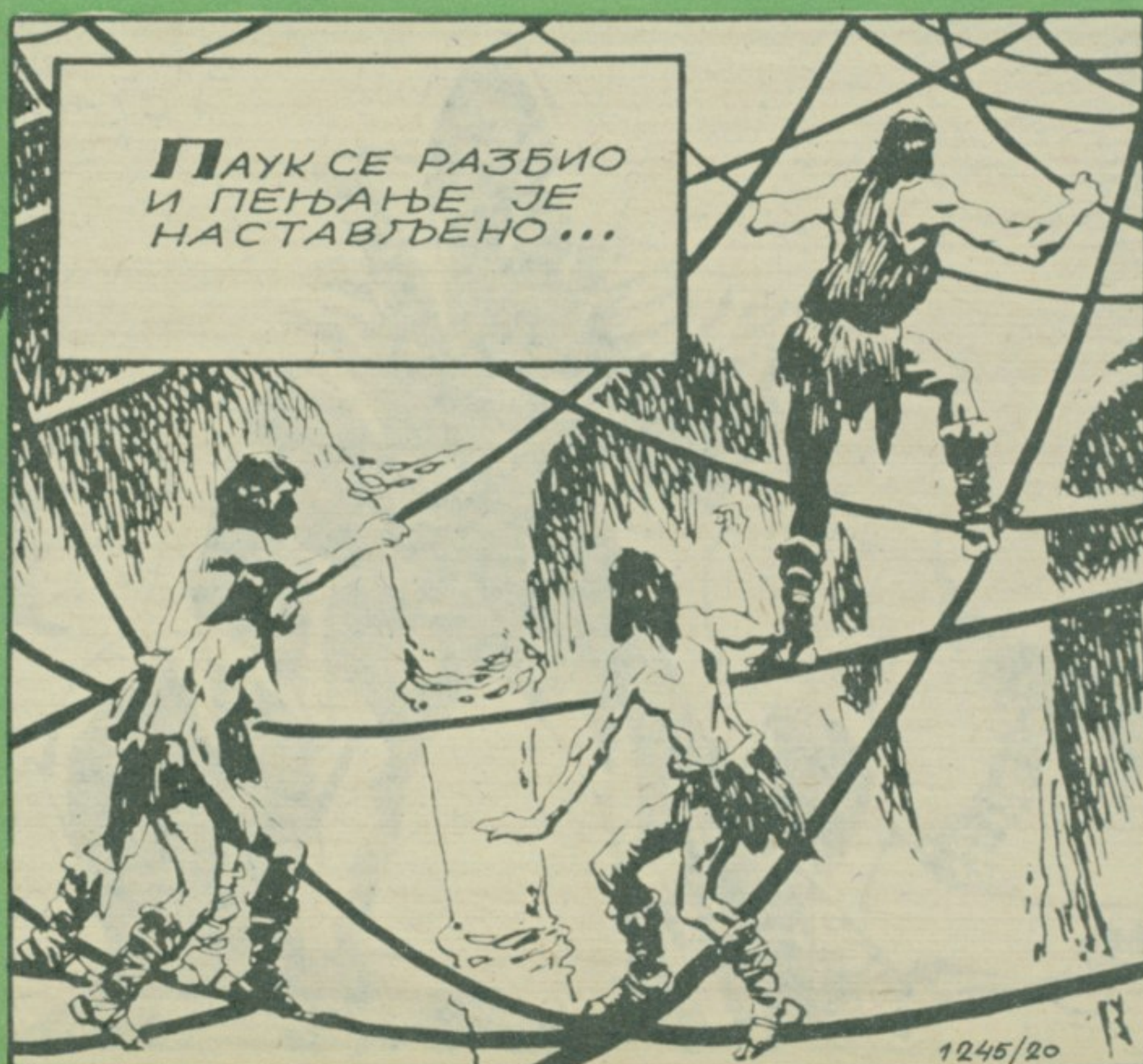
КАДА БИХ САМО
МОГАО ДА ПРЕКИ-
НЕМ КОНОПАЦ НА
КОМЕ ВИСИ ПА-
УК...

УСПЕО
САМ!

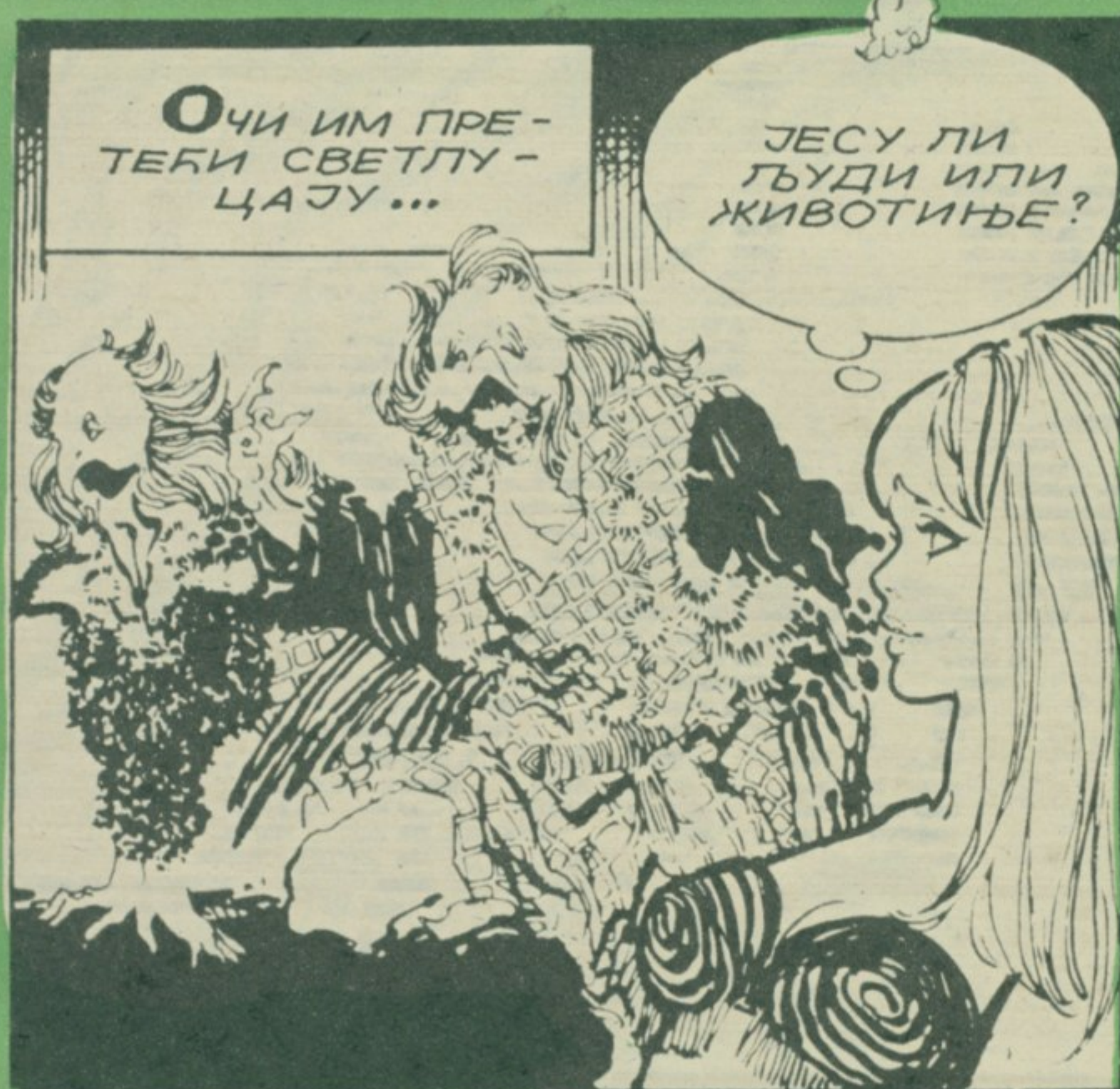

ПАУК СЕ РАЗБИО
И ПЕЊАЊЕ ЈЕ
НАСТАВЉЕНО...

БАЧЕНА У МРАЧНУ БЕЛИ-
ЈУ ХИДРА ЈЕ УГЛЕДАЛА КАКО
ЈОЈ СЕ ПРИБЛИЖАВАЈУ ОД -
ВРАТНА БИГА...

ОЧИ ИМ ПРЕ-
ТЕКИ СВЕТЛУ-
ЦАЈУ...

ЈЕСУ ЛИ
ЉУДИ ИЛИ
ЖИВОТИЊЕ?

ХИДРА
ЈЕ НЕМОГ-
НА...

... ПРЕД ТИМ НАКАЗАМА!

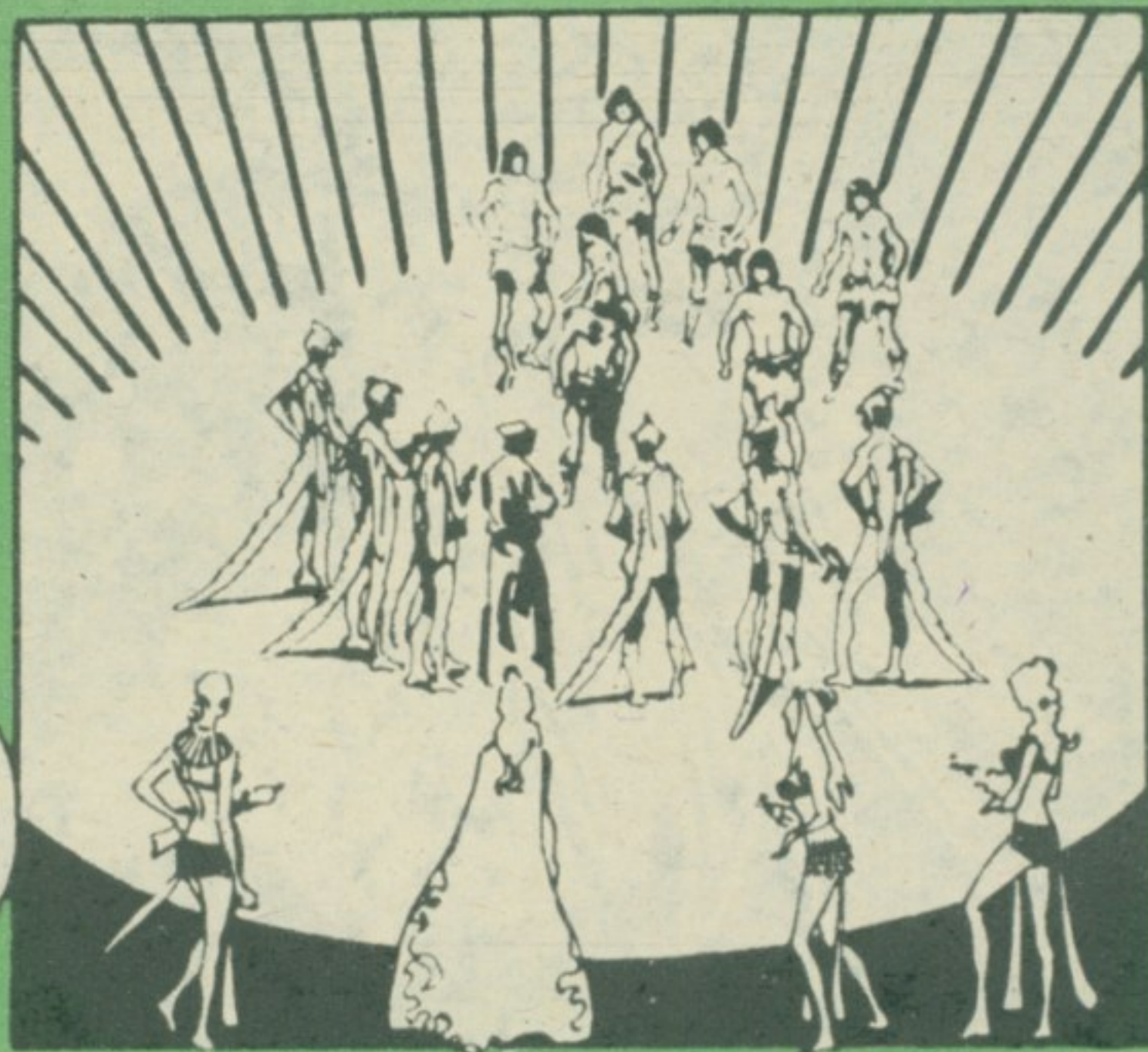

СИРИО И
ДОМОРОЦИ
НАПУСТИЛИ
СУ ПЕЋИНУ...

ЛУДИ СТЕ АКО
МИСЛИТЕ ДА БЕТЕ,
ТАКО ЛАКО УМАБИ!

ДОЛИЈАО
СИ,
ВАРАЛИЦО!

УЗВИШЕНИ ЈЕ НАРЕДИО
СВОЈИМ ЉУДИМА ДА ПУ-
ЦАЈУ...

... КАДА СУ ЖЕНЕ
ОТВОРИЛЕ ВАТРУ ...

ЗОР, ДРАГИ!
БОЈАЛА САМ СЕ
ДА ТЕ НИКАДА
ВИШЕ НЕЋУ ВИ-
ДЕТИ!

СПАСЛИ СТЕ
НАС, ЛИЈА.

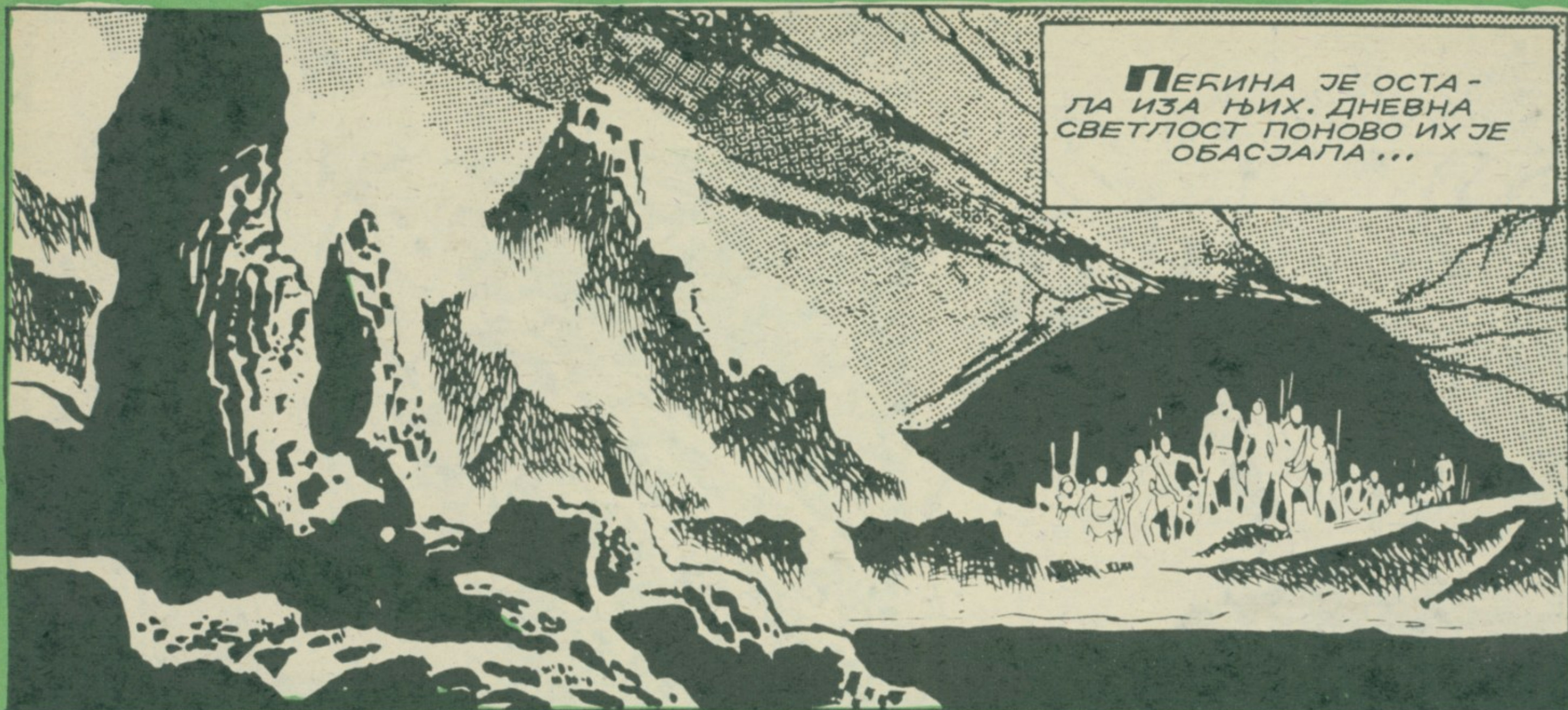

ГДЕ ЈЕ
ХИДРА?

ЗАТВОРЕНА ЈЕ
У БЕЛИЈИ
УЖАСА!

1245/22

ПЕГИНА ЈЕ ОСТА-
ЛА ИЗА ЊИХ. ДНЕВНА
СВЕТЛОСТ ПОНОВО ИХ ЈЕ
ОБАСЈАЛА...

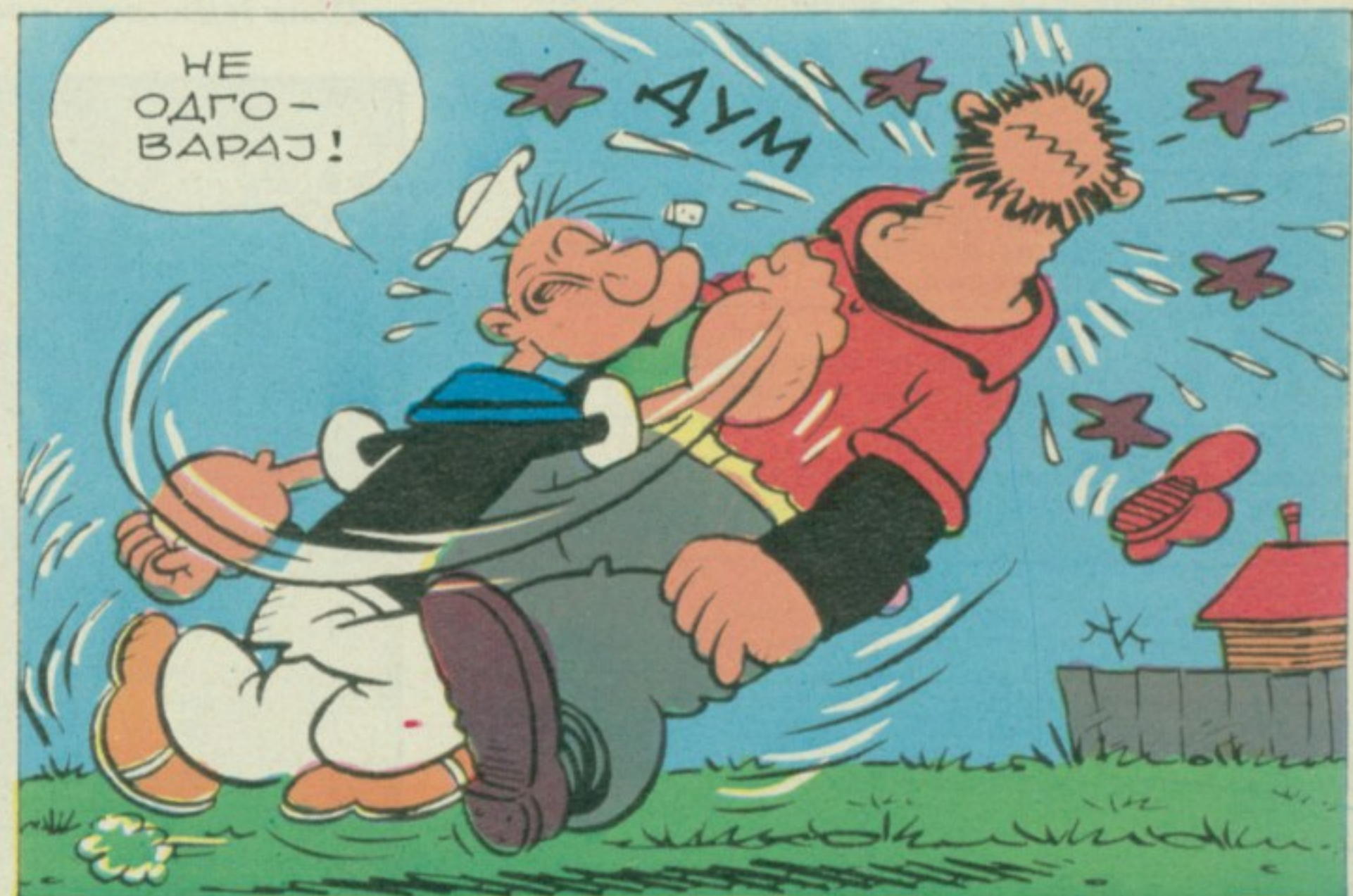
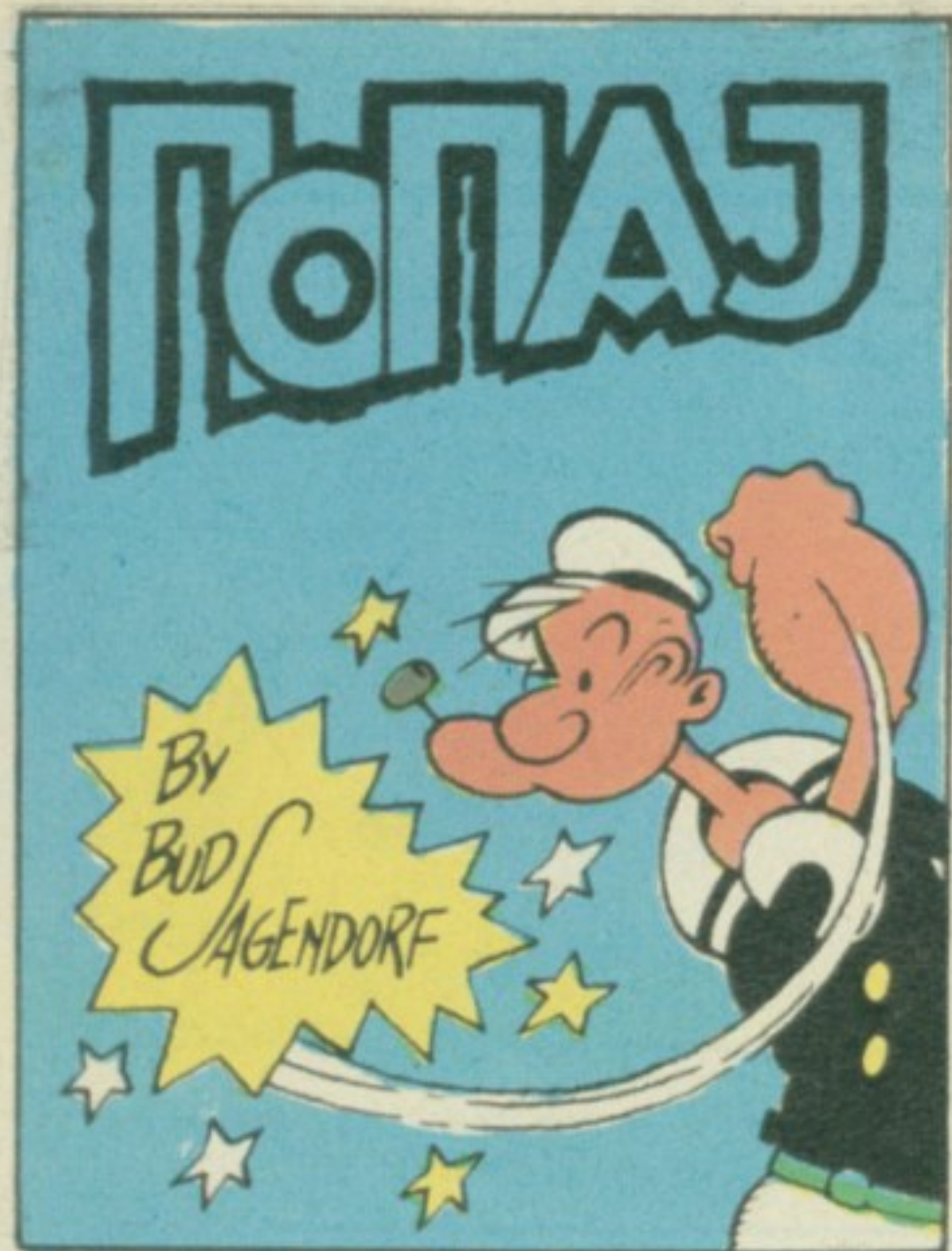
ПОШТО СУ ОБА-
ВИЛИ ЗАДАТАК,
СИРИО И ХИДРА
ЗАРОНИЛИ СУ У ВО-
ДУ КА СВОМ БРОДУ...

СА ОСЛОБОЂЕНЕ ПЛА-
НЕТЕ НУР-МАН, ЉУ-
ДИ СУ ПОСМАТРАЛИ
КАКО СЕ УДАЉАВАЈУ
ИСТРАЖИВАЧИ СВЕ-
МИРА.

КРАЈ

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: **ВИЉЕМ ТЕЛ**

LP 5843
ЗАМБЕТАС ПЕВА И СВИРА: дванаест песама.

LP 5850
CHICK COREA: «Hymn of the seventh galaxy», «After the cosmic rain», «Captain senior mouse» и још три песме.

LP 5829
CHICK COREA: «Dayride», «Jungle waterfall», «Flight of the newborn» и још седам песама.

LP 5837
РЕЈМОНД ЛЕФЕВР — ШТРАУС ВАЛЦЕРИ: «Про-
лехни звуци», «Бечке бомбоне», «Приче из бечке
шуме» и још девет песама.

LP 5852
BLACK SABBATH: «Sabbath bloody sabbath», «A
national acrobat», «fluff» и још пет песама.

LP 5898
PAPER LACE: «The night Chicago died», «Hitchin'
a ride '74», «I did what I did for Maria» и још
девет песама.

LP 5522
ERIC CLAPTON: «Swing Low Sweet Chariot»,
«Little Rachel», «Don't Blame Me» и још седам
песама.

LP 5508
MEXIQUE: «La malaguena», «La cecilia», «El sol-
dado de levita» и још девет песама.

LP 5516
TEACH IN FESTIVAL: «The circus show», «In the
summernight», «There ain't no time» и још девет
песама.

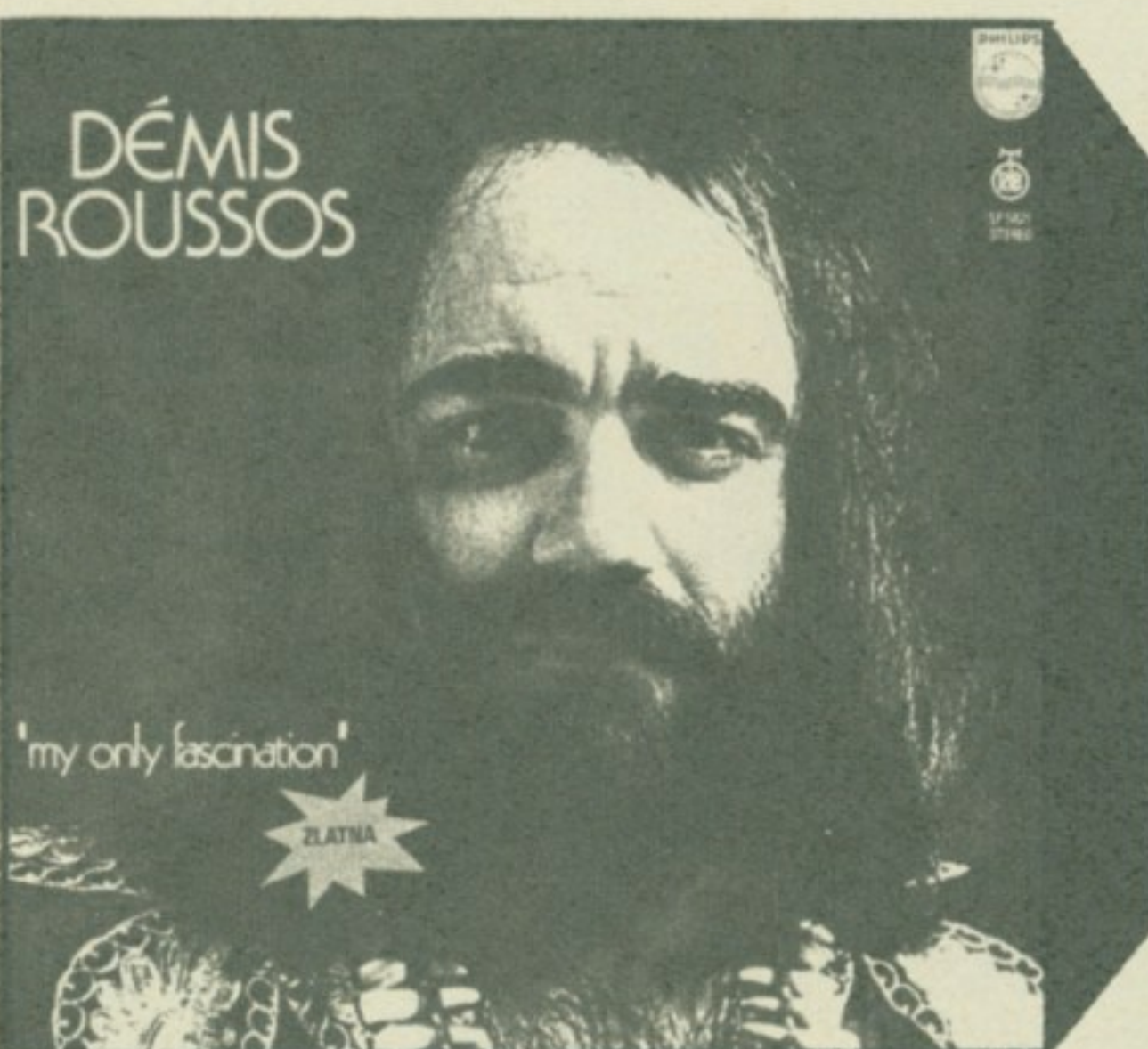
Пружамо вам прилику да преко нашег
листа набавите најновије грамофонске пло-
че. Треба само да попуните наруџбеницу, а
плоче ћете платити поштару кад вам их
донесе.

Чувајте све наше МУЗИЧКЕ ПОШИЉКЕ
јер објављене листе плоча СТАЛНО ВАЖЕ.
То значи да на једној наруџбеници (од нај-
мање 100 динара) можете да поручите пло-
че са старих и нових листа, без обзира на
врсту плоча и музике (лонг-плеј или сингл-
плоче, поп, забавна или народна, класична
или без-музика). ВАЖНО ЈЕ САМО да
наруџбина не буде мања од 100 динара јер
паковање и поштарину не плаћате ви него
ми.

ПЛОЧЕ ЋЕТЕ ПЛАТИТИ ПОШТАРУ
КАД ВАМ ИХ ДОНЕСЕ!

Слово »S« испред броја плоче (и других
слова) означава сингл »ES« малу плочу са 4
мелодије, а »LP« лонгплеј плочу.

Цена једне лонг-плеј плоче је 76,00 динара.

LP 5821
DEMIS ROUSSOS: «My only fascination», «White
sails», «Marlene» и још осам песама.

„ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“
11001 Београд, Македонска 29

НАРУЏБЕНИЦА

ЗА ГОТОВО НЕОПОЗИВО ПОРУЧУЈЕМ ПЛОЧЕ ПОД БРОЈЕВИМА:

РЕЗЕРВНА ЛИСТА:

за укупну суму од _____ дин. коју ћу платити
поштару кад ми их донесе кући (поузећем).

(Име и презиме)

(Поштански број и место)

(Улица и број)

Датум _____ Потпис _____
Наруџбеницу попуњава лице које ће платити плочу.

LP 5893
LOBO: «I'd love you to want me», «Armstrong»,
«I'm the only one» и још једанаест песама.

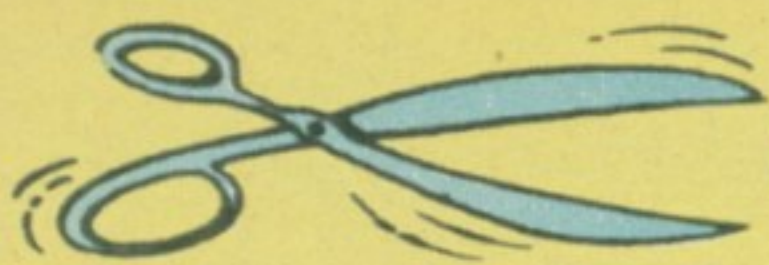
LP 5889
SPANISH BEACH PARTY: «Uno dos y tres»,
«Bandolera», «Lolita» и још девет песама.

LP 5830
TOP 12: «Bad, bad Leroy Brown», «Oh on! not my
baby», «Gaye» и још девет песама.

LP 5864
THE RUBETTES: «Way back in the fifties», «Rock
is dead», «Tonight» и још девет песама.

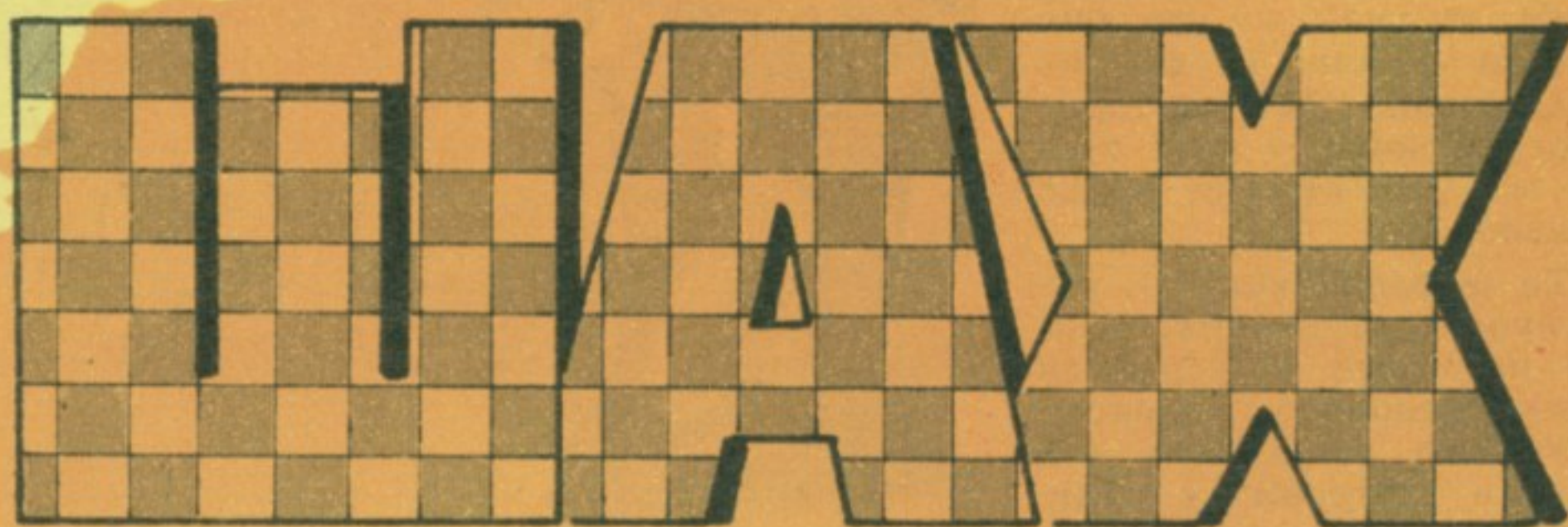

направите сами

Ако желите да имате свој шах који вас неће много стајати, онда направите овај који видите на нашем цртежу. Од материјала су вам потребни: запушачи од плуте, чврст и тањи картон, пинг-понг лоптице, чиоде са украсним главицама и разнобојне перлице.

Да бисте имали комплетан шах, направите ове фигуре: по једног црног и белог краља, по једну краљицу, по два ловца (они су на нашем цртежу приказани као дворска будала), по осам пешака (пиона), по два топа и два коња. Краља и краљицу направите тако што ћете на већи запушач залепити кружно исечен картон, а на картон пинг-понг лоптицу. Уместо носа залепите перлицу а круна нека буде више победених чиода (цртежи 1 и 2). Ловца направите на сличан начин, само ставите мањи запушач и у „косу“ забодите две чиоде. Пешаке правите тако што ћете

један запушач пресећи на пола и на једну половину залепити пинг-понг лоптицу. Наравно да ћете пре него што залепите лоптицу, сваку обојити. Ако је боји те темперама онда четкицу најпре намажите сапуном па је тек онда умочите у боју и бојите. Остале делове обојте без претходног сапуњања четкице. На крају, сваки сбојени део премажите безбојним лаком за нокте да се боја у току игре не би отирала (црт. 5). На цртежу 3 приказано је како се прави топ. Исеците од тањег картона ивицу топа, савијте је у круг и залепите око круга запушача, па све то залепите на један већи запушач. Коња исеците од чврстог картона, па га углавите и залепите у круг од запушача (црт. 4). Шаховску таблу направите од чврстог картона (величина је уписана на нашем цртежу 6). Пазите! Једна гарнитура треба да има црну косу, а друга белу.

КРАЉ

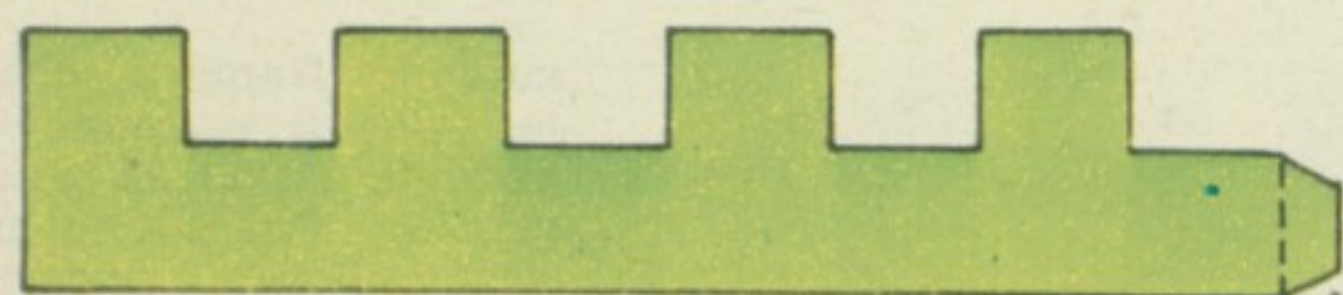
КРАЉИЦА

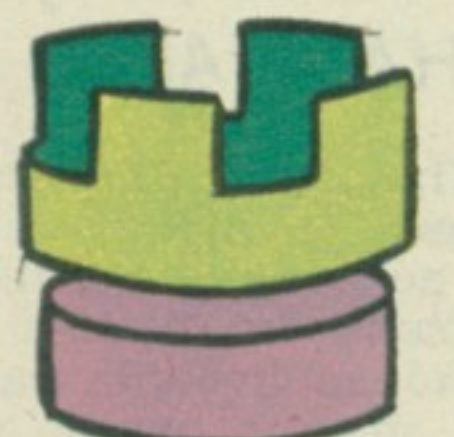
ЛОВАЦ

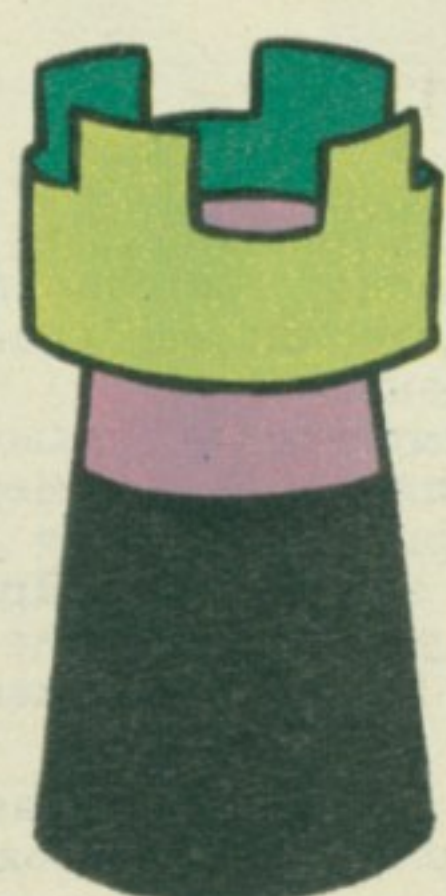
ПЕШАК

3

ТОП

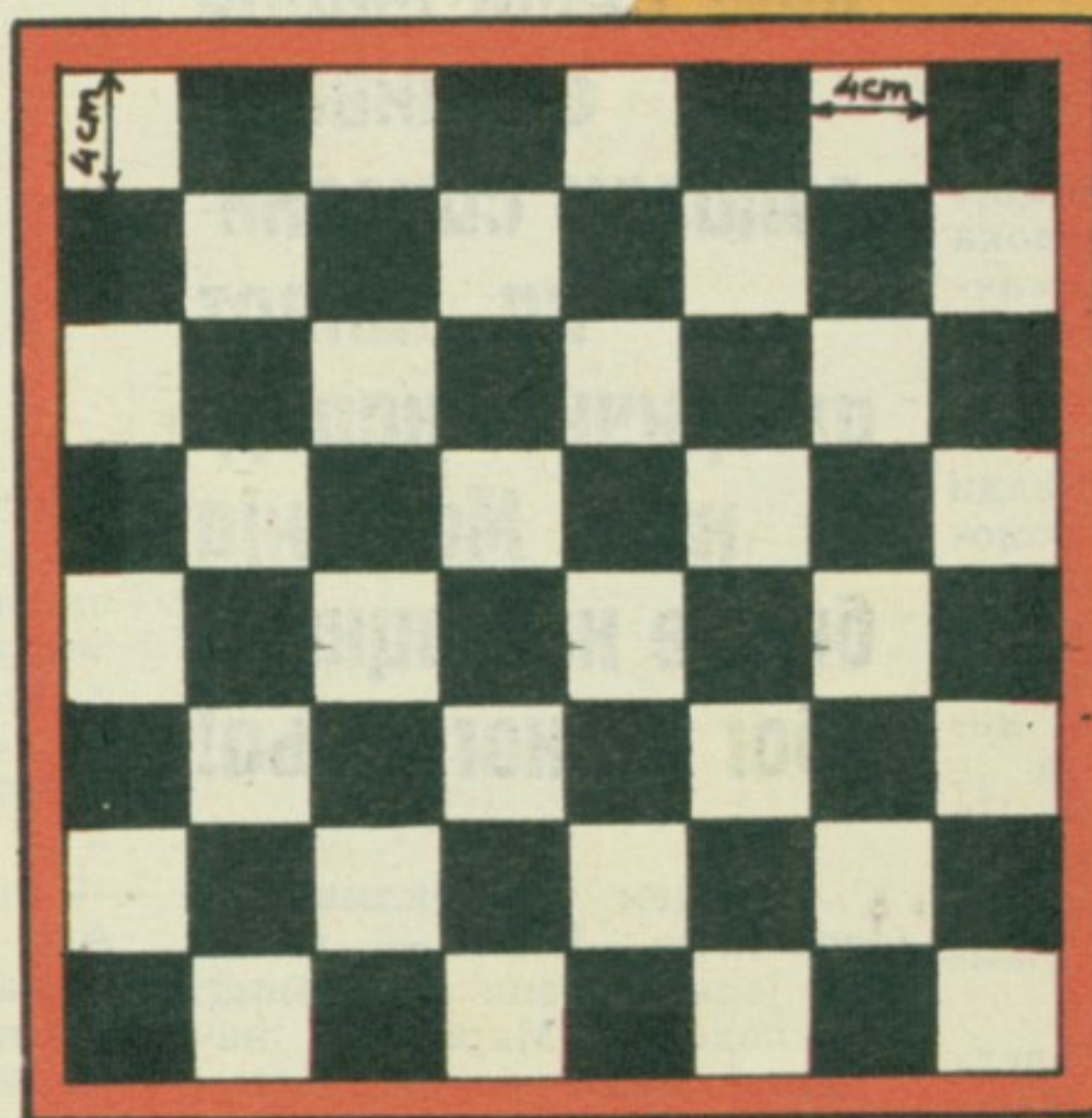
КОЊ

4

5

6

ШАХОВСКА ТАБЛА

Четворица немачких стражара у бусији од цак-кова с песком, на импровизованом стражарском месту дуж пута који спаја Рим и Фраскати, истовремено су зачули топот копита.

— Каква је то будала? — просикта поручник, командир групе. — Редове Махенсену, види ко је!

Махенсен је изишао на друм. Овај плавокоси младич из Хамбурга дошао је у Италију тек пре двадесет четири часа са појачањем које је послао генералу Кесерлингу за одбрану главног града.

— Ко иде? — викну трудећи се да делује што одраслије. У тами је назирао обресе човека са коњем.

— Ко иде? — понови а затим, чувши одговор на италијанском, добацио свом официру да неки сељак води коња у шталу.

Поручник је знао да се сви сељаци завуку у мишју рупу кад се спрема битка и овај му је био сумњив. Решио је да испита ствар. Чим је пришао, рићокоси, у рите одевен човек, хитро се попео у седло.

— То је расни коњ! — узвикнуо је поручник. Али пре него што је успео да извуче револвер, рићокоси јахач већ се наднео над њим са „лугером“ у руци. Метак се зарио поручнику у груди.

БРОЈАЋУ ДО ТРИ

Потеравши коња јахач се устремио на редова који је узмицао. Испалио је у њега два метка. Потом је прескочио барикаду од цак-кова с песком и изгубио се у правцу Фраскатија. Стражари у бусији бацили су се на земљу управо на време да измакну копитима.

Три стотине метара даље рићокоси је сјахао наплас проклињући судбину; не само што је потрошио превише муниције већ је оставио два сведока довољна да читаву немачку армију око Рима упозоре на „сељака“ са тркачким коњем.

Опруживши се на ливади крај друма, двадесет осмогодишњи амерички наредник Марфи зажалио је што се одлучио на бекство. У тами није видео свог коња Флоријана али га је чуо како спокојно пасе. По ко зна који пут упитао се да ли је ваљало због те животиње стављати живот на коцку.

Присећајући се свега што је претходило, Марфи је морао да призна да му пуковник Алдо Парини није оставио нарочит избор. Пуковник је био командант заробљеничког логора у који је Марфи послат тог пролећа 1944. године, убрзо пошто је ухваћен код града Анџија на обали Тиренског мора.

ФЛОРИЈАНО ЈЕ ДОБИО ТРКУ

Док су остали ратни заробљеници у логору крај Рима мирно очекивали допазак савезника, живот америчког наредника Марфија био је на коцки — због једног коња!

— Дајем ти прилику да побегнеш, Росо — рекао је једног дана пуковник, преводећи Марфијев надицак Риџи на италијански. — Треба само да прођеш на Флоријану кроз немачке линије и предаш се Британцима. Уверавам те да ће се они већ побринути за пастува јер тај је 1939. године, на последњем такмичењу у Вемблију пред избијање рата, освојио титулу „коња године“!

— Зашто бих ризиковао кад ће Американци и тако за који дан бити овде — одвратио је Марфи. — Сви знају да ће генерал Кесерлинг пре предати Рим него дозволити да град буде разорен.

— Али, ти волиш коње! — побунио се пуковник. — Ако се Немци повуку из Рима, повешће све животиње и уз пут их поклати због свежег меса. Овај пастув је један од најбољих коња на свету. Његово потсвојство односиће после рата победе на свим такмичењима!

— Нисам ја толико љубитељ коња — бранио се Марфи. — Код куће, у Вајомингу, јахао сам раге на родеу и то само зато што

се добро плаћало. Ви сте, кажу, цокеј светског гласа. Зашто ви не спасете Флоријана?

— Немогуће — рекао је пуковник. — Прво, Немци би извршили одмазду над мојом породицом. Друго, ако ме ухвате стрељаће ме, а тебе ће само вратити у логор.

— Ја не мрдам одавде! — одвратио је рићокоси наредник.

— Онда ћу морати да те убијем — рекао је хладно крвно пуковник. — Нико неће правити питање ако кажем да си ме напао. Сувише знаш и могао би да ме одаш.

Одлучан Италијанец тон убедио је Марфија да се овај нимало не шали. Пу-

ковник Парини обожавао је коње и у нападу србце лако је могао да убије човека који је одбио да спасе „најбољег пастува на свету“.

— Бројаћу до три! — рекао је пуковник вадећи револвер.

— Пристајем! — сместа је одговорио Марфи.

КРЕНУЛО ЈЕ НАОПАКО

Пуковник Парини пажљиво је припремио план. У дослуку с италијанским стражаром Марфи је требало да побегне са радова на једном друму у предграђу Рима. Флоријано, храна, напуњен „лугер“ и нешто новца чекало га недалеко одатле на једном скровитом месту. Амерички наредник требало је само да пређе једно празно стражарско место и стигне у Фраскати, где се налази била пуковниксве нећаке, грофице Терезе Конфалонијери Казати. Код ње ће

— То је расни нон! — узвикнуо је немачки поручник и машио се револвера али је јахач већ испалио хитац из свог „лугера“.

прилична цена за Флоријанов живот, зар не?

— Је ли вама стало до коња? — упитао је наредник.

— Не — моме мужу. Он и пуковник су јахачи у породици.

— А где је ваш муж?

— У британском заробљеничком логору — одговорила је грофица. — Имао је довољно памети да се преда код Тобрука. Али, доста приче — видим да сте поспани! Сада ћу вам показати собу а пробудићу вас за осам сати како бисте кренули даље. Ако наиђу Немци сакрићете се у камин, јасно?

Марфи је климнуо главом. Тек сада је осетио колико је уморан. Оставивши сам у себи легао је и одмах заспао.

ШАМАР ЗА ГРОФИЦУ

У три поподне грофица и наредник седели су у трпезарији и ћаскали када се зачула снажна лупа на улазним вратима.

— Немци! — прошапутала је грофица. Марфи је на то скочио и завукао се у камин а она је сишла у приземље и пустила унутра једног љутитог немачког капетана. Довела га је у трпезарију и лукаво посадила у фотељу испред камина тако да је Марфи могао да чује сваку реч. Са оно мало знања немачког што га је поседовао наредник је разабрао да је официр пронашао Флоријана у штали. Капетан је урлао и претио а онда је опшамарио грофицу.

То је за Марфија било превише. Хитро је искочио из камина и притиснуо Немцу на потиљак цев свог „лугера“. Занемели капетан нагонски се машио за револвер али се предомислио и подигао руке увис.

— Ко је он? — упитао је Марфи.

— Командант Фраскатија у одсуству пуковника који је отишао на фронт — одговорила је грофица трљајући поцрвенели образ. — Видео је коња у штали и сам дошао да извиди ствар.

— Шта ћемо с њим?

Грофица је извукла револвер из официрове фулроле, пришла му иза леђа и треснула га из све снаге дршком по глави. Капетан се срушио на под.

— Није тако лош момак! — рекла је уз осмех. — Ако се савезници пробију, предаћу им га. Ако не, убићу га и закопати у врту. Псмозите да га одвучем у подрум!

Било је прешло осам када се Марфи опростио од грофице и извео Флоријана на друм. Следећи пуковникова упутства кренуо је ка долини Ликори. Говоричало се да тамо оперишу истурене савезничке јединице које су пробиле немачку линију. Па ипак, Марфи читаве ноћи није срео ни пријатеља ни непријатеља. Спавајући по пола сата на свака два сата јахања, до зоре је готово прешао долину. Када је сунце грануло над пла-

нинама Аурунђи, проценио је да га од британских јединица дели свега двадесет пет километара.

Одједном, приметио је да се Флоријано врпољи и шири ноздрве. Марфи је знао шта то значи: негде у близини било је других коња! Водећи пастува за узду, наредник се испео на један брежуљак са којег је могао да види читаву долину.

РАФАЛ ИЗ НЕБА

Прошао је минут пре него што је недалеко од подножја брега угледао групу од око двадесет пет коњаника. Одмах их је препознао: били су то Мароканци из Слободне француске армије генерала Жуена, прослављени у борбама у Северној Африци. Савезници су их без сумње послали кроз рупе у немачкој одбрани да пробију унутрашњи обруч Хитлерове линије. Ван себе од радости, Марфи је стао да виче и маше рукама.

Као одговор, неколико Арапа потерало је коње галопом и отворило ватру схватио да нема времена за објашњавање. Скочио је у седло и викнуо: „Аванти!“ Флоријано се спремно стушио низ скривену падину.

Два сата касније Марфи је седео крај једног потока а Флоријано расхлађи-

вао у води болне ноге. Одједном се зачуло брујање мотора. Наредник је потрчао кроз кукурузно поље на друм. Призор који је угледао — конвој немачких камиона у повлачењу према Риму — развеселио га је готово колико и бекство од арапске коњице. Ако Немци беже на север, то значи да је савезничка војска на прагу! Марфи се окренуо и, весело звиждућући, пошао натраг.

Ваш то звиждукање о мело га је да у први мах чује урлање мотора пет „мастанга“ који су наједном искрсли на небу засипајући немачки конвој митраљеском ватром. Два камиона су експлодирала, немачки војници напустили су остала возила и поскакали у јарак крај друма. У то су авиони ишчезли.

НЕ ЗНА ДА ЈЕ РАТ!

Око десет идућег јутра Марфи је каменом прикуцао полуодваљен ђон на једној чизми, узјахао и лагано наставио пут. Делило га је свега око два километра од британских линија када је иза себе зачуо некакву тутњаву и, окренувши се, угледао нешто што је личило на немачке тенкове! Немогуће, помислио је збуњено а онда је схватио шта види и проклео судбину: били су

то немачки „голијати“, нова врста возила-бомбе на даљинско управљање!

— Напред, Флоријано! — повикао је. Километар даље ваздушни талас експлозије првог „голијата“ го тово га је избацио из седла.

По читавој ливади праштале су експлозије. Савезнички артиљерци „покривали“ су простор баријадом ватром а улога „голијата“ била је „да их задрже и омогуће Немцима одступницу. Марфи је успорио, полако пришао групи војника окупљеној око једне хаубице и сјахао. Један запрепаштени артиљерац окренуо се поручнику до себе и рекао:

— Видите ли ову будулу? Изгледа — није чуо да се води рат!

Флоријано је требало да отплови за Енглеску али је два дана после наредниковог успешного бекства, 6. јуна 1944. године, почело савезничко искрцавање у Нормандији и сви расположиви бродови упућени су у луке у Ламаншу. Британске власти касније су ипак узеле коња под своје а почетком 1945. вратиле га пуковнику Паринију. Пастув је поживео још десет година, до двадесете. Његово потомство, као што је прорекао пуковник, и данас односи награде на коњским тркама.

П.С.

преноћити а ујутро ће продужити ка Валмонтону и повезати се са јединицама британске осме армије која је под командом генерала-лајтнанта сер Оливера Лиза већ пробија одбрамбени обруч нациста звани „Хитлерова линија“.

Прост план, мислио је Марфи сада седећи на трави и слушајући Флоријана како пасе. Само, од почетка је ишло наопако. Стражарско место није било празно и до јутра ће сви немачки војници у околини знати где да траже „сељака“ с коњем.

Закључивши да се Флоријано најео и одморио, наредник га је поново оседлао и одјахао у правцу Фраскатија. Рачунао је да ће до пола четири ујутру бити код грофице. Међутим, пуковник Парини показао се крајње невестит у цртању мапа — наредник је двапут залутао иако се тачно придржавао упутства. Када се најзад нашао пред вилом грофице Казати, источно небо већ је било ишарано светлим путама.

— Јесте ли имали неприлика? — упитала га је млада пуковникова нећака пошто је оставио Флоријана у штали и ушао у кућу. — Очекивала сам вас још пре три сата!

— Налетео сам на немачку стражу а потсм залутао.

— Ако савезнички продор не успе — рекла је грофица — Немци ће имати времена да ухвате и постређају таоце. Биће то

Зашто Црвено море није више — Црвено

Почетком 16. века португалска ескадра под командом адмирала Алфонса д'Албукерка пловила је према Ормузском мореузу који спаја Персијски залив с Индијским океаном.

Арапски пилот који се налазио на адмиралском броду, показивао је најгораћи и најсигурнији пут. Адмирал и официри стајали су на палуби и нестрпљиво очекивали да угледају обалу Арабије.

— Питајте пилота — обратио се адмирал преводисцу — зашто море овде има црвенкасту боју. Сада то преи пут видим.

Свесни човек који је стајао међу официрима, пришао је Албукерку и, поклесавши се, рекао:

— Чуо сам ваше питање и морам да кажем да су још староседеоци називали ово море Црвеним,

због његове необичне боје. Називали су га и Еритрејским морем. Овај назив покушали су да објасне Неарх и Онезикрит, командант флоте Александра Великог. Они су се позивали на легенду о цару Еритрасу који је, наводно, сахрањен на једном од острва у овом мору...

— Ваше знање је до стотина поштотина — одговори адмирал — али да видимо што ће нам о томе рећи пилот.

— Арапин вели — почео је преводилац — да су већ много година плови по овим водама и да је много пута слушао од своје сабраће по занимању да црвенкаста боја мора потиће од црвеног муља који се издиже са дна за време плиме.

Албукерк је замишљено погладио бркове и са

сумњом погледао таласе који су ударили о бокове брода.

— Чуо сам од сапутника Васка де Гаме — поново се умеша свештеник — још једно објашњење. Они су претпостављали да црвенкаста боја потиче од црвене прашице коју овамо доноси ветар из Арабијске пустиње као и од црвених стена на обали.

Адмирал је с одобравањем климнуо главом и наредио преводиоцу да упита пилота шта он мисли о овом објашњењу. Пошто се адмиралу пилотов одговор учини бесмисленим, он се обрати официрима:

— Нећу да одлучујем о томе чије је објашњење тачно. Мени се чини да то за нас и није важно. Сматрам, а ви ћете се сагласити без сумње, да овај пространи океан, преко којег води пут за Индију, заслужује друго име. Због чега га не бисмо назвали Индијским?

Маре рубрум (Црвено море) — тако се у древним временима називао Индијски океан. Када су се почетком 16. века у његовим водама појавили Португалци они су изменили његово име и почели га звати Индијским. Стари назив Црвено море сачуван је само за његов огромни залив, стиснут између афричког копна и Арабијског полуострва

Дан
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

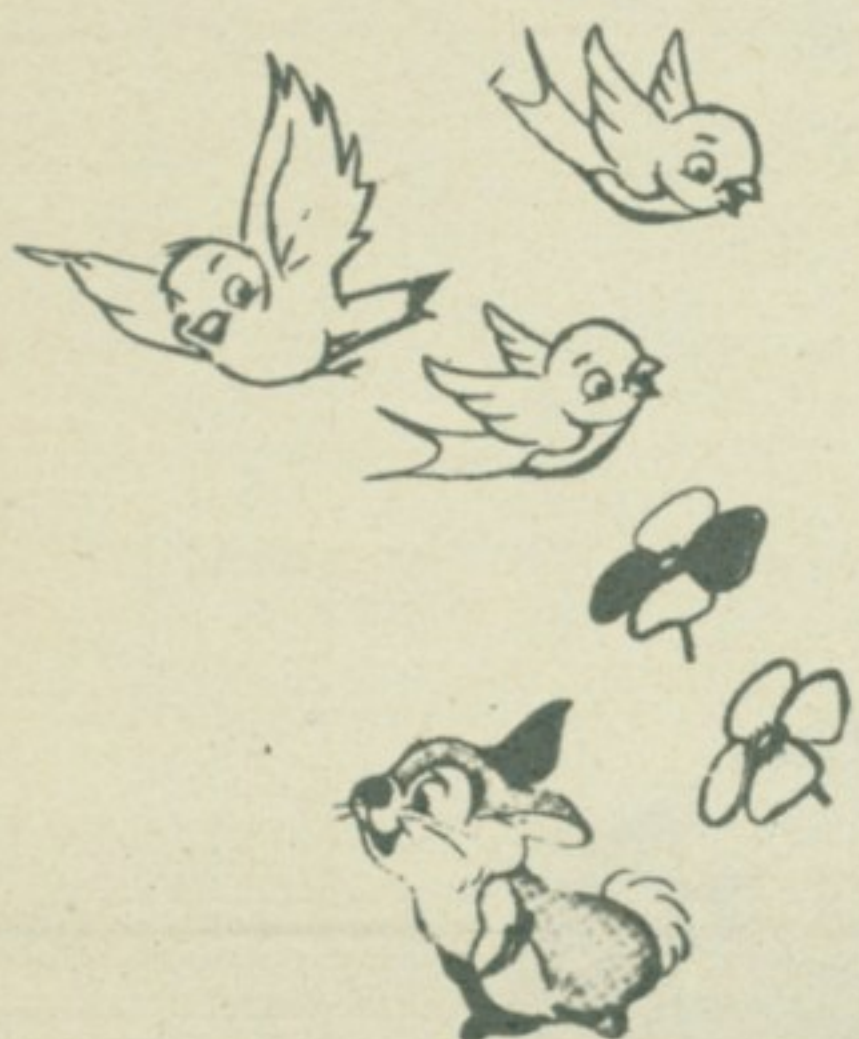
ИДУЋЕГ ПЕТКА: СУЗИ ЈЕ РАЊЕНА!

WALT DISNEY
**VESELI
SVET**

ПРЕСЛИКАЧИ
за разоноду, учење
декорацију
али и

НАГРАДНУ ИГРУ

Ко је ово: 1. Баја, 2. Робин Худ,
3. Мики?

Децо, идемо даље!

Наша игра се наставља.
Препознајте скицирани лик,
пронађите га на пресликачима
ВЕСЕЛИ СВЕТ и пресликајте.
Онда исеците како је то назна-
чено и тај исечак чувајте.
Ако можда још нисте набавили
пресликаче ВЕСЕЛИ СВЕТ, овде
се налази поруџбеница. Попу-
ните је и пошаљите на назначе-
ну адресу. Пресликаче ће вам
донети чика поштар, коме ћете
платити 25,00 динара.

НАРУѢБЕНИЦА:

Молим да ми доставите комплет пресликача по цени од 25.— дин. који ћу
износ платити поузећем

Име и презиме _____

пошт. бр., место, адреса _____

Пишите на адресу:
„ESCOMM“, 11000 Београд, Смиљанићева 36

Тражимо пријатеље

Желела бих да се дописујем са девојчицама и дечакима из наше земље и СССР-а. Имам 11 година. Ватрени сам навијач „Вартекса“. Скупљам значке, плоче, салвете и разгледнице. Гордана Иванчић, Браће Фотл 4/2 насеље „Нова Галеника“, 11030 Земун.

Имам 18 година и желела бих да се на енглеском језику дописујем са младима из Југославије. Волим филм, позориште, музику, спорт и књигу. Сакупљам разгледнице. Јуреџа Богдановић, Ratomska 45/9-3, Panevezys, Lithuania 235300 U.S.S.R.

Имам 11 година и желела бих да се дописујем са девојчицама и дечакима из наше земље. Скупљам значке, привеске, салвете и марке. Волим кошарку. Навијам за „Првену звезду“ и „Југопластику“. Бранкица Голубовић, Хајдук Вељкова 17, 18230 Сокобања.

Желим да се дописујем са младима из наше земље и иностранства. Језик дописивања српскохрватски и немачки. Волим поп музику и кошарку. Навијам за „Првену звезду“. Душко Цвејић, Војина Зиројевића 34, 23300 Кикинда.

Желео бих да се дописујем са другарицама и друговима широм Југославије. Имам 12 година. Волим фудбал и кошарку. Скупљам сличнице фудбалера и кошаркаша. Молим сње који ми пишу да пошаљу своју фотографију. Душић Изидић, Рече Поробиња 142, 74221 Опак.

Желео бих да се дописујем са другарицама и друговима широм наше земље. Сакупљам разгледнице и привеске. Навијам за „Првену звезду“. Жељко Наџлачић, Бр. Варнић 38, 23270 Малежци.

Имам 13 година и желела бих да се дописујем са другарицама и друговима широм наше земље. Волим забавну музику. Скупљам салвете. Молим оне који ми пишу да пошаљу своју фотографију. Марица Боровец, Тољоци 68, 56257 Дреновци.

Имам 17 година и желео бих да се дописујем са другарицама и друговима широм наше земље. Волим поп-музику и спорт. Навијам за ФК „Војоједину“ и КК „Првену звезду“. Золтан Суњог, Ул. Октобарска 20, 26320 Банатски Карловац.

Желео бих да се дописујем са девојчицама и дечакима из наше земље, СССР-а и Француске. Имам 18 година. Скупљам стари новац, разгледнице, постере и значке. Драган Штекић, Београдски пут 70 II/3, 18000 Ниш.

Имам 14 година и желела бих да се дописујем са другарицама и друговима из наше земље. Навијам за „Првену звезду“. Волим поп-музику. Бавим се спортом. Сакупљам постере. Слађана Јуд, Булевар Председника Тита 79/4, 16000 Лесковац.

Имам 16 година и желела бих да се дописујем са младима из наше земље. Сакупљам разгледнице, марке и значке. Волим спорт и музику. Навијам за „Првену звезду“. Светлана Недељковић, 1. мај 28, 18330 Бабушница.

Имам 15 година и желео бих да се дописујем са другарицама и друговима из Југославије. Волим спорт и музику. Навијам за „Првену звезду“. Милисав Радовановић, Ковилово 5, 11213 Палинска Скепа.

Желела бих да се дописујем са младима из Југославије и иностранства. Хоби ми је цртање. Ема Радовановић, Комовска 23, 11132 Жарково.

Имам 11 година и желела бих да се дописујем са вршњацима из наше земље. Свирам клавир. Сакупљам салвете и постере. Навијам за „Хајдук“. Виолета Швабић, О. Ш. „Милан Илић-Пича“, 34300 Аранђеловац.

Имам 13 година и желела бих да се дописујем са младима из наше земље. Анђела Красец, О. Ш. „Иван Мештровић“, 56257 Дреновци.

Имам 14 година и желим да се дописујем са другарицама и друговима из наше земље. Волим спорт и поп-музику. Навијам за ФК „Хајдук“ и КК „Југопластику“. Дуња Турнић, 58273 Жуна.

Имам 17 година и желео бих да се дописујем са другарицама и друговима из наше земље. Навијам за „Првену звезду“. Драго Мијатовић, Војводе Мишића 21, 34300 Аранђеловац.

Желела бих да се дописујем са другарицама и друговима из наше земље. Скупљам салвете, разгледнице, честитке, марке и постере певача. Индира Османовић, Сарајевска 15, 74400 Дервент.

Имам 14 година и желио бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље. Сакупљам постере и марке. Жарко Попов, Змај Јовина 11, 57000 Задр.

Желела бих да се дописујем са младима из наше земље и СССР-а. Скупљам марке, разгледнице, салвете, постере глумаца и певача. Пишем песме. Весна Терзић, Гимназија „Петар Кочић“ 75400 Зворник.

Имам 16 година и желио бих да се дописујем са младима широм наше земље и иностранства. Волим рок музику и навијам за „Хајдук“. Скупљам значке, заставнице, марке и разгледнице. Здравко Чагал, Маке Ђикића 17, 79000 Мостар.

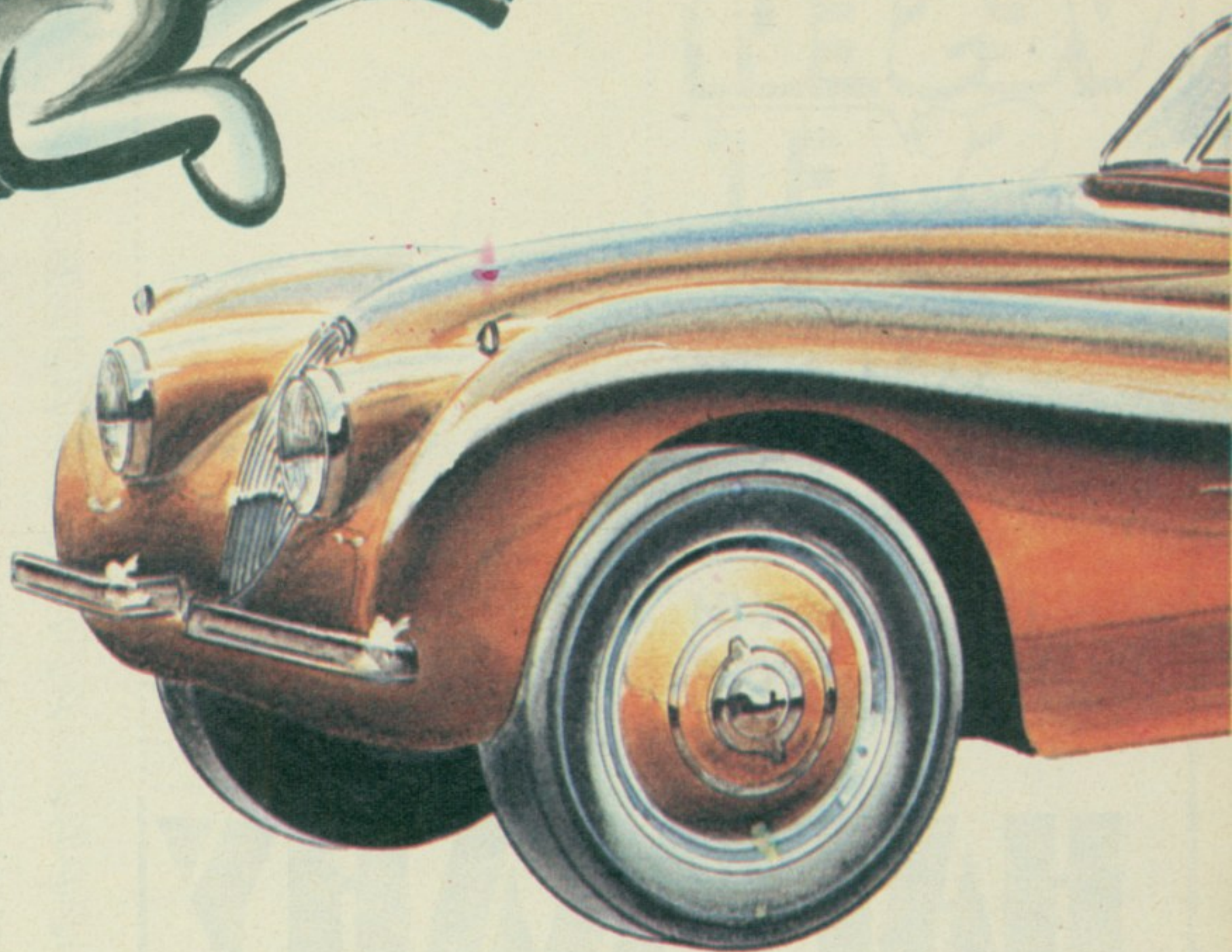
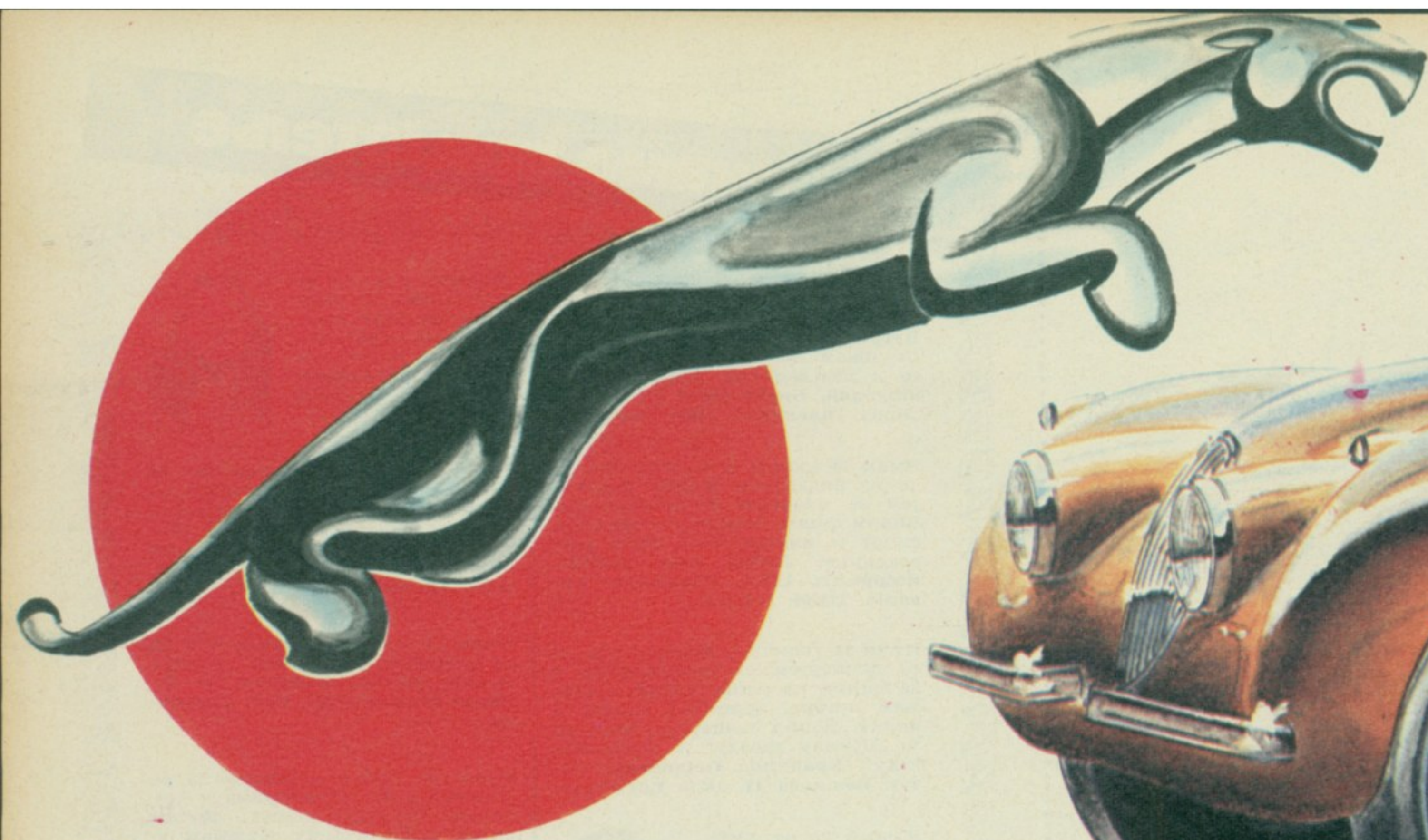
Имам 15 година и желео бих да се дописујем са младима из наше земље. Сакупљам значке, плоче и салвете. Играм одбојку и навијам за „Првену звезду“. Од музичких састава највише волим „Sweet“ и „Yu group“. Владимир Граховић, Доситејева 29, 23300 Кикинда.

Имам 14 година и желела бих да се дописујем са другарицама и друговима из наше земље. Навијам за „Хајдук“. Верица Домпрек, Загорска 109, Грабовац, 54300 Кнежеви Виногради.

Имам 18 година и желео бих да се дописујем са младима из наше земље. Волим забавну и поп музику. Само Трајковски, Ул. 27. марта бр. 6, 91300 Куманово.

Желела бих да се дописујем са младима из наше земље. Навијам за „Првену звезду“. Волим поезију и забавну музику. Пишем песме. Јадранка Станковић, ОШ „Вељко Дугошевић“, 12000 Пожаревац.

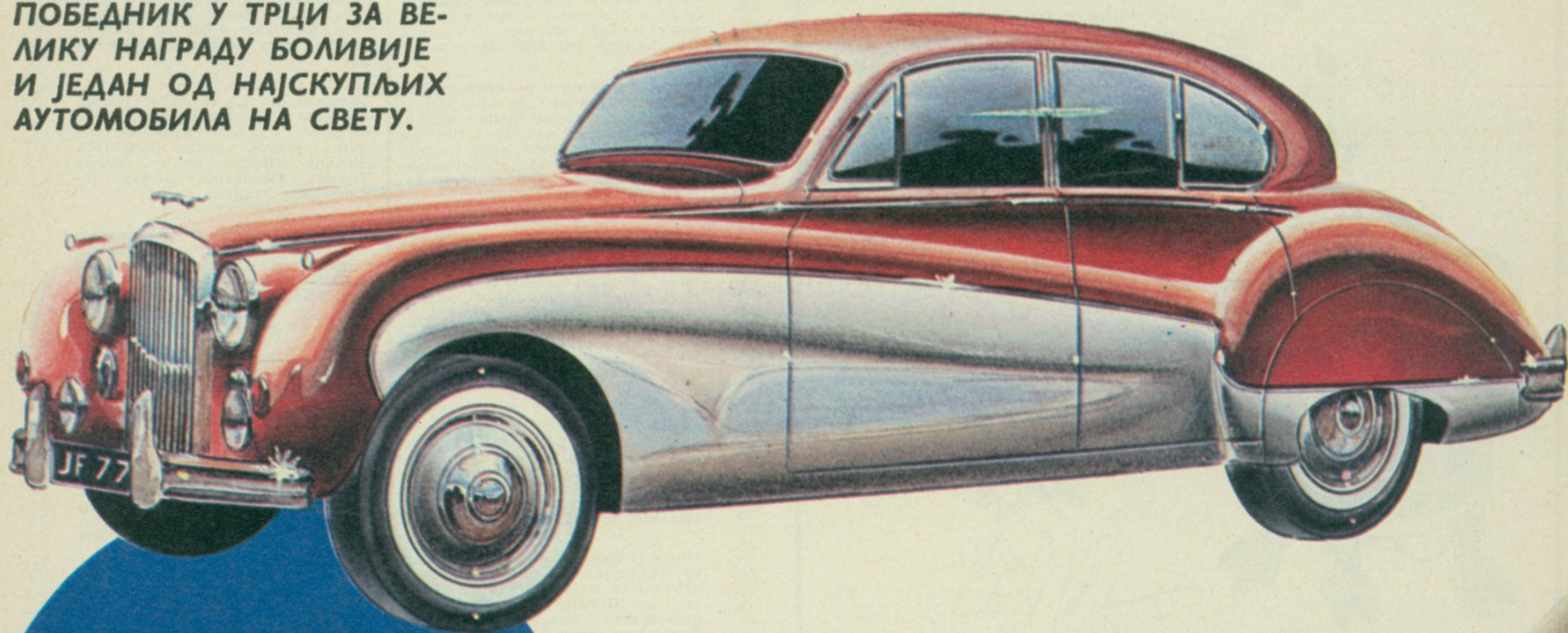

ЈАГУАР

У АНДИМА

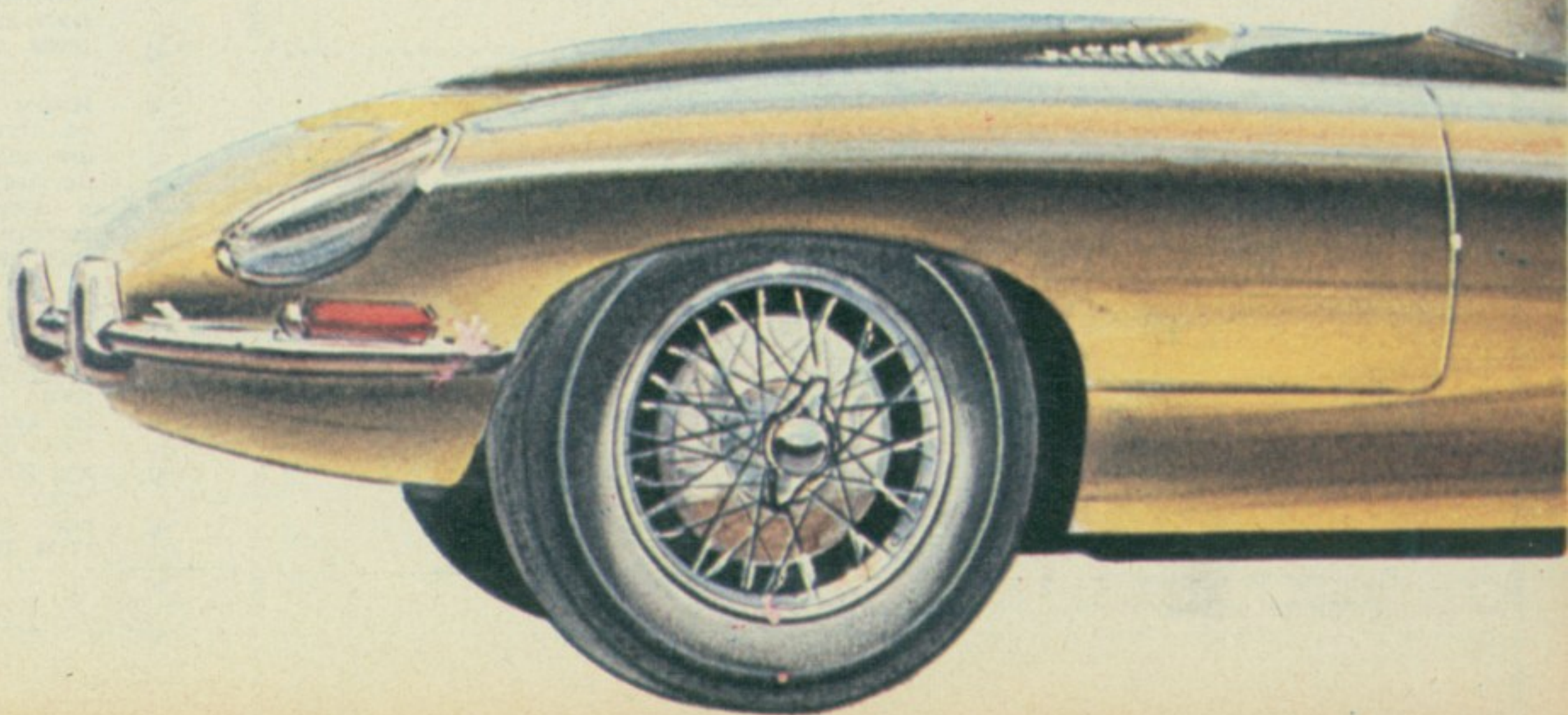
ГОДИНАМА СУ КОНСТРУКТОРИ ЖЕЛЕЛИ ДА ТРКАЧКО ВОЗИЛО ОДЕНУ У ЛУКСУЗНУ КАРОСЕРИЈУ.

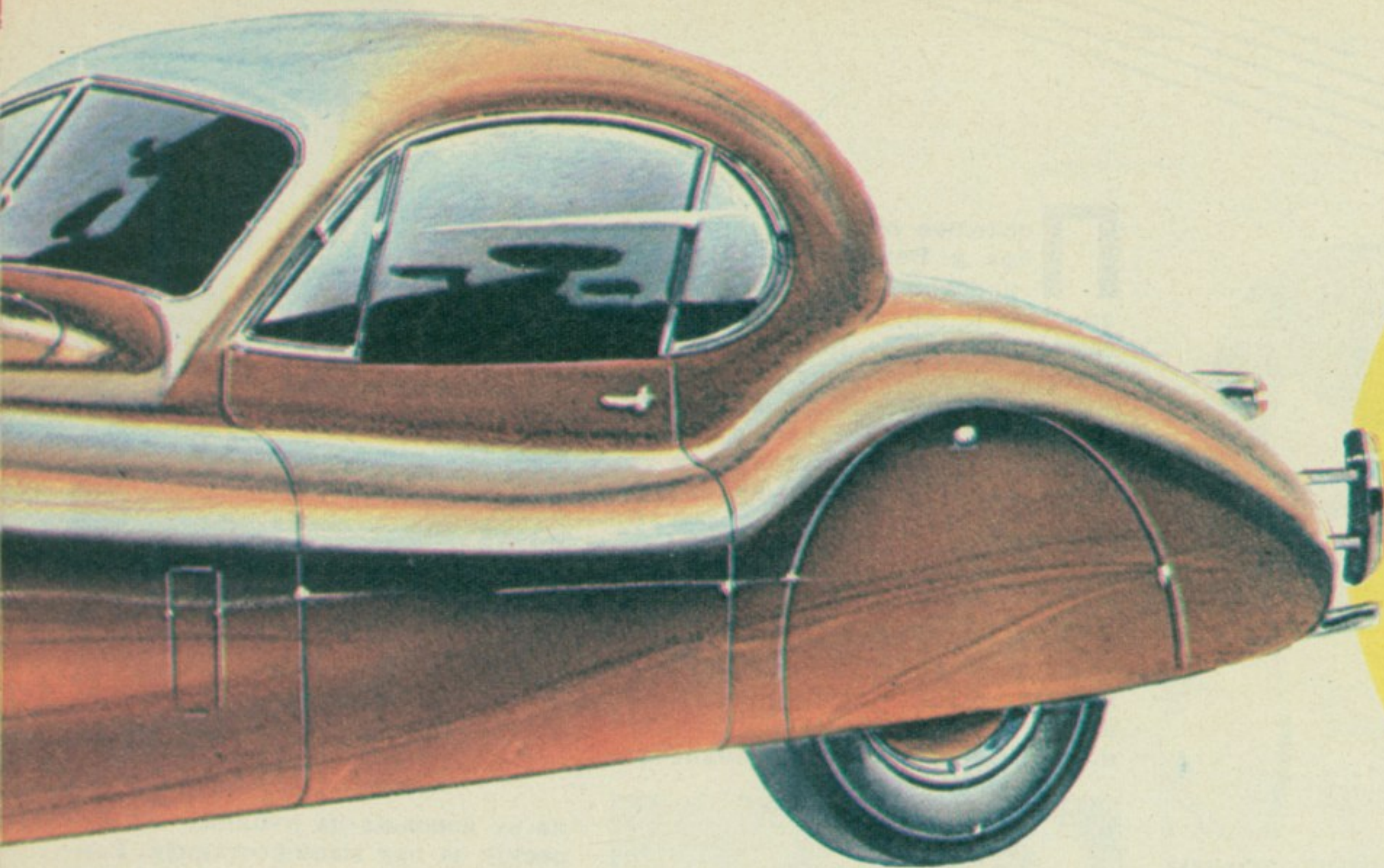
ТАКО СЕ РОДИО ТИП Е, ПОБЕДНИК У ТРЦИ ЗА ВЕЛИКУ НАГРАДУ БОЛИВИЈЕ И ЈЕДАН ОД НАЈСКУПЉИХ АУТОМОБИЛА НА СВЕТУ.

ЈАГУАР МАРК IX, 1958.

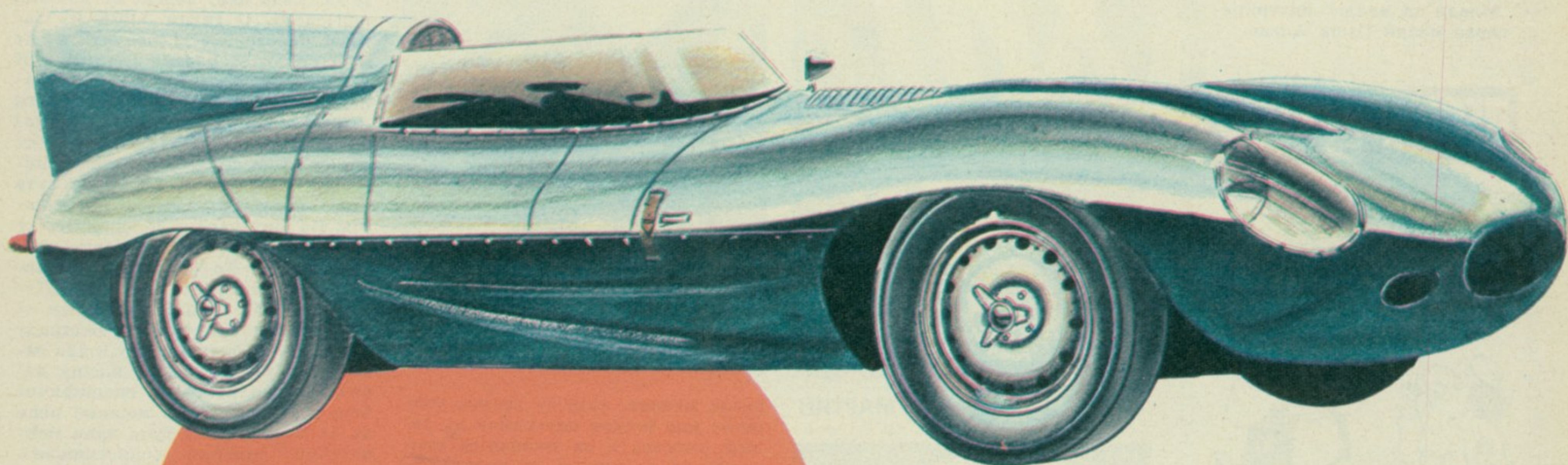
Нова каросерија, приказана на слици, појавила се први пут 1950. године на моделу »mark VII«. Серија »mark VII«, »mark VIII« и »mark IX« првенствено је била намењена извозу, нарочито у САД. »Mark IX« је последњи модел ове серије, уједно најлуksузнији, најснажнији, најскупљи којим је фабрика постигла светски углед. Мотор 6 цилиндара, проврт 87x106 мм, запремина 3781 цм, 220 КС при 5500 о/мин, макс. брзина 185 км на час.

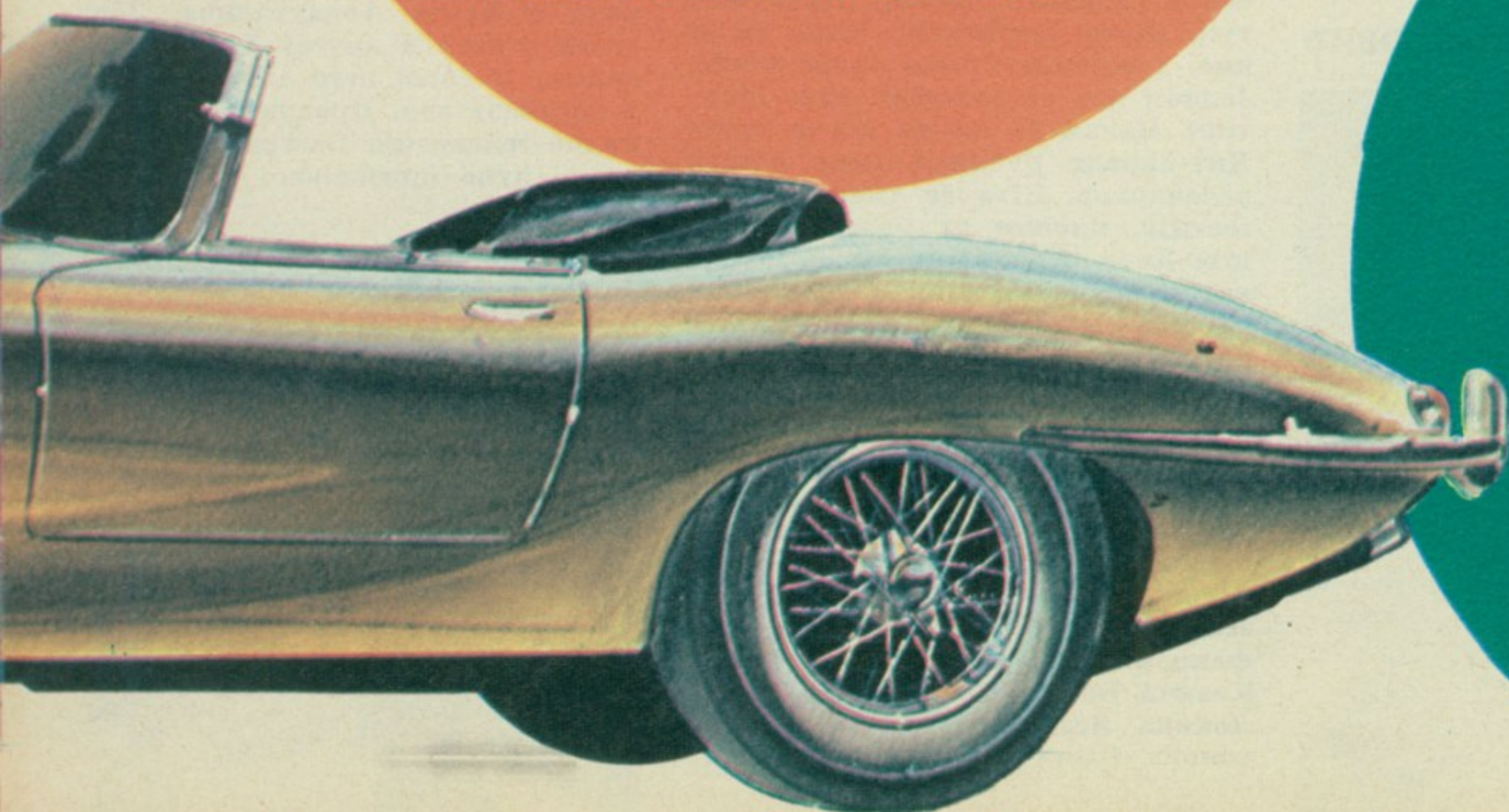
ЈАГУАР ХК 120 КУПЕ, 1951.

У првим послератним годинама конструктори, тада већ познате, фабрике »Jaguar Cars« ужурбано раде на мотору за нови спортски аутомобил. Према традицији, у јесен 1948. године нови »јагуар« је приказан на Лондонском салону аутомобила, мада је производња почела тек у пролеће идуће године. У почетку је било планирано да изађе из фабрике само 200 возила овог типа првенствено предвиђеног за тестирање новог спортског мотора. Али пошто је »Jaguar XK 120 купе« одушевио купце у Великој Британији и Европи, »Jaguar Cars« наставља с производњом овог модела који 1951. године добија свој коначни изглед. Мотор 6 цилиндара, проврт 83x106 мм, запремина 3442 цц, 160 КС при 5000 о/мин. макс. брзина 198 км на час.

ЈАГУАР ТИП Д, 1954.

На старту у Ле Ману, »јагуар« Д тип појавио се 1954. године да би заменио већ застарели тркачки модел »јагуар« Ц тип. Те године победу су однела Фераријева возила, али је исто »јагуар«, који су возили Мајк Хотон и Ајвор Бреб, идуће године у Ле Ману стигао први. Иста посада однела је још неколико награда у тркама, али је фабрика крајем 1956. године ипак одлучила да њена возила више не учествују на светском првенству. То, међутим, није сметало приватним возачима »јагуара« тип Д да и 1957. године изађу на старт у Ле Ману и однесу победу. Мотор 6 цилиндара, проврт 83x106 мм, запремина 3442 цц, 250 КС при 6000 о/мин. макс. брзина приближно 260 км на час.

ЈАГУАР ТИП Е, 1961.

Конструктори јагуара су годинама маштали о ексклузивном спортском моделу који би имао мотор тркачког аутомобила и каросерију и удобност кабриолета. Тако је 1961. године на Женевском салону аутомобила приказан нови »јагуар« израђен на шасији и са мотором тркачког модела тип Д. Возило, понуђено купцима у две варијанте, као купе и кабриолет, одмах је привукло пажњу посетилаца. Пет година касније представљен је купе »2+2«, не баш удобан и комфоран двосед, али са веома снажним мотором од 4,2 литре који је касније уграђиван у све Е типове. Иако тек месец дана у производњи, »јагуар« типа Е доживео је своје прве спортске успехе већ априла 1961. године са Грахамом Хилом за вољаном. На трци за Велику награду Боливије 1966. године, на стази од 2000 км која води кроз Анде, »јагуар« тип Е стигао је први, оставивши све противнике далеко иза себе. Крајем маја ове године престала је производња прослављеног типа Е, а премијера новог модела очекује се на Франкфуртском салону аутомобила. Мотор 6 цилиндара, проврт 87x106 мм, радна запремина 3871 цц, 265 КС при 5500 о/мин. макс. брзина 240 км на час.

ХИТ Страна

О популарности композиција изведених на Хит-паради најбоље сведочи податак да је са прве смотре ове врсте одржане прошле године, продато преко 500.000 примерака плоча. Организатор Продукција грамофонских плоча Радио-телевизије Београд, очекује да ће ова рекордна бројка бити премашена и да ће љубитељи музике добити праву домаћу хит композицију. За ПЕСМУ НЕДЕЉЕ одабрали смо композицију Александра Кораћа АЛЕНА коју је у другом делу програма под називом „Млади за младе“ интерпретирао млади Саша Алекс.

ПЕСМА НЕДЕЉЕ

АЛЕНА

Композитор: Александар Кораћ
Текст: Александар Кораћ
Изводи: Саша Алекс и група „Сунцокрет“

Своју радост ниси крила
Алена, Алена,
Била си лепа и мила
Да ћеш отићи нисам знао
Алена, Алена,
Док сам ти пољупце крао
Али једне ноћи дуге
Алена, Алена
Дошле су кише туге
Од мене те је однела тама
Алена, Алена
Сад живиш далеко и сама
Алена, за тебе чувам све
и сунце и пролеће и сне
Алена, у загрљају мом
Ти ћеш наћи и срећу и дом
Моје усне тебе желе
Алена, Алена,
Да ти пруже пољупце вреле
Мој поглед тражи и лута
Алена, Алена
Да се вратиш са далеког пута
Алена, поклонићу ти све
И љубав и пролеће и сне
Алена, у загрљају мом
Ти ћеш наћи и срећу и дом.

▲ ДУШНО ЛОНИН

▼ ЛЕО МАРТИН

▼ МИША МАРКОВИЋ

▼ МИШО НОВАЧ

Последње суботе месеца октобра у Великој дворани београдског Дома синдиката одржана је друга Хит-парада забавне музике. За разлику од прошле године, у директан пренос Хит-параде била је укључена и Југословенска радио-телевизија, тако да су најновија овогодишња музичка остварења могли да прате и гледаоци поред малих екрана. На прву Хит-параду организатор, Продукција грамофонских плоча Радио-телевизије Београд, позвао је и госте из иностранства који су више разочарали него одушевили присутне. Ове године, представљени су нам данас најпопуларнији композитори и певачи домаће за-

▲ ЂОРЂЕ НОВКОВИЋ

▲ БЕТИ ЂОРЂЕВИЋ

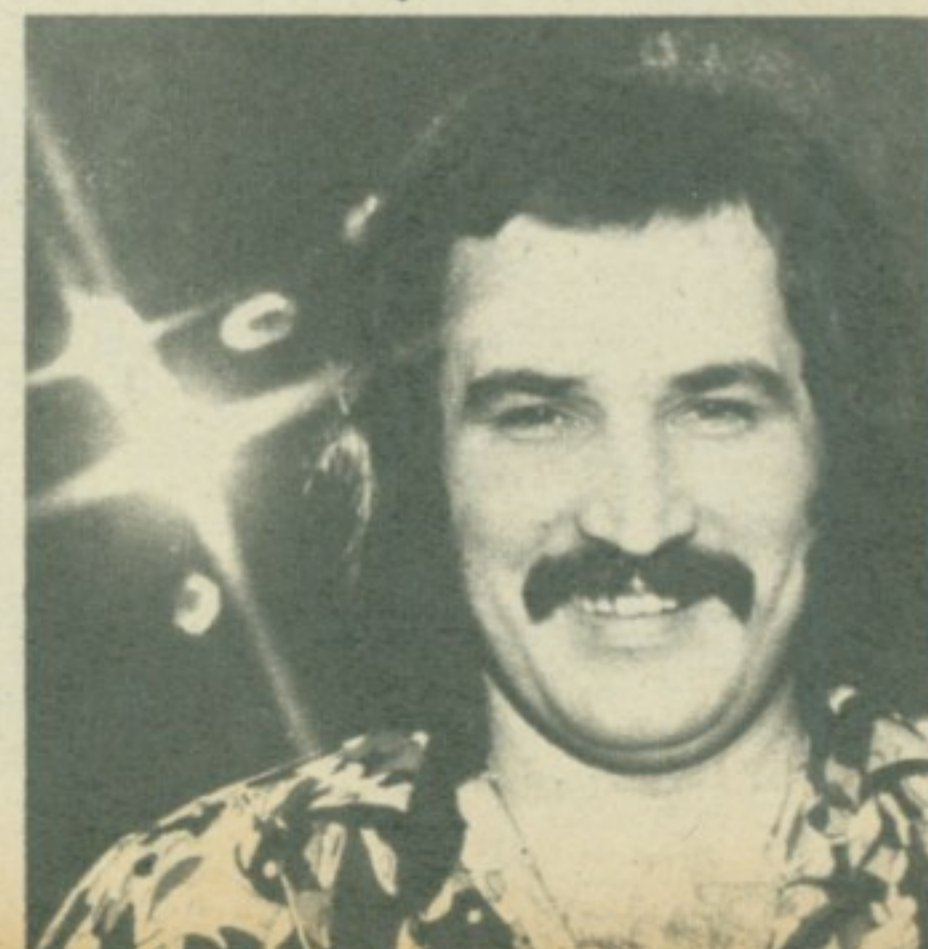
бавне музике, који су својим учешћем још једном потврдили да радије учествују на музичким смотрицама на којима се не проглашавају победници. Тога мишљења је и директор Продукције грамофонских плоча Божидар Гоцић који нам је рекао:

— Хит-парада је замишљена као својеврсна музичка манифестација која са фестивалима, толико извиканим смотрицама забавне музике, нема баш ништа заједничког. Због тога имамо и већи одзив певача а и мање нервозе међу самим интерпретаторима. Нама није циљ да добијемо једног победника, већ неколико добрих композиција које ће слушаоци прихватити. Прошле године су то биле композиције Она спава (Здравко Чолић), Крај моје туге (Бети Ђорђевић), Како ти је име, девојчице (Мики Јевремовић), Једном кад се заљубим (Лео Мартин). Надам се да ни после друге Хит-параде публика неће остати разочарана. Што се тиче страних гостију, мислим да нам они уопште нису неопходни. Најбољи доказ је прошлогодишње учествовање „звезда“ као што су певач Перет и група Беј Сити Ролер које су нас много коштале а публику нису нимало одушевиле.

По ономе што смо имали прилике да видимо и чујемо 25-ог октобра оваква одлука била је потпуно оправдана, јер наши естрадни уметници нимало не заостају за увезеним „звездама“. Имена Бобе Стефановића, Бети Ђорђевић, Мише Ковача, Бисере Велетанлић, Душка Локина, Леа Мартина, Мише Марковића, Саше Алекса и других, би-

ла су довољна да публику заинтересују за ову манифестацију. Равноправно са певачима, ове године су биле заступљене и вокалне групе. Изванредна сарајевска група Резонанса својом интерпретацијом и понашањем на сцени доказала је да спада међу водеће на домаћој поп-сцени. О групи TIME из Загреба непотребно је говорити јер је њен квалитет одавно потврђен. И о њиховим, по стажу знатно млађим колегама из састава „Други начин“ могу се изрећи само похвале. Нова постава „Лутајућих срца“ из Ниша, увек добро примљена у Београду, ни овога пута није остала без заслуженог аплауза. На Хит-паради појавила су се и два нова певача, донедавно чланова група. То су Споменка Ђокић, бивши вокал ансамбла „Лутајућа срца“, која је уписавши се на Музичку академију у Београду одлучила да окуша срећу и као певач-солиста. На основу њених певачких квалитета и специфичне боје гласа, слободно можемо рећи да ће се она веома брзо наћи међу водећим домаћим солистичкињама. Ништа мање изгледа да успе као солиста нема ни Златко Пејаковић, некада члан Корни групе, који се по повратку из Југословенске народне армије веома амбициозно посветио свом позиву.

Хит-парада, није популарна само међу певачима. Одзив композитора био је такође добар. Организатори су упутили позив свим композиторима да пошаљу своје песме специјално написане за ову смотру, тако да смо у програму, поред осталих, чули и музичка остварења Аце Кораћа, Војкана Борисављевића, Ђорђа Новковића, Горана Бреговића, Корнелија Ковача и Есада Арнауталића. Због свега утисак о другој Хит-паради далеко је бољи него о претходној, а организатору, Продукцији плоча Радио-телевизије Београд, можемо одати пуно признање.

САМО ЗА
ЧИТАОЦЕ
ПОЛИТИКИНОГ
ЗАБАВНИКА

АКО
КУПУЈЕТЕ
20 КЊИГА
ПЛАТИЋЕТЕ
СВЕГА
175,00 ДИН.

НАРОДНА КЊИЖЕВНОСТ:

1. Бугарштице
2. Неисторијске народне песме
3. Немањићи и Мрњавчевићи
4. Ослобођење Србије
5. Ослобођење Црне Горе
6. Ускоци
7. Црнојевићи, Јакшићи и Мрњавчевићи

СВЕГА: 60,00 динара

ЛЕГЕНДЕ О ЈУНАЦИМА:

1. Легенде о јунацима старе Грчке
2. Легенде о старим јапанским јунацима
3. Легенде о старим британским јунацима
4. Легенде о јунацима старог Рима

СВЕГА: 70,00 динара

ОДАБРАНЕ СТРАНЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ КЛАСИКА:

1. Дучић, Јован — Ракић, Милан — ПЕСМЕ
2. Глишић, Милован — ИЗАБРАНЕ ПРИПОВЕТКЕ
3. Илић, Војислав — ПЕСМЕ
4. Јакшић, Ђура — ПЕСМЕ И СТАНОЈЕ ГЛАВАШ
5. Кочић, Петар — ПРИПОВЕТКЕ И ЈАЗАВАЦ ПРЕД СУДОМ
6. Лазаревић, Лаза: — ПРИПОВЕТКЕ
7. Мажуранић, Иван — ИЗБОР ПОЕЗИЈЕ
8. Назор, Владимир — С ПАРТИЗАНИМА
9. Станковић, Бора — НЕЧИСТА КРВ

СВЕГА: 60,00 динара

ИП „НАРОДНА КЊИГА“ 11000 БЕОГРАД, Шафарикова 11

ПОРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво наручујем:

1. НАРОДНА КЊИЖЕВНОСТ — динара	60,00
2. ЛЕГЕНДЕ О ЈУНАЦИМА — динара	70,00
3. ОДАБРАНЕ СТРАНЕ ЈУГОСЛОВЕНСКИХ КЛАСИКА	60,00
4. СВЕ ТРИ ЕДИЦИЈЕ	175,00

(Заокружите редни број испред књига које наручујете.)

Наручене књиге платићу одједанпут у готовом поштару кад ми их уручи.

(Презиме, очево име и име)

(Адреса стана: поштански број, место, улица и број)

(Место и датум)

(Потпис купца и бр. л. к. и где је издата)

У случају спора надлежан је општински суд у Београду.

ФАНТАСТИЧНА

ПРИЧА

ТИМ СТАУТ

ДОБАР ВЕТАР, ПРОФЕС

сагради свемирску летелицу. Хтео је да је ухвати!

Професор Клајн цимао је полуге горе-доле подешавајући млазеве из својих шмркова. Окупан белим пламеном, летећи тањир спуштао се све ниже. У једном тренутку заклонио је пола неба а онда се срушио затресавши земљу.

Професор је искључио генератор и весело отхрамао до свог васионског плена. Застао је и извукао испод капута једну металну шипку која се на притисак дугмета издужила попут антене. Професор је дотакао њеним врхом један жбуј и овај се претворио у пепео. Очигледно задовољан, научник је ступио у летелицу.

Два мала ананаса

Дани је нестрпљиво чекао, питајући се шта ли ће професор пронаћи.

После неколико минута професор је изишао носећи нешто округло умотано у кушни мантил и ушао у кућу. Убрзо потом осветлио се прозор радне собе на спрату.

Данијево срце тукло је као лудо. Спустио се низ дрво и застао оклевајући. Да ли да уђе? Онда се одлучно упутио ка вратима летећег тањира.

Нашао се у пространој округлој кабини препуној лампицама и команди. По поду су лежали расути делови инструмената разбијених при паду. Изгледало је да нема никога. Да ли је професор украо пилота?

Иза контролне табле нешто је пуцнуло. Дани је намах претрнуо од страха али је одмах видео да нема чега да се плаши. Иза табле су опрезно провирила два мала бића налик на плод ананаса са шумом танких ружичастих ногу које су клецале. Са бокова су им штрчала по два танка пипка а зеленим оком нетремице су посматрала Данија.

— Не бојте се — рекао је он. — Нећу вам ништа.

Бића га нису разумела али су очигледно протумачила израз његовог лица јер су одмах весело одскакутала до једне полице и са ње узела три сјајне куглице. Две су задржала, а трећу залепила Данију на чело.

— Здраво. У невољи смо.

Два гласа говорила су истовремено у Данијевој глави, на његовом језику.

— Изгледаш као пријатељ. Хоћеш ли нам помоћи?

— Д... да — промуцао је Дани.

— Али, откуд знате енглески?

— Не знамо. Бисер на твом челу је универзалан тумач који преводи за нас. Само, изражавај се једноставно пошто није најновији модел!

— Одакле сте? — упитао је Дани.

међувремену, наш трећи брат је нестао.

Дани им је укратко испричао о професору Клајну. Јупитеријанци су га узнемирено слушали.

Помози да их ухваћим!

— Можеш ли да пронађеш нашег брата?

— Покушаћу.

Лако се узверао уз олук и провирио у осветљену собу на спрату. Угледао је оно што је тражио; ухваћени Јупитеријанац грчевито

Читав Сунчев систем подсмева се Земљанима због тога што не верују у летеће тањире.

се отимао професору Клајну који је покушавао да га стрпа у кавез. Дани је задивљено посматрао како мали „ананас“ пун борбеног духа скаче с једне површине на другу, руши инструменте и сваки пут када се професор приближи замахује пипком.

Вратио се у летећи тањир и испричао двојници малишана како њихов брат са лакоћом надмудрује професора.

— То је због ваше гравитације — објаснили су они. — Ова летелица има сопствено гравитационо поље али смо понели таблете за

— Помагај, дечно! Зови полицију! — вапио је професор.

— Са планете коју зовете Јупитер.

— Зашто сте слетели овде?

— Грешком. Видиш, овај тањир у ствари припада нашем спу и он нам брани да њиме летимо док не положимо летачки испит. Узели смо га без питања када је тата послем одлетео на Сатурн. Хтели смо само мало да јашемо на гасовима око Јупитера али су нам инструменти отказали послушност. Тако смо се нашли у овом крају Сунчевог система.

— Досад смо били у несвести — додао је један од њих. — У

прилагођавање које важе за све главне планете.

— Боље их оставите за касније — рекао је Дани. — Ухватите се за мене.

Када су провирили кроз прозор на спрату видели су да је соба празна. Дани је без оклевања разбио окно и три спасиоца увукла су се у кућу.

Професора су нашли на степеништу које је водило у приземље. Једним дугачким штапом покушавао је да се домогне заробљеника који се закачио за велику старинску лампу на таваници.

Шта смера научник?

Киша је већ почела да пада када се Дани на бициклу довео до зарђале оградe запуштеног професоровог воћњака. Ушнуо се међу стабла и попео на дрво које му је пружало најбољи поглед.

Одмах је видео да се нешто спрема. Високо на крову клатио се метални штап налик на антену а читава кућа зујала је и брујала.

Читавих четрдесет минута стрпљиво је чекао а онда је професор Клајн изишао из куће и упутио се кроз воћњак према малој ограђеној чистици на којој се налазило нешто покривено цирадом. Дани се често питао шта је то. Сада је професор свукао цираду и дечак је угледао четири цеви од сјајног метала.

Блесак муње обојио је приказ аветињском светлошћу. Пратећи професоров поглед Дани је дигао очи ка небу и — зинуо од чуда. Високо горе, јашући на олуји, пресијавао се зелени летећи тањир!

Прекинула га је изненадна лупа, професор је у баштенској кућици повлачио неке полуге. Уследила је грмљавина, тако страшна и заглушујућа да је Дани помислио како је гром погодио кућу. Како се изненадио кад је видео да то професор баца муње у небо из својих шмркова! Четири бела млаза су изисла у вис право према летећем тањиру.

Научнички циљ био му је сада више него јасан: он није хтео да

Дани је покушавао нешто да смисли. Тада је приметио да на оба краја степеништа постоји прекидач за светлост у предсобљу. Штапом је објаснио браћи своју идеју а потом се повукао у сенку код прекидача на врху степеништа.

Професор се окренуо и исколачио очи. Још два примерка! Кликнуо је од задовољства и почео да храмље уз степенице. Дани је сачекао да им сасвим приђе а онда је окренуо прекидач.

У изненадном мраку професор је промашио степеник и пао. На то су се Дани и његови пријатељи сјурили у приземље. Дани је пришао

отишао. Професор је опсовао за њим и кренуо у кућу.

— Врзо... у тањир! — шапнуо је Дани и сви су потрчали. Професор се окренуо.

У руци му је светлуцао велики старомодни револвер.

„Још само неколико секунди“, мислио је Дани трчећи. Изненада је стао као укопан. Професор се такође укипио а три Јупитеријанца збили су се један уз другог од страха.

Нешто огромно и невидљиво пробијало се кроз воћњак рушећи све пред собом.

Дугујем вам захвалност

Иза једног шибљака помолила се огромна црна сенка. Два велика пипка обавила су се око два висока стабла и ишчупала их као травчице. Иза њих се указао „ананас“ величине слона! Нешто даље, на висини од свега неколико метара, лебдела је плавичаста метална лопта.

Дани је дубоко уздахнуо. То није могао бити нико други до отац његових пријатеља.

Уплашени професор подигао је револвер али није стигао да повуче ороз. Једним ударцем пипка велики Јупитеријанац оборио га је на земљу и избио му оружје из руке.

Када се Дани окренуо, деца су већ пришла свом оцу и прислонила мале пипке на његово огромно тело.

— Дугујем вам велику захвалност — рекао је он Данију. — Моји непослушни синови кажу да само захваљујући вама нису завршили живот препарирани у теглама... До сада нисам имао прилике да посетим Земљу јер ме ретко овуда нанесе пут. Видите, читав Сунчев систем подсмеве се вашим Земљанима због тога што не верују у посете летећих тањира и постојање разумних бића на другим планетама... Ви сте бар показали мојим синовима да Земљани поседују и неке више особине — пријатељство и саосећајност. Врло смо вам захвални. Међутим, чини ми се да овај бедни примерак још није добио своју казну!

Велики пипак обавио се око професоровог врата и одигао га од земље. Професор је млатарао ногама и дахтао борећи се за ваздух али стисак није попустио. Другим пипком, Јупитеријанац му је стрпао у уста једну таблету. Потом га је пустио и — професор је остао да лебди!

— Остаће тако сатима — рекав је циновски дошљак.

Браћа су обећала Данију да ће га посетити чим положи летачки испит. Пре уласка у металну лопту поклонили су му за успомену два универзална тумача.

— Преводе све језике који се говоре од Меркура до Плутона — рекли су. — Можеш да разговараш и са животињама. Сачувај их за нашу посету.

• • •

Дани је стегнута срца посматрао како се лопта удаљава вучући за собом летећи тањир. Управо се окренуо и упутио ка месту где је оставио свој бицикл када је изнад главе зачуо глас.

— Помагај, децо! Зови полицију!

— Мислим да ми неће поверовати — одвратио је Дани.

— Ако и сутра будете лебдели у овом крају пријавићу вас као летећи тањир. Само, бојим се да ће ноћ бити олујна. Добар ветар, професоре!

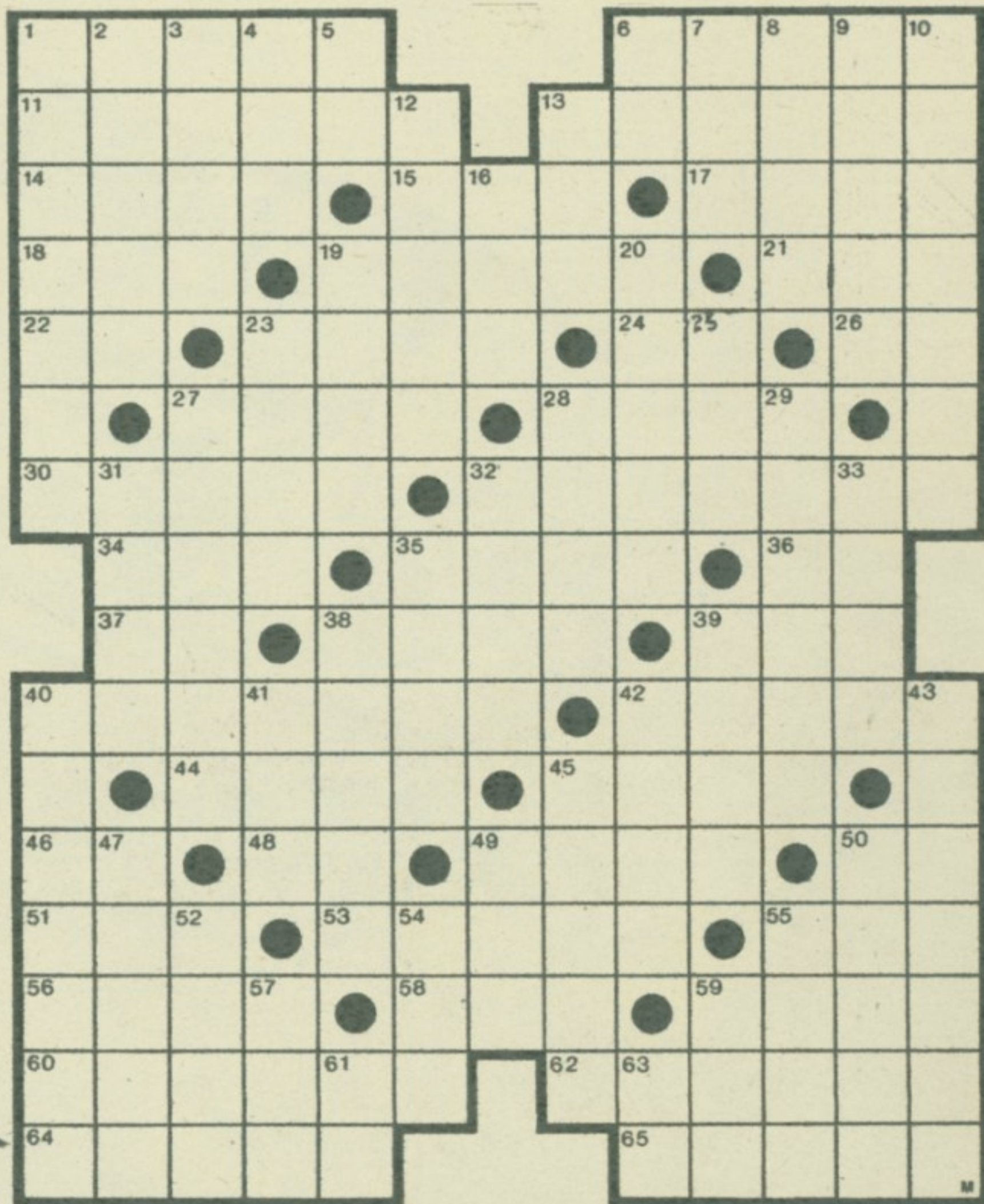
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) разред, 6) летовалиште на Црногорском приморју, 11) земље источног Средоземља, 13) врста морске рибе, 14) кухињска посуда, 15) главни град суседне државе, 17) недостатак, 18) индустријска област у СР Немачкој, 19) источњачки напитац, 21) римски песник и филозоф, (Тит Лукреције), 22) два слова, 23) камила, 24) ad aста (скр.), 26) оугласник и самогласник, 27) крвни суд, 28) мера за тежину, 30) планина крај Београда, 32) затворен, убојни ред чета у македонској војсци, 34) друго, остало, 35) део уређене морске обале, 36) хемијска ознака за алуминијум, 37) упитна речца, 38) превој, 39) јапански стонотенисер, 40) град у Индији, 42) роле, 44) планински масив у Јужној Америци, 45) острво у Црном мору, 46) избочина копна у мору, 48) два самогласника, 49) дефект, 50) лична заменица, 51) аео, копрена, 53) течност која настаје кисељењем купуса, 55) простран градски плато, 56) река у Србији, 58) предање, 59) државна благајна, 60) дупља у неким организмима, 62) поклоник лепоте, 64) спортска боришта, 65) фабрика електричних пећи у Старој Пазови.

УСПРАВНО:

1) узорит, прворазредан, 2) кухињска посуда, 3) припадник старог номадског племена, 4) дождљиви при спавању, 5) немачки предлог, 6) француски глумац (Монтан), 7) тениски израз, 8) мера за хартију, 9) земљишна мера, 10) музички инструмент, 12) најраспрострањенија биљка, 13) назив, 16) црна шумска креда, 19) река која протиче кроз Париз, 20) италијански филмски глумац (Стопа), 23) љубљански дневни лист, 25) име француске филмске глумице (Карина), 27) врста тропске биљке, 28) прашак, 29) човек који се бави проучавањем грађе живих организама, 31) личност из бајки, 32) израз за давање предности, 33) врста дрвета, 35) роман Максима Горког, 38) козметичко средство, 39) прастановник Балкана, 40) острво у Средоземном мору, 41) боја за косу, 42) планина и река у СССР, 43) кратка, духовита сатира, 45) порески износ (мн.), 47) шаторски логор, 49) слово трчке азбуке, 50) капија, 52) део тела, 54) узвик негодовања, 55) боја у картама, 57) аустралијски атлетичар (Кларк), 59) страног женско име, 61) нота солмизације, 63) скраћеница за: слично.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) ока, 4) анекс, 7) аса, 10) дакар, 11) Тибет, 12) ара, 13) Емина, 16) ана, 17) отицање, е, 18) коб, 20) алиса, 21) ПТТ, 23) анал, 25) аја, 26) трио, 27) сет, а, 29) при, р, 30) аутори, 31) престо, р, 32) ани, с, 34) Ема, н, 35) кара, 37) коп, 39) адут, 41) АТД, 42) Тарас, 44) Иво, л, 45) томбола, ј, 46) нас, 48) споре, 49) пек, 51) ускок, и, 52) плате, 53) бис, 54) ара, 55) кпр.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор НИП „ПОЛИТИКЕ“ Вукоје Булатовић. Главни и одговорни уредник „Политикиног забавника“ Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 176,00 дина, полугодишња 88,00 дина, тримесечна 44,00 дина. Претплата за иностранство: годишња 352,00 дина, полугодишња 176,00 дина, тримесечна 88,00 дина. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у страниј валути: ДМ 60.—, Долар 24.—, Фф. 112.—, Шфр. 70.—, Шкр. 102.—. Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански факс 124. Телефон: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу нишлења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. 1 1973. године не плаћа се порез на промет.

»ЗЛАТНА ГРЛИЦА«

БИБЛИОТЕКА ЗА СВЕ УЗРАСТЕ

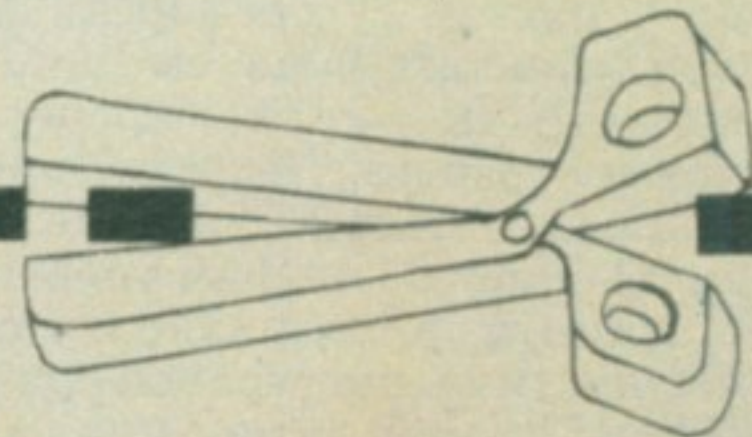
Библиотека ЗЛАТНА ГРЛИЦА намењена је свим узрастима. Бајке, приче, песме, узбудљиве животне драме не познају временске границе. Текстови ЗЛАТНЕ ГРЛИЦЕ надахњују и оплеменењују. Књиге су штампане ћирилицом. Повез је тврд, с пластифицираним корицама у боји.

ЦЕНА КОМПЛЕТА ОД 12 КЊИГА 420 ДИНАРА

Читаоци „Политикиног Забавника“ који купе за готово добијају комплет (12 књига) за 360 динара тј. једну књигу по цени од 30 динара. Платиће поштару кад приме књигу. Купци на отплату добијају комплет од 12 књига за 420 динара тј. једна књига 35 динара. Наручбеница не може бити мања од 100 динара (јер се мање не исплати слати због поштарине). Најмања месечна рата износи 50 динара. Свака књига има свој број. На наручбеницу треба уписати бројеве књига које желите или комплет. Попуњену наручбеницу налепите на дописницу и пошаљите на адресу: Издавачко предузеће „ВУК КАРАѢИЋ“, Краљевића Марка 9, 11000 Београд.

Библиотека ЗЛАТНА ГРЛИЦА садржи 12 књига.

1. Десанка Максимиовић: ОРАШЧИЋИ — ПАЛЧИЋИ — збирка изванредних приповедака наше савремене књижевнице.
2. Стеван Раичковић: ВЕТРЕЊАЧА — збирка песама намењена најмлађим читаоцима, дело инспирисано дечјим светом.
3. Слободан Марковић: ДВАНАЕСТ МЕСЕЦИ — књига стихова у којој до изражаја долази богата пишчева машта, необичне и лепе слике.
4. Гвидо Тартаља: ОПЕТ ЈЕ ТУ ПРОПЕЋЕ — књига прича и песама за децу за коју је сам аутор рекао: „Ако би ме неко питао шта сам имао увек на уму приликом писања за децу, одговорио бих: Неговање љубави за матерњи језик код малих читалаца“.
5. Коста Степановић: ГОЛУБ НА ДЛАНУ — књига савремених прича из живота и рата, приче о деци партизанима, подвизима знаних и незнаних јунака.
6. Ивица Рорић Вања: ПРИЧА ДО ПРИЧЕ, ПЈЕСМА ДО ПЈЕСМЕ
7. Скендер Куленовић: ГРОМОВО ЂУЛЕ — садржи дванаест прича и причу поговорку у којој писац пише о себи, о свом животном путу, школовању, ратовању.
8. Драган Лукић: РАСПРОДАЈА ИГРАЧАКА — приче и песме, маштовите, лагане и веселе.
9. Ђорђе Радишић: БИО ЈЕДНОМ ЈЕДАН РАТ — лепа родољубива књига о куририма, десетарима, војницима у рату и после рата.
10. Марко Петровић: ТРЕЋА ОБАЛА ДУНАВА — прича о рибана, лађама. Писац је пронашао трећу обалу Дунава, дечју обалу, дечји свет.
11. Предраг Чудић: ЈЕСЕН У ЦИРКУСУ — књига поезије и прозе, весела и распевана!
12. Ерскин Колдвел: МОЈ НЕСТАШНИ ОТАЦ — роман чувеног америчког писца. Сам писац је изјавио да му је то најдража и најлепша књига.

ИП „ВУК КАРАѢИЋ“
Краљевића Марка 9,
11000 Београд

НАРУЧБЕНИЦА
Овим неопозиво купујем:

1. ЗА ГОТОВО — књиге број: _____
за укупну суму од _____ динара, које ћу
платити поштару када ми донесе књиге.

2. НА ОТПЛАТУ — књиге број: _____
за укупну суму од _____ динара. Износ
ћу платити у _____ месечних рата. Прву рату платићу
поштару кад ми донесе књиге (непотребно прецртати)

Купац _____

Улица и број _____

Пошт. број и место _____

Радна организација _____

Овера запослења за купце на отплату _____

(Печат и потпис овлашћеног лица) _____ (Потпис купца) _____

Број личне карте _____

Издате од СУП _____

Пензионери уместо овере прилажу
одрезак претпоследњег чека од
пензије. У случају спора признајем
надлежност IV општинског суда
у Београду.

ПОЛИТИЧКИ
ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавнице,

ГОРИ ЈОШ И САД!

Желела бих да сазнам како је човек пронашао ватру и када.

Ана Радовић,
Београд

Трагови употребе ватре пронађени су у налазиштима синантропа (фосилни праћовек, пронађен у близини Пекинга) и неандерталаца (фосилни остаци човека из задњег леденог доба, нађени код Дисел-

Код старих народа постојало је много легенди о ватри, па је у старој Грчкој ватра сматрана чак основним елементом живота.

ЗА КОЛЕКЦИОНАРЕ -»КОЛЕКЦИОНАРИ«

Пошто ме интересује филателија, можем ли да ми одговорим где могу да набавим часопис из ове области.

Златко Бенка,
Ердевик

Часопис „Колекционари“ доноси написе из области филателије, нумизматике, затим написе о старом оружју и, повремено, о значкама. Обрати се на адресу: „Привредни преглед“, часопис „Колекционари“, 11000 Београд, Маршала Бирјузова 3-5, П. факс 903. Они ће ти послати часопис, а платићеш га када ти поштар донесе (поузећем). Примерак часописа, који излази једанпут месечно, стаје 15 динара. Уколико желиш да се претплатиш, годишња претплата је 160, а полугодишња 80 динара.

дорфа). Сматра се да је то период коришћења природне ватре: шумски пожари, вулканска лава. Стварање вештачке ватре (трећем два сува дрвета) потиче из старијег каменог доба и представља веома важну спону у развоју људског друштва.

ШТО САМ ТАКО ВИСОКА?

Тек сам напунила 15 година, а већ сам висока 185 цм. То ме јако мучи и зато те молим да ми одговориш шта би требало да урадим и коме да се обратим.

Јелена М.
Зрењанин

Данашња млада генерација се одликује и тиме што је изразито

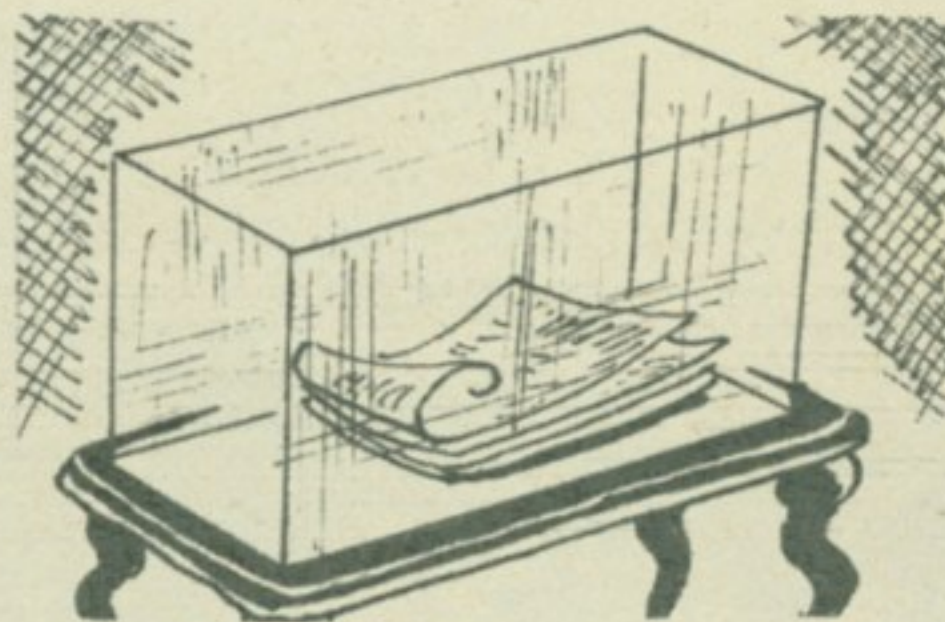
висока, а и ти припадаш њој, зар не? Али, ако те толико брине, замоли свог лекара да ти да упут за специјалисту ендокринолога.

НАЈСТАРИЈА КЊИГА НА СВЕТУ

Знам ли која је најстарија књига на свијету, и да ли је сачувана?

Милутин Перовић,
Никшић

У Париској националној библиотеци чува се најстарија књига на

свету. То је чувени „Паписрос Прис“ који потиче из 3350. године пре наше ере. Ова драгоценост старина нађена је у једном гробу у околини Тебе.

ТРАЖИМО, МЕЊАМО, ПОКЛАЊАМО...

Вољела бих да ми неко поклати Забавнике од броја 1 до 1200 или неке друге. Заузврат, шаљем пет салвета или три разгледнице за један Забавник.

Марија Груичић
Сопот 2, Пичманова 2/2
41000 Загреб

Желим да од читалаца купим бројеве Забавника од 1000 до 1200.

Хусеин Булевић
с. Жупа
36320 Тутин

Дајем постер „формуле 1“ за 1077. број Забавника.

Радмило Ђурчић
Николићева 73
32250 Ивањица

Желио бих да ми читаоци Забавника поклате или продају бројеве до 1130. По могућности, да буду латинична издања.

Лука Павичић
58462 Врбањ
оток Хвар

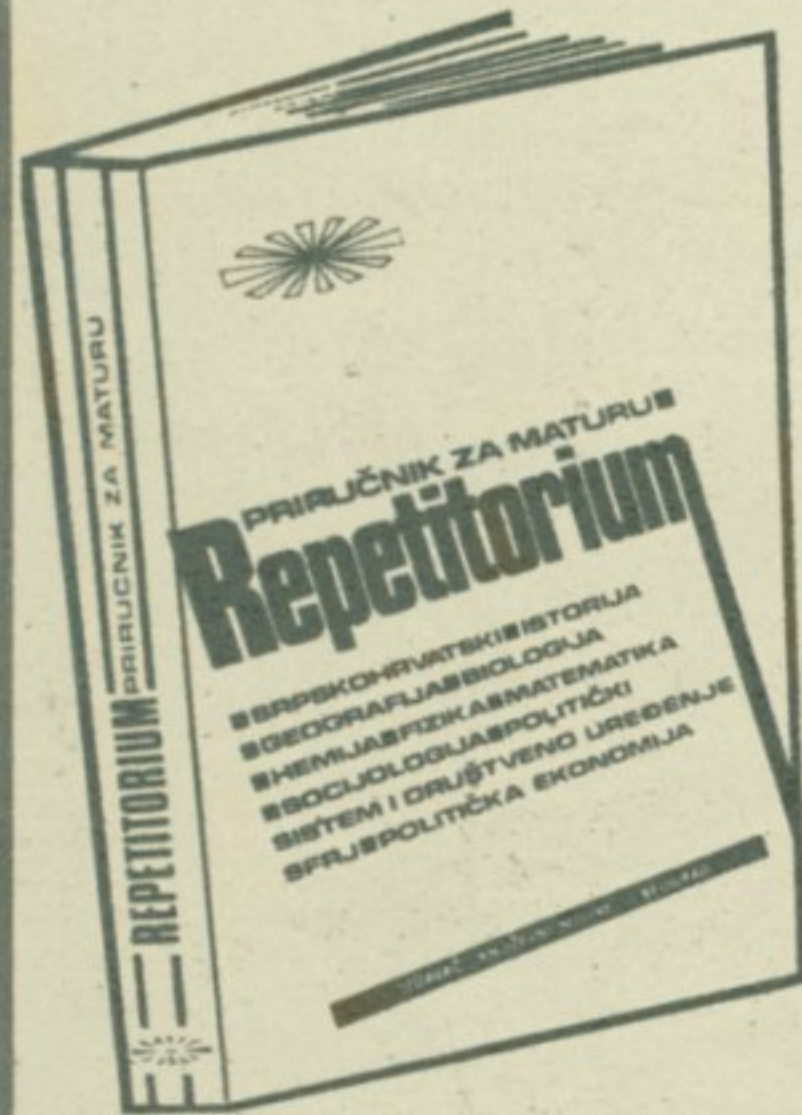
Поклатио бих последњих сто бројева Забавника оним читаоцима који немају услова да дођу до њих.

Драган Малишевић
Мује Хоџића 9
74330 Лукавац

Имам око 80 бројева старих Забавника и поклатио бих их неком млађем читаоцу који ми се први јави разгледницом.

Мартин Гаврановић
Иве Лоле Рибара 13
56251 Привлака

УЧЕНИЦИ - СРЕДЊОШКОЛЦИ! ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

Са приручником за матуру — репетиторијумом — у коме је прегледно и сажето изложено градиво из српскохрватског језика, географије, историје, биологије, хемије, физике, математике, социологије, политичке економије, политичког система и друштвеног уређења СФРЈ по наставним плановима од I до IV разреда.

Ово је ново, прерађено и допуњено издање на коме је радила група познатих педагога, тако да РЕПЕТИТОРИЈУМ представља јединствен приручник за успешно обнављање градива у току школске године, а посебно у време припремања завршног испита школе — матуре.

Репетиторијум можете добити поузећем, по цени од 60.— дин. ако пошаљете писмо или дописницу са наруџбеницом на НЧП „КЊИЖЕВНЕ НОВИНЕ“, Француска 7, 11001 Београд, пошт. факс 23.

КАКО СЕ РЕШАВАЈУ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ — научите сами лако и брзо из књига „УРАЂЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ“.

Препоручујемо вам 4 књиге које садрже комплетну израду свих задатака из математике за све разреде гимназије и осталих средњих школа као и увод у вишу математику. Књиге можете наручити дописницом или писмом на адресу: МАТЕМАТИКА — 71001 Сарајево, п. п. 64 и одмах ћете их добити. Платићете поштару кад вам их донесе (поузећем). Цена једне књиге је 80 динара. Ако одједном купујете комплет од 4 књиге, добићете га за свега 250 динара или ако удружени са неким наручуете 8 или више књига, платићете само 40 динара за сваку књигу!

